

Zespół redakcji Wieści Światowe jest apolityczny, nie uprawia polityki i nie jest zależny w żaden sposób od jakiegokolwiek władzy, ale zobowiązany jest na podstawie ustawy prawo prasowe do służenia społeczeństwu i państwu, odpowiadając na listy i wyjaśniając sprawy dotyczące Czytelników

Powstaną obwodnice Osieka i Chmielnika

Ciąg dalszy s.13

Via Carpatia: kolejny przetarg i trwająca budowa

Ciąg dalszy s.26

Zapraszamy na:

Czytaj bezpłatnie na:

www.facebook.com/wiesciswiatowe.pl

www.wiesciswiatowe.pl

WIEŚCI ŚWIATOWE

cena
11,00 zł

Nr 07 (95) 01 lipiec 2020 miesięcznik

ISSN 2299-5013

Nie wzrosną kary

Od naszej stałej korespondentki z Francji

Ciąg dalszy s.80

POGROM PSZCZÓŁ

Interwencja Ministerstwa Sprawiedliwości polskie sądy zdecydują ...

Ciąg dalszy s.3

Energia z odpadów

Ciąg dalszy s.44

Ciąg dalszy s.93

Sarnowo gmina Lubraniec Co nowego w Sarnowie?

Ciąg dalszy s.55

Możliwe jest unieważnienie wyborów prezydenckich

Ciąg dalszy s.87

Nowe lokomotywy PKP Intercity wjeżdżają na tory

Ciąg dalszy s.94

Marzyciele tworzą niekonwencjonalne rozwiązania

Ciąg dalszy s.90

3 mld zł dotacji unijnych ...

Ciąg dalszy s.88

Wsparcie unijne

Ciąg dalszy s.96

Przyznaliśmy środki z rezerwy subwencji ogólnej w 2020 r.

Ciąg dalszy s.2

Nowe możliwości podróży
koleją na północy Mazowsza

Najnowocześniejszy dworzec
w województwie małopolskim otwarty

Ciąg dalszy s.32

Ciąg dalszy s.17

Dodatek dla funkcjonariuszy
dłużej pozostających w służbie

Rusza przetarg na ostatni
lubuski odcinek A18

Ciąg dalszy s.34

Ciąg dalszy s.28

Przyznaliśmy środki z rezerwy subwencji ogólnej w 2020 r.

Minister Finansów przekazał jednostkom samorządu terytorialnego informację o przyznaniu dofinansowania na realizację zadań drogowych ze środków rezerwy subwencji ogólnej na 2020 rok.

Dofinansowanie otrzyma 110 podmiotów, które w ramach tegorocznego naboru złożyły wnioski spełniające wymagania formalne i kryteria uzgodnione wspólnie przez stronę rządową i samorządową. W tym roku na dofinansowanie zadań realizowanych przez samorządy w ramach rezerwy subwencji ogólnej rząd przeznaczył 336 mln zł.

Wsparcie samorządów we właściwym utrzymaniu sieci dróg lokalnych oraz budowie nowych odcinków dróg jest priorytetem obecnego rządu. Rezerwa subwencji ogólnej jest kolejnym, obok Funduszu Dróg Samorządowych, z którego w ciągu 10 lat na inwestycje na drogach lokalnych przeznaczymy 36 mld zł, źródłem wsparcia samorządów – powiedział mini-

ster infrastruktury Andrzej Adamczyk.

W 2020 r. dofinansowanie uzyskało 110 jednostek samorządu terytorialnego w tym:

- 1/. 13 województw na kwotę 65,7 mln zł.
- 2/. 63 powiaty na kwotę 82,9 mln zł.
- 3/. 33 miasta na prawach powiatu na kwotę 162,4 mln zł.
- 4/. Utrzymanie rzecznych przepraw promowych w Świnoujściu na kwotę 25 mln zł.

Rezerwa subwencji ogólnej funkcjonuje od 1999 r. Jest tworzona co roku w budżecie państwa na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Jej środki dzielone są według kryteriów uzgodnionych wspólnie przez stronę rządową i samorządową. Dysponentem środków jest minister właściwy do spraw finansów publicznych, działający w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, po zasięgnięciu opinii reprezentacji jednostek samorządu terytorialnego.

Środki rezerwy subwencji ogólnej przeznaczane są na dofinansowanie:

- 1/. Inwestycji na drogach publicznych powiatowych i wojewódzkich oraz na drogach powiatowych, wojewódzkich i krajowych w granicach miast na prawach powiatu.
- 2/. Utrzymania rzecznych przepraw promowych o średnim natężeniu ruchu w skali roku powyżej 2000 pojazdów na dobę, wskazanych przez ministra właściwego do spraw transportu - w kwocie nie mniejszej niż w roku bazowym.
- 3/. Remontu, utrzymania, ochrony i zarządzania drogami krajowymi i wojewódzkimi w granicach miast na prawach powiatu.

Więcej informacji na temat RSO na stronie MI: <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/rezerwa-subwencji-ogolnej>

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

WIEŚCI ŚWIATOWE I Ns.Rej.Pr 11/17

Redaktor naczelny : dr n. hum. Ryszard Milewski, z-ca red.nacz. mgr Agnieszka Sakra. Zespół redakcyjny: Elżbieta Wielgomas, inż. Cezary Sakra, mgr Edwige Pietruch (stała korespondentka z Paryża). Adres redakcji: ul. Świerkowa 1, 64-520 Obrzycko. Kontakt : tel. 606559313, mail : milew@wp.pl Wydawca : Wydawnictwo STOKROTKA, mgr Agnieszka Sakra, ul. Świerkowa 1, 64-520 Obrzycko, tel. 606559313. Postanowienie SO : sygn.akt I Ns. Rej. Pr. 146/12. Druk wykonano : Wydawnictwo STOKROTKA, mgr Agnieszka Sakra, ul. Świerkowa 1, 64-520 Obrzycko.

Redakcja nie zwraca otrzymanych materiałów, oraz zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów i listów. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń, reklam, listów.

Ciąg dalszy ze s. 1
Od naszej stałej korespondentki z Francji

POGROM PSZCZÓŁ

W historii ziemi zawsze występowały okresy wymierania niektórych gatunków zwierząt, lecz w czasach nam bliższych duża ilość różnych gatunków ginie masowo. Zjawisko to nazwano „szóstym masowym wymieraniem” lub „szóstą katastrofą”, którego przyczyną jest prawdopodobnie działalność człowieka. https://pl.wikipedia.org/wiki/Masowe_wymieranie

Do wymierających gatunków należą między innymi owady, w tym pszczoły. Jest to wynik badań określonych nazwą **badanie Krefeld**, zrealizowane przez stowarzyszenie entomologiczne (badające

owady) z siedzibą w mieście Krefeld w Niemczech. Pierwsze wyniki tego badania rozpoczętego w 1989 r. ogłoszono w 2013 r. Wykazały one, że wyginęło aż siedemdziesiąt pięć procent całkowitej biomasy owadów latających na terenie rezerwatów przyrody w północno-zachodnich Niemczech. Było to pierwsze dogłębne badanie, gdyż wykonane w dłuższym okresie czasu oraz wypełniające luki istniejące w poprzednich badaniach.

Wcześniej interesowano się tylko rodzajami żyjących owadów i obserwacją niektórych; celem oceny, czy grozi im wyginiecie. Z kolei badacze z Australii przestudowali około 653 (sześćset pięćdzie-

siąt trzy) prac naukowych, z których wynikało, że na całym świecie zagrożonych wyginieciem jest około czterdzieści procent gatunków owadów, głównie zapylaczy (zapylających rośliny); choć nie dotyczy to owadów uciążliwych dla człowieka, bo te doskonale prosperują.

Obliczenie całkowitej biomasy owadów ma zasadnicze znaczenie wobec faktu, że zapylają one dziewięćdziesiąt procent roślin kwiatowych na świecie, w tym trzy czwarte (75%) podstawowych roślin uprawnych. Ich znaczenie rośnie ponieważ produkcja rolna wzrosła trzykrotnie (300%) w ciągu ostatnich 50 lat (pół wieku). Obliczono też wartość monetarną pracy zapy-

Kwiaty bluszczyka kurdybanka przyciągają pszczoły.

Czarna pszczoła.

Czarna pszczoła na
kwiatach ligustru.

Czarna pszczoła nad krzewem ligustru.

Mam zbyt krótki języczek -
muszę się nachylić.

Pyszny nektar jest w środku.

Pszczola podczas wycinania liści.

Pszczola wycina fragment liścia potrzebnego jej do budowy gniazda.

Motyl Rusalka ceik pożywia się sokiem przezrząłych wiśni.

lacy. W skali światowej brak owadów zapylających oznaczałoby stratę od 235 do 577 miliardów dolarów rocznie (na rok 2015).

Na jedną z przyczyn mniejszej liczebności owadów latających, oraz ptaków żywiących się owadami, wskazuje się intensywną produkcję rolną, w której dominuje uprawa monokulturowa, skierowana na uprawę niewielu rodzajów roślin. Jest ona niekorzystna dla owadów, ponieważ eliminuje systematycznie tak zwane dzikie rośliny. W rezultacie niewiele rodzajów owadów utrzymuje się w tych warunkach, ponieważ zależne są od tych roślin.

Owady i rośliny są często współzależne od siebie, toteż wyginiecie jednych pociąga za sobą wyginiecie drugich. Jak ważna jest bioróżnorodność wiadomo dzięki badaniom francuskiego instytutu INRA (Narodowy Instytut Badań Agronomicznych), które wykazały, że dostęp do co najmniej pięciu rodzajów pyłku dziennie gwarantuje lepsze zdrowie pszczół. **Bioróż-**

norodność roślinna, tak niezbędna dla wszystkich zapylaczy jest jednak zagrożona, i to w sumie przez człowieka, dla którego to człowieka pracują właśnie owady zapylające (zapylacze).

Na niekorzyść owadów zapylających działa też izolacja ich siedlisk, przypominająca małe wysepki wśród obszarów pól uprawnych, gdyż powoduje mniejszą różnorodność genetyczną obniżając odporność i zwiększając podatność na choroby u pszczół.

Z rolnictwem monokulturowym związana jest chemizacja polegająca na stosowaniu ogromnych ilości pestycydów. Środki owadobójcze likwidują owady, zaś herbicydy pozbawiają je pożywienia i naturalnych siedlisk. Działanie tych środków przedłuża się w czasie, gdyż kumulują się w glebie i w wodzie. Środki owadobójcze, a zwłaszcza neonicotynoidy, stosowane w rolnictwie są niezwykle szkodliwe dla pszczół, zarówno pszczół miodnych, jak i żyjących dziko, gdyż powodują uszkodzenia ich układu

nerwowego. Nawet małe dawki pestycydów skutkują zaburzeniami takimi jak, słabsza umiejętność uczenia się i zapamiętywania informacji, słabsza zdolność komunikowania się pomiędzy osobnikami, mylenie kierunków lotu, słabsza zdolność poruszania się i słabsza zdolność utrzymywania stałej temperatury ciała. Rozwój larw jest również zaburzony.

Z tego względu Komisja Europejska wydała w 2018 r. rozporządzenie zakazujące stosowania trzech rodzajów nikotynoidów.

Przyszłość pszczół, a zwłaszcza pszczół miodnych najbardziej zaniepokoiła opinię publiczną. To też, nie bez powodu Organizacja Narodów Zjednoczonych w roku 2018 ustanowiła dzień 20 maja **Światowym Dniem Pszczół**. Ustanowiony dzień ma za zadanie przyciągnąć (zwrócić) uwagę na konieczność ochrony tych pożytecznych owa-

Ciąg dalszy s. 61

Oświadczenie w sprawie kłamstw i manipulacji w artykule „Gazety Wyborczej”

Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratura Krajowa zgodnie oświadczają, że w opublikowanym w sobotnim wydaniu „Gazety Wyborczej” artykule pt. „Ziobro idzie po władzę” autorka Dominika Wielowieyska zawarła nieprawdziwe informacje i manipulacje, które wprowadzają w błąd opinię publiczną i podważają wiarygodność państwowych instytucji.

Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratura Krajowa uznają artykuł za świadome działanie dziennikarki „Gazety Wyborczej”, łamiące nie tylko prawo prasowe, lecz także będące celowym pomówieniem. Dominika Wielowieyska skierowała przed publikacją artykułu pytania dotyczące wyłącznie sprawy pedofilii, nie kierując pytań, które pozwoliłyby jej zweryfikować pozostałe kwestie poruszone przez nią w publikacji. Na zadane pytania otrzymała z Ministerstwa Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej obszerną, szczegółową i wyczerpującą odpowiedź (przesyłamy w załączeniu), jednak z tych wyjaśnień w ogóle nie skorzystała, pozostawiając w artykule nieprawdziwe informacje i pomówienia, zarówno dotyczące walki z pedofilią, jak innych tematów.

Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratura Krajowa podkreślają, że w Polsce obowiązuje wolność słowa i każdy dziennikarz ma prawo przedstawiania swoich opinii i komentarzy, jednak oceny te nie mogą opierać się na kłamstwach. Dziennikarz jest zawodem najwyższego spo-

łecznego zaufania, dlatego niezrzetelność dziennikarza narusza prawo każdego obywatela do informacji, a celowe działanie wprowadzające w błąd opinię publiczną jest działaniem wrogim wobec społeczeństwa.

Artykuł Dominiki Wielowieyskiej opiera się na nieprawdach, manipulacjach i pomówieniach, które były już wielokrotnie prostowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuraturę Krajową, a także fake newsach powielanych przez niszowe, pozbawione jakiegokolwiek wiarygodności portale, wobec których podejmowane były kroki prawne.

Dziennikarka „Gazety Wyborczej” powtarza np. fałszywe informacje, jakoby „prokuratura kontrolowana przez Ziobrę chroniła jak może Kościół przez rozliczeniami pedofilii” albo że Fundusz Sprawiedliwości działa poza „jakąkolwiek kontrolą”. Dominika Wielowieyska wielokrotnie używa zresztą nieistniejącego określenia Fundusz Solidarności, co oznacza, że nie zweryfikowała nawet tak podstawowych danych jak nazwa funduszu.

Liczba nieprawdziwych informacji i manipulacji jest bardzo duża – wszystkie będą podane szczegółowej analizie przez prawników Ministerstwa Sprawiedliwości i Prokuratury Krajowej, a wobec „Gazety Wyborczej” zostaną podjęte odpowiednie kroki prawne.

Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratura Krajowa zwracają się do wszystkich redakcji

w Polsce o niepowielanie nieprawdziwych informacji zawartych w artykule „Gazety Wyborczej”.

**Ministerstwo Sprawiedliwości
Rzeczypospolitej Polskiej**

Od Redakcji:

Publikowany tekst z dwoma załącznikami otrzymaliśmy 06 czerwca 2020.

Poniżej publikujemy dwa załączniki.

Red.

Szanowna Pani Redaktor,
W odniesieniu do Pani pytań Prokuratura Krajowa informuje, iż:

1) Nieprawdą jest, że Prokuratura Krajowa zniechęca prokuratorów do pozyskiwania dowodów z akt kościelnych. Jest dokładnie odwrotnie – celem pisma, które Prokuratura Krajowa skierowała w styczniu 2019 roku do Prokuratorów Regionalnych, było wskazanie zasad skutecznego pozyskiwania materiałów z dokumentacji kościołów, w sytuacji gdy wykorzystanie ich w celach dowodowych jest prawnie możliwe i uzasadnione potrzebami dokonania ustaleń faktycznych w sprawie.

Odniesienie się w tym piśmie do wynikającej z obowiązującej ustawy autonomii jurysdykcyjnej kościoła, ma takie samo znaczenie, jak obowiązująca prokuratorów zasada poszanowania prawa prasowego, która obejmuje m.in. respektowanie tajemnicy dziennikarskiej.

2) Rażąco nieprawdziwe jest stwierdzenie, że w piśmie Pro-

kuratury Krajowej ostrzegano prokuratorów, by „nie drażnili Kościoła”. Konkluzją pisma było stwierdzenie, że prokuratorzy powinni w uzasadnionych przypadkach stosować art. 217 kpk.

Podkreślić należy, że cytowany fragment jest wyrwany z kontekstu. Przede wszystkim, odnosi się nie tylko do Kościoła Katolickiego, ale do pozostałych Kościołów i gmin wyznaniowych, wymienionych w dalszej części odpowiedzi. Przywołuje on m.in. zasadę autonomii Kościoła wynikającą z obowiązującego prawa, w tym, w przypadku Kościoła Katolickiego, z ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, a także z umowy międzynarodowej zawartej między Polską a Stolicą Apostolską. Podkreślić również należy, iż określony w ustawie zakres autonomii, w tym odnoszący się do autonomii jurysdykcyjnej, polski ustawodawca zagwarantował, jak wspomniano wyżej, nie tylko Kościołowi Katolickiemu, ale również innym Kościołom, m.in.:

- Kościołowi Prawosławnemu (ustawa z dnia 4 lipca 1991 r. o stosunku Państwa do Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego);

- Kościołowi Ewangelicko-Methodystycznemu (ustawa z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Ewangelicko-Methodystycznego);

- Kościołowi Zielonoświątkowemu (ustawa z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Zielonoświątkowego w Rzeczypospolitej Polskiej);

- Kościołowi Mariawitów (ustawa z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do Kościoła Starokatolickiego Mariawitów w

Rzeczypospolitej Polskiej);

- Kościołowi Adwentystów Dnia Siódmego (ustawa z dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej);

- Gminom Wyznaniowym Żydowskim (ustawa z dnia 20 lutego 1997 r. o stosunku Państwa do gmin wyznaniowych żydowskich w Rzeczypospolitej Polskiej).

Przedstawianie tego wyrwanego z kontekstu fragmentu, jak miało to miejsce w niektórych publikacjach medialnych – jako wezwania do „niedrażnienia” Kościoła, jest rażąca, i uzasadniająca podejrzenie działania w złej wierze, manipulacja.

3) W sprawie prowadzonej przez Prokuraturę Rejonową w Chodzieży kuria poinformowała prokuraturę, że akta procesu kanonicznego, z którymi zapoznać się chciał prokurator, zostały przekazane do Stolicy Apostolskiej. Prokurator nie zdecydował się na zastosowanie art. 217 kpk, ponieważ dostęp do tych dokumentów okazał się nie być istotny dla realizacji celu postępowania, tj. dokonania prawidłowych ustaleń w sprawie. Zebrany przez prokuraturę materiał dowodowy był wystarczający do postawienia duchownemu zarzutów o charakterze pedofilskim. Co w tej sprawie istotne, w myśl obowiązującego w Polsce prawa, które wiąże prokuraturę i sądy, informacje zawarte w aktach postępowania kanonicznego, w szczególności treści wypowiedzi osób przesłuchiwanych, są niemożliwe do wykorzystania w procesie karnym, a dokumenty takie nie mogą zostać zaliczone w poczet materiału dowodowego, ani odczytane przed sądem. A więc zarzut stawiany w tej sprawie prokuraturze jest całkowicie

bezpodstawny.

4) Nieprawdą jest, że istnieją wytyczne odnoszące się do kwestii pozyskiwania dowodów z akt kościelnych. Prokuratura wielokrotnie dementowała te nieprawdziwe informacje.

Od Redakcji: Pismo otrzymaliśmy Ministerstwa Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 06.06.2020, bez podpisu i nie wiemy czy otrzymane do publikacji pismo stanowi całość pisma skierowanego do p.Redaktor.

Red.

Szanowna Pani Redaktor, w uzupełnieniu odpowiedzi, którą otrzymała Pani z Prokuratury Krajowej, informujemy, że minister Zbigniew Ziobro od początku kierowania resortem sprawiedliwości podkreślał, że pedofilia to obrzydliwe przestępstwo, z którym należy stanowczo walczyć. Podejmował w tym celu zdecydowane działania. To minister Zbigniew Ziobro, we współpracy z prezydentem Andrzejem Dudą, przygotował ustawę, która wprowadziła obowiązek prawny informowania organów ścigania o każdym wiarygodnym podejrzeniu popełnienia przestępstwa pedofilskiego. Zgodnie z 2017 roku, osobom, które mają wiarygodną wiadomość o przygotowaniu, usiłowaniu lub dokonaniu takiego przestępstwa, a nie powiadomią o tym organów ścigania, grozi nawet do 3 lat więzienia. Ten przepis dotyczy wszystkich, w tym hierarchów Kościoła katolickiego. Za rządów Platformy Obywatelskiej, która cieszy się względami Pani redakcji, takiego obowiązku nie było, a dziś biskupi muszą zgłaszać podejrzenia pedofilii pod rygorem odpowiedzialności karnej. Zwracała na to uwagę nawet Pani redakcja, pisząc w maju 2017 roku: „O pedofilii już nie można milczeć. Kościół szykuje się na zmianę prawa”. W przestrzeni publicznej sugerowano

nawet, że „Zbigniew Ziobro uderza rodnialców w Kościół”, co nie jest prawdą, bo chodzi o uderzenie w pedofilów – wszystkich bez wyjątku, również jeśli są duchownymi – a nie w instytucję Kościoła. Dzięki tej zmianie w prokuraturze wielokrotnie wzrosła liczba spraw o pedofilię prowadzonych dzięki zawiadomieniom ze strony Kościołów, w tym zwłaszcza katolickiego.

Z inicjatywy ministra Zbigniewa Ziobro powstał „rejestr pedofilów”, dzięki czemu rodzice mogą sprawdzić, pod czyją opieką zostawiają swoje dziecko. Dyrektorzy szkół czy organizatorzy wypoczynku mają obowiązek weryfikować, czy zatrudniane przez nich osoby były karane za przestępstwa pedofilskie, a w dostępnym w internecie rejestrze każdy znajdzie nazwiska sprawców, którzy dopuścili się przestępstw seksualnych ze szczególnym okrucieństwem lub działali w recydywie. To nieprawda, że rejestr chroni księży skazanych za pedofilię, jak podawała Pani redakcja. Sąd nakazał wyborczej.pl sprostowanie tego kłamstwa. Rejestr, w zakresie regulacji ustawowej, objął również osoby duchowne.

Ministerstwo Sprawiedliwości przywróciło 10-letni dodatkowy okres przedawnienia przestępstw pedofilskich, który za poprzednich rządów został skrócony do 5 lat, choć jednocześnie ówczesny premier zapowiadał wprowadzenie „kastacji chemicznej” pedofilów, co nigdy nie nastąpiło.

Ministerstwo przygotowało też zmiany w Kodeksie karnym, wprowadzające surowe kary za przestępstwa pedofilskie. Przyjęta przez Sejm ustawa, skierowana przez Prezydenta do Trybunału Konstytucyjnego ze względu na wątpliwości związane z trybem prac parlamentarnych, przewiduje m.in., że za zgwałcenie dziecka pedofil trafi do więzienia nawet na 30 lat, najbardziej zaburzonym sprawcom grozić będzie bezwzględne dożywocie, ohydne zbrodnie pedofilskie nigdy będą się przedawniać i nie będą już kar „w zawiasach” dla zwy-

Minister Zbigniew Ziobro jako Prokurator Generalny wielokrotnie skarżył wyroki sądów, które pobłażliwie podchodziły do przestępców na tle seksualnym, a prokuratura pod jego kierownictwem z całą bezwzględnością ściga przestępstwa pedofilskie. W 2019 roku w takich sprawach prokuratorzy skierowali do sądów 1143 akty oskarżenia, a dla porównania w 2015 r., za czasów poprzedniej koalicji rządowej, prawie dwa razy mniej – 716.

Śledztwa sprawach dotyczących pedofilii są monitorowane. Zbigniew Ziobro, jako Prokurator Generalny, zalecił, by prokuratorzy, co do zasady, zawsze wnioskowali o tymczasowe aresztowanie w przypadku podejrzenia czynów pedofilskich. Wydał polecenie, by surowe zasady - również, co do wnioskowanych kar - stosowane były zwłaszcza wobec osób zaufania publicznego, w tym księży. Popołnienie przez takie osoby czynów pedofilskich, z wykorzystaniem zaufania dzieci i ich rodziców, jest bowiem nacechowane szczególną szkodliwością społeczną.

Gdy dochodzi do skrzywdzenia dziecka, dla ministra Zbigniewa Ziobro i podległych mu prokuratorów, nie ma znaczenia kim jest sprawca, jak bardzo jest znany, jaki wykonuje zawód. Każdy kto dopuści się pedofilii, przestępstwa szczególnie ohydneho, bo popełnionego na bezbronnym, ufnym dziecku, musi być ukarany z całą surowością. Bez względu na to, czy jest celebrytą, czy chodzi w sutannie.

Bezwzględnie ścigając osoby duchowne, które dopuściły się pedofilii, nie można jednak zgodzić się na generalizowanie zarzutów związanych ze zjawiskiem pedofilii wokół jednej instytucji, czy jednej grupy społecznej. A tak nierzadko się dzieje w przypadku Kościoła Katolickiego i wszystkich księży. Pani redakcja nie powinna edukować czytelników w kierunku fałszywej tezy, że księża to pedofile, a Kościół to niemal samo zło. Nieste-

ty, sądząc po komentarzach pod artykułami „Gazety Wyborczej”, Państwa czytelnicy niejednokrotnie najwyraźniej dochodzą do takiego wniosku.

„Tu nie ma w tym polskim kościele co naprawiać. Zamknąć ten burdel”; „Im szybciej ta mafia upadnie, tym lepiej. A bogów żadnych nie ma”; „Ten zgniły kikot nadaje się tylko do odcięcia i spalenia”; „Nie widzicie, że cała ta religia, w której zresztą głównym motywem jest postanie przez ojca swojego własnego syna na śmierć - kto temu zaprzeczy? - jest zbudowana na podstawowym motywie pedofilii??” - to tylko kilka przykładów nienawistnych wpisów pod adresem Kościoła, które bez problemu można znaleźć na stronie internetowej Pani gazety.

Przytoczone fakty dowodzą, że stawiana przez Panią teza o chronieniu Kościoła przez ministra Zbigniewa Ziobro i prokuraturę przed rozliczaniem pedofilii jest kłamstwem, a jej umieszczenie w tekście będzie jawnie zniesławiające. Warto, by wzięła Pani pod uwagę słowa wypowiedziane przez Pani redakcyjną koleżankę Justynę Kopińską, reportażystkę „Dużego Formatu”, która podkreśliła zasługi ministra Zbigniewa Ziobro w walce z pedofilią mówiąc: „Jeżeli chodzi o rejestr [pedofilów]... To wiadomo, że jestem dziennikarką „Gazety Wyborczej”, mam bardziej lewicowe poglądy, ale jednak muszę przyznać, że Minister Ziobro zrobił więcej niż wszyscy poprzedni Ministrowie Sprawiedliwości, jeśli chodzi o ofiary gwałcicieli, czy pedofilii”.

Od Redakcji: Pismo otrzymaliśmy Ministerstwa Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 06.06.2020, bez podpisu i nie wiemy czy otrzymane do publikacji pismo stanowi całość pisma skierowanego do p.Redaktor.

Red.

Loty krajowe wznowione!

Pierwszy lot po ponad dwóch miesiącach od zamknięcia przestrzeni nad Polską odbył się 1 czerwca 2020 r. o godz. 7:00 do Szczecina. Tamtejsze lotnisko czekają duże inwestycje oraz wsparcie, o czym na wspólnej konferencji prasowej mówili wicepremier, minister aktywów państwowych Jacek Sasin i wiceminister infrastruktury Marcin Horała.

1 czerwca 2020 r. rozpoczął się pierwszy etap rozmrażania rynku lotniczego. Uruchomione zostały połączenia krajowe – loty na trasach między Warszawą i Szczecinem, Gdańskiem, Krakowem, Rzeszowem, Wrocławem, Poznaniem i Zieloną Górą będą odbywać się w większości przypadków dwa razy dziennie. Pierwszy lot odbył się z warszawskiego Lotniska Chopina do szczecińskiego Goleniowa.

Stoimy u progu wyjścia z epidemii, przywracając kolejne sektory gospodarki. Branża lotnicza jest kluczowa dla rozwoju nowoczesnej gospodarki, jej dynamiczny rozwój może być prawdziwym kołem zamachowym, które pchnie Polskę do grona najbogatszych krajów świata.

Dlatego zdecydowaliśmy się na uruchomienie programu pomocy, przeznaczonego dla polskich lotnisk. Jego wartość wynosi ponad 142 mln zł – powiedział wiceminister infrastruktury Marcin Horała.

W najbliższym czasie zakończą się uzgodnienia międzyresortowe projektu Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie sposobu i trybu rozliczania i dokumentowania kosztów utrzymania minimalnej gotowości operacyjnej lotniska.

Na podstawie tego dokumentu zarządzający lotniskiem będą mogli uzyskać rozliczenie kosztów utrzymania minimalnej gotowości operacyjnej lotniska. Pomoc dla lotnisk będzie wypłacana bardzo szybko – środki będą uruchamiane z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w terminie 15 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku. Uprawnione do wsparcia będzie każde z 14 lotnisk, które prowadziły działalność operacyjną przed wybuchem epidemii.

Więcej informacji o rządowych wsparciu dla lotnisk w komunikacie MI: <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/ponad-140-mln-zl-rzadowego-wsparcia-dla-lotnisk>

Lotnisko w Goleniowie otrzyma rządowe wsparcie

Zdajemy sobie sprawę, jak dużą rolę spełniają lotniska w rozwoju gospodarczym regionów, a przez to całego kraju.

Lokalne porty zwiększają atrakcyjność inwestycyjną, stanowią o przewadze konkurencyjnej w bardzo wielu branżach. Port Lotniczy Szczecin-Goleniów jest w tym zakresie

bardzo dobrym przykładem – w ciągu ostatniej dekady podwoił liczbę obsługiwanych pasażerów, dlatego w pełni zasługuje na te i wszelkie przyszłe inwestycje - dodał wiceminister Marcin Horała.

Program pomocy dla lotnisk to nie jedyny element rządowego wsparcia dla szczecińskiego portu. Przedsiębiorstwo Państwowe „Porty Lotnicze” w lipcu 2019 r. podpisało porozumienie z pozostałymi udziałowcami portu, w ramach którego w Goleniowie zostaną przeprowadzone inwestycje o łącznej wartości 110 mln zł.

W ramach tych środków zostaną sfinansowane m.in.:

- 1/. Zakup i montaż naziemnego oznakowania nawigacyjnego.
- 2/. Wymiana urządzeń do kontroli bezpieczeństwa.
- 3/. Rozbudowa terminala pasażerskiego.
- 4/. Remont i poszerzenie istniejących parkingów.

Środki na inwestycje zostaną uruchomione po dokonaniu notyfikacji do Komisji Europejskiej.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Od Redakcji:

Publikowany tekst otrzymaliśmy 01 czerwca 2020.

Powstaną obwodnice Osieka i Chmielnika

Wiceminister infrastruktury Rafał Weber zatwierdził Program inwestycji dla obwodnic Osieka w ciągu drogi krajowej nr 79 oraz Chmielnika w ciągu dróg krajowych nr 73 i 78. To kolejne zadania skierowane do realizacji w ramach Programu budowy 100 obwodnic w województwie świętokrzyskim, w marcu 2020 r. zatwierdzony został Program inwestycji dla obwodnicy Wąchocka w ciągu DK 42.

Kierujemy do realizacji kolejne obwodnice w województwie świętokrzyskim. Dzięki nim poprawi się przepustowość tras przebiegających przez Osiek i Chmielnik, zwiększy się też bezpieczeństwo ruchu drogowego. Dla mieszkańców nowe obwodnice oznaczają mniejsze natężenie ruchu samochodowego, mniejszy hałas i poprawę komfortu życia – powiedział wiceminister Rafał Weber.

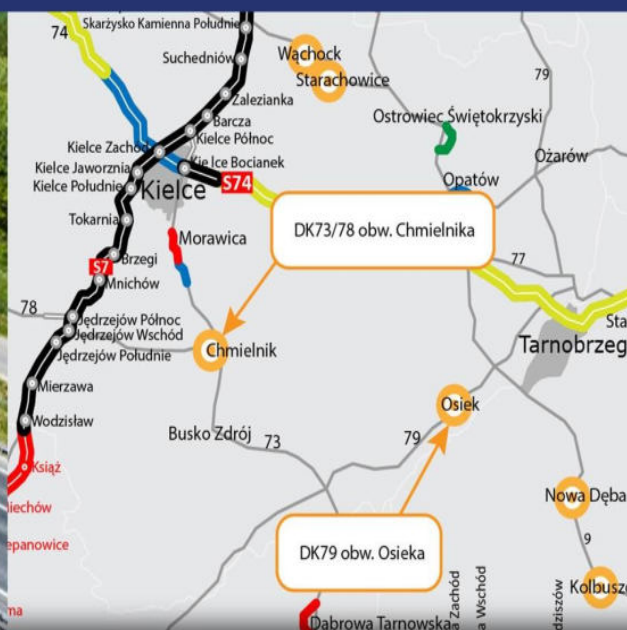
Obwodnica Chmielnika zostanie wybudowana jako jednojezdniowa droga klasy GP

(główna o ruchu przyspieszonym) o długości około 5,8 km. Inwestycja jest planowana po zachodniej stronie miasta w ciągu dróg krajowych nr 73 i 78. Początek obwodnicy zaplanowano na włączeniu do nowego ronda, gdzie rozpoczyna się wschodnia obwodnica Chmielnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 765.

Podstawowym celem budowy obwodnicy Chmielnika jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się w mieście w ciągu dróg krajo-

Program budowy 100 obwodnic

Obwodnice Osieka i Chmielnika skierowane do realizacji!

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#100obwodnic

Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad

wych. Inwestycja uwolni szybko rozbudowującą się miejscowość od problemów komunikacyjnych oraz poprawi jakość życia i bezpieczeństwo ruchu drogowego. Nowa inwestycja ułatwi podróże pomiędzy Tarnowem a Kielcami. Droga krajowa nr 78 to ważne połączenie z aglomeracją śląską, natomiast droga krajowa nr 73 stanowi ważne połączenie regionalne pomiędzy Kielcami a autostradą A4 i województwem podkarpackim.

Obwodnica Osieka zostanie wybudowana po stronie południowej miasta, jako jednojezdniowa droga klasy GP (główna o ruchu przyspieszonym) o długości około 3,2 km.

Celem budowy obwodnicy Osieka jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się w mieście w ciągu drogi krajowej nr 79. Osiek przez lata stanowił tzw. wąskie gardło na tej trasie - ostre zakręty uniemożliwiały sprawny i bezpieczny ruch drogowy w tym miejscu. Nowa inwestycja ułatwi podróże pomiędzy Sandomierzem a Krakowem.

Dla obu inwestycji nie były prowadzone prace przygotowawcze. Ogłoszenie przetargów na wybór wykonawców tych zadań jest planowane na koniec 2023 r.

W ramach Programu budowy 100 obwodnic w województwie świętokrzyskim powstaną 4 obwodnice:

- 1/. Wąchocka w ciągu drogi krajowej nr 42.
- 2/. Chmielnika w ciągu dróg krajowych 73/78.
- 3/. Osieka w ciągu drogi krajowej 79.
- 4/. Starachowic w ciągu drogi krajowej nr 42.

W ramach rządowego Programu do 2030 r. powstaną 100 obwodnic na sieci dróg krajowych o łącznej długości ok. 820 km. Będą to trasy o najwyższych parametrach technicznych, dostosowane do przeniesienia obciążenia 11,5 t/oś. Inwestycjom tym będą towarzyszyły urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym oświetlenie spełniające wytycz-

ne prawidłowego oświetlenia przejść dla pieszych.

Koszt realizacji 100 obwodnic został oszacowany na blisko 28 mld zł. Ich budowa będzie finansowana ze środków Krajowego Funduszu Drogowego prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Inwestycje związane z budową nowych obwodnic będą realizowane przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

Jednym z najważniejszych efektów realizacji programu będzie poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, wyprowadzenie ruchu z zatłoczonych miast, czystsze powietrze, mniejszy hałas i poprawa przepustowości sieci drogowej.

Więcej o Programie budowy 100 obwodnic na stronie Ministerstwa Infrastruktury <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/program-budowy-100-obwodnic-na-lata-2020---2031>

Szymon Huptys
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Młodzieżowa Rada Ekologiczna przy Ministrze Środowiska pod patronatem Rzecznika Praw Dziecka

Dzieci i młodzież będą mieć realny wpływ na proekologiczne decyzje administracji rządowej. W Dzień Dziecka Minister Środowiska Michał Woś i Rzecznik Praw Dziecka Mikołaj Pawlak podpisali porozumienie o powołaniu Młodzieżowej Rady Eko-

logicznej. Pierwsze posiedzenie rady już we wrześniu.

W skład rady wejdą 32 osoby w wieku od 13 lat, pochodzące z całej Polski. Nabór kandydatów na członków rady rusza 1 czerwca na oficjalnej stronie projektu mre.srodowisko.gov.pl.

Rada będzie mieć realny wpływ na decyzje administracji rządowej dotyczące ochrony środowiska. Opinie rady będą firmował urzędem ministra środowiska i będą je przedstawiał na posiedzeniach rządu. Głos młodego pokolenia musi być

wreszcie usłyszany, zwłaszcza jeśli chodzi o nasze dziedzictwo narodowe, jakim jest środowisko naturalne – zapewnił Minister Środowiska Michał Woś.

Dodał, że rada będzie mieć nie tylko głos doradczy, lecz także będzie dysponować budżetem, przekazanym ze środków partnera projektu – Lasów Państwowych. Rada będzie mogła przyznawać granty młodzieżowe na proekologiczne działania dzieci i młodzieży. Posiedzenia odbywać się będą co kwartał z udziałem Ministra Środowiska i Rzecznika Praw Dziecka, ale będzie też reagować na bieżące potrzeby.

To nasze dzieci i nasza młodzież wyznaczają standardy zachowań ekologicznych w Polsce. Wielu dorosłych może się od nich uczyć. Musimy jako

dorośli wykorzystać ten zapal, bo edukacja ekologiczna to inwestycja w naszą przyszłość, w zdrowie następnych pokoleń – zaznaczył Rzecznik Praw Dziecka Mikołaj Pawlak.

Rzecznik podkreślił, że wyjątkowo cenną wartością, którą trzeba wspierać i rozwijać, jest bezkompromisowa troska dzieci i młodzieży o przyrodę. Jako przykład takiej postawy podał historię piątki nastolatków z Niegowia na Śląsku. Młodzi natknęli się w lesie na rannego lisa. Nie zostawili go samego, aby umarł, tylko zaalarmowali leśników. Dzięki szybkiej reakcji weterynarz zdołał uratować liska. Aktualnie znajduje się w Ośrodku rehabilitacji i schronisku dla dzikich zwierząt. Za taką postawę Minister Środowiska Michał Woś nagroził nastolatków.

W załączeniu przesyłam komunikat Ministerstwa Środowiska wraz ze zdjęciami z dzisiejszej konferencji prasowej Ministra Środowiska Michała Wosia i Rzecznika Praw Dziecka Mikołaja Pawlaka w sprawie powołania Młodzieżowej Rady Ekologicznej.

Michał Gzowski
Szef Gabinetu Politycznego
Ministerstwo Środowiska
Rzeczypospolitej Polskiej

Od Redakcji:

Publikowany tekst otrzymaliśmy 01 czerwca 2020.

Red.

Nowe możliwości podróży koleją na północy Mazowsza

2 czerwca 2020 r. w obecności wiceministra infrastruktury Andrzeja Bittela PKP Polskie Linie Kolejowe SA podpisały dwie umowy za ponad 7 mln zł na przygotowanie studium wykonalności modernizacji dwóch mazowieckich linii kolejowych z Tłuszcza do Ostrołęki oraz z Kutna do Płocka.

Planowane inwestycje zwiększą możliwości i atrakcyjność podróży koleją oraz usprawnią przewóz towarów. Przewidywane jest zwiększenie prędkości pociągów i poprawa przepustowości linii z Tłuszcza do Ostrołęki oraz budowa dodatkowych torów na trasie z Kutna do Płocka.

Rozbudowa torów z Kutna do Płocka i modernizacja linii z Ostrołęki do Tłuszcza zwiększy możliwości komunikacyjne w województwie mazowieckim. Krok po kroku konsekwentnie zapewniamy mieszkańcom coraz lepsze połączenia kolejowe. Inwestycje będą miały także pozytywny wpływ na rozwój polskiej gospodarki. PKP Polskie Linie Kolejowe SA zapewnią lepszy dojazd do rafinerii Orlen oraz elektrowni w Ostrołęce – powiedział Andrzej Bittel, wiceminister infrastruktury.

Dokumenty określą możliwości techniczne oraz szczegółowe rozwiązania i zakres prac, a także szacowane koszty obu inwestycji. Studia wykonalności będą podstawą do szczegółowego planowania projektów.

– Modernizacja dwóch mazowieckich linii kolejowej Tłuszcz – Ostrołęka oraz Kutno – Płock – Sierpc to kolejne projekty PKP Polskich Linii Kolejowych SA przygotowywane do realizacji w nowej perspektywie finansowej. Działania te pozwolą utrzymać poziom inwestycji i zaangażowanie wykonawców. Dzięki sprawnemu planowaniu i realizacji prac zwiększy się dostępność i atrakcyjność podróży koleją. Będzie też sprawniejszy transport towarów koleją – stwierdził Ireneusz Merchel, prezes Zarządu PKP PLK SA.

PLK szykują lepsze podróże na linii Tłuszcz – Ostrołęka

Projekt ma duże znaczenie dla rozwoju gospodarczego terenów położonych w północnej części Mazowsza, m.in. Kurpiów i Doliny Dolnej Narwi. Możliwe będzie zwiększenie przepustowości linii, a tym samym uruchamianie większej liczby połączeń w ruchu regionalnym. Będzie też sprawniejszy transport towarów po torach, m.in. do elektrowni w Ostrołęce.

W ramach studium analizowana będzie m.in. budowa drugiego toru oraz podniesienie prędkości pociągów nawet do 160 km/h. Planowana inwestycja zakłada ułatwienie dostępu do pociągów dla mieszkańców 14 miejscowości pomiędzy Tłuszczem a Ostrołęką. Podróżni zyskają stacje i przystanki dostosowane do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Wykonawca przeanalizuje też potrzebę budo-

wy dodatkowych peronów, a także możliwość przebudowy przejazdów kolejowodrogowych. Analiza obejmie również obiekty inżynierskie, m.in. mosty i wiadukty, które mają być dostosowane do większej prędkości pociągów.

Wartość podpisanej umowy to ponad 4,2 mln zł. Studium wykonalności finansowane jest ze środków budżetowych w ramach projektu „Prace przygotowawcze dla wybranych projektów”. Materiały mają być gotowe w II połowie 2022 r. Projekt planowany jest do realizacji w kolejnej perspektywie finansowej 2021 – 2027 w zależności od uzyskania dofinansowania ze środków UE.

Nowe możliwości podróży koleją z Płocka do Warszawy

Studium wykonalności dotyczy budowy dodatkowego zelektryfikowanego toru na ok. 40 km odcinku od Kutna do stacji Łąck. Wykonanie tej inwestycji umożliwi sprawniejsze i szybsze podróże dzięki poprawie przepustowości i lepszemu zarządzaniu ruchem pociągów pasażerskich i towarowych. Zostanie przeanalizowana możliwość budowy towarowej obwodnicy, która ominie centrum Płocka i umożliwi sprawny i szybki przewóz towarów do płockiej Rafinerii Orlen.

W ramach studium wykonalności przeanalizowana zostanie modernizacja linii kolejowej na odcinku Kutno – Płock – Sierpc. Planowana przebudowa peronów zapewni wyższy komfort

obsługi pasażerów. Wszystkie obiekty zostaną dostosowane do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania się. Planowana jest budowa nowej stacji na odcinku Płock Trzepowo – Sierpc. Jej lokalizacja zostanie przeanalizowana w studium wykonalności. Budowa dwóch łącznic w okolicy Kutna pozwoli na sprawny przejazd pociągów w kierunku Warszawy i Włocławka bez konieczności zmiany kierunku jazdy.

Więcej towarów na torach do Płocka

Planowana inwestycja będzie miała duże znaczenie dla poprawy warunków przewozów towarowych. Więcej towarów będzie można przewozić koleją, co sprzyja ochronie środowiska. Po modernizacji trasy Kutno – Płock przejazd i odprawa dłuższych pociągów towarowych – do 780 metrów, będzie sprawniejsza. Zapewni to również sieć trakcyjna przystosowana do zasilania ciężkich lokomotyw.

Wartość podpisanej umowy na opracowanie studium wykonalności dla projektu „Modernizacja linii kolejowej nr 33 na odcinku Kutno – Płock – Sierpc” to 3,1 mln zł. Prace zaplanowano do sierpnia 2023 roku finansowane są ze środków budżetowych.

Szymon Huptryś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Zasady przewozu osób w publicznym transporcie zbiorowym oraz zwolnienia z obowiązku kwarantanny kierowców zawodowych w transporcie międzynarodowym

Od 1 czerwca 2020 r., zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z 29 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii, obowiązuje nakaz określonego sposobu przemieszczania się w przewozie drogowym osób.

Nakaz ten dotyczy przewozu w tym samym czasie nie więcej osób niż wynosi liczba miejsc siedzących albo połowa liczby wszystkich miejsc siedzących i stojących, określonych w dokumentacji technicznej lub dokumentacji techniczno-ruchowej środka transportu albo pojazdu, przy jednoczesnym pozostawieniu co najmniej połowy miejsc siedzących niezajętych.

Zmiany dotyczące środków transportu publicznego, które wprowadziliśmy w ramach IV etapu odmrażania polskiej gospodarki, były wyczekiwane

przez branżę transportową. Odpowiadamy w ten sposób na apele przedsiębiorców. Zależy nam na tym, aby – na ile to możliwe – mogli oni wracać do normalnej działalności – powiedział wiceminister infrastruktury Rafał Weber.

Nakaz ten dotyczy wszystkich krajowych i międzynarodowych, publicznych i niepublicznych, zarobkowych i niezarobkowych przewozów drogowych autobusami. Ograniczeń tych nie stosuje się w odniesieniu do środków transportu specjalnego przeznaczonego do przewozu osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem od 30 maja 2020 r. nie stosuje się obowiązku odbycia kwarantanny w przypadku przekraczania granicy RP w ramach wykonywania czynności zawodowych przez:

1/. Kierowców wykonujących przewóz drogowy w ramach międzynarodowego transportu

drogowego lub międzynarodowego transportu kombinowanego w rozumieniu odpowiednio art. 4 pkt 2 i 14 ustawy o transporcie drogowym.

2/. Kierowców wykonujących przewóz drogowy w ramach międzynarodowego transportu drogowego lub międzynarodowego transportu kombinowanego w rozumieniu odpowiednio art. 4 pkt 2 i 14 ustawy o transporcie drogowym powracających z zagranicy albo przejeżdżających przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tranzytem innymi środkami transportu niż pojazd, którym jest wykonywany transport drogowy:

o w celu odbioru odpoczynku, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylającym rozporządzenie

Rady (EWG) nr 3820/85, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo innego państwa, o po odebraniu za granicą odpoczynku, o którym mowa w rozporządzeniu wymienionym w lit. a, oraz po przerwie w świadczeniu pracy w okolicznościach wskazanych w art. 31 ust. 1 ustawy o czasie pracy kierowców.

3/. Kierowców wykonujących przewóz drogowy pojazdami samochodowymi lub zespołami pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony w transporcie drogowym rzeczy oraz niezarobkowym przewozie drogowym rzeczy.

4/. Kierowców wykonujących przewóz drogowy pojazdami samochodowymi przeznaczonymi konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą w zarobkowym międzynarodowym transporcie drogowym osób.

Zwolnienie z odbycia obowiązkowej kwarantanny po przekroczeniu granicy państwowej dotyczy również kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, który legitymuje się świadectwem kierowcy.

Kierowcy wracający z zagranicy innymi środkami transportu niż pojazd, którym jest wykonywany transport drogowy powinni okazać funkcjonariuszowi Straży Granicznej:

1/. Krajowe lub wspólnotowe prawo jazdy z wpisem - kodem 95, który potwierdza uzyskanie świadectwa kwalifikacji zawodowej kierowcy.

2/. Świadectwo kierowcy, w sytuacji kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej.

Kierowcy będący obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej powinni dodatkowo uprawdopodobnić okoliczność zatrudnienia u przedsiębiorcy poprzez okazanie dowodu (np. zaświadczenia, umowy o pracę) zatrudnienia wystawionego przez pracodawcę, w formie papierowej lub elektronicznie. W sytuacji uniemożliwiającej okazanie ww. dowodu, okoliczność zatrudnienia może być wyjątkowo potwierdzona pisemnym oświadczeniem kierowcy.

Wszyscy kierowcy zawodowi będący cudzoziemcami, wracający z zagranicy do Polski innymi środkami transportu niż pojazd, którym jest wykonywany transport drogowy, muszą wykazać prawo do pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w rozumieniu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych.

Jednocześnie świadectwo kierowcy jest wystarczającym dowodem legalnego zatrudnienia przez przedsiębiorcę mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Jednocześnie kierowcy wykonujący międzynarodowy transport drogowy przejeżdżający przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tranzytem innymi środkami transportu niż pojazd, którym jest wykonywany transport drogowy w celu odbioru odpoczynku w innym kraju albo po jego odebraniu za granicą, powinni przedstawić funkcjonariuszowi Straży Granicznej odpowiednie zaświadczenie lub kopię umowy o pracę w wersji

papierowej lub elektronicznej, prawo jazdy z kodem 95 lub prawo jazdy i kartę kwalifikacji kierowcy albo świadectwo kierowcy.

Kierowcy wykonujący przewóz drogowy pojazdami samochodowymi lub zespołami pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony w transporcie drogowym rzeczy oraz niezarobkowym przewozie drogowym rzeczy powinni uprawdopodobnić okoliczność związku przewozu drogowego z prowadzeniem działalności gospodarczej poprzez okazanie funkcjonariuszowi Straży Granicznej:

1/. Wydruku z CEIDG/KRS, jeżeli kierowca jest jednocześnie przedsiębiorcą (w formie papierowej lub elektronicznej).

2/. W druku z CEIDG/KRS oraz dowodu zatrudnienia (np. zaświadczenia, umowy o pracę) wystawionego przez pracodawcę (w formie papierowej lub elektronicznej).

3/. W przypadku dokumentów wydanych za granicą powinny być one analogiczne z ww. dokumentami.

W sytuacji uniemożliwiającej okazanie ww. dowodu, okoliczność prowadzenia działalności gospodarczej/zatrudnienia może być wyjątkowo potwierdzona pisemnym oświadczeniem kierowcy.

Kierowcy wykonujący przewóz drogowy w ramach zarobkowego międzynarodowego transportu drogowego osób pojazdami przeznaczonymi konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą przekraczając granicę państwową, są obowiązani udokumentować funkcjonariuszowi Straży Granicznej

wykonywanie transportu drogowego osób w ramach czynności zawodowych poprzez okazanie:

- 1/. Wydruku z CEIDG/KRS, jeżeli kierowca jest jednocześnie przedsiębiorcą (w formie papierowej lub elektronicznej).
- 2/. Wydruku z CEIDG/KRS oraz dowodu zatrudnienia (np.

zaświadczenia, umowy o pracę) wystawionego przez pracodawcę (w formie papierowej lub elektronicznej).

- 3/. W przypadku dokumentów wydanych za granicą powinny być one analogiczne z ww. dokumentami.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Od Redakcji:

Publikowany tekst otrzymaliśmy 02 czerwca 2020.

Red.

„Tarcza sprawiedliwości” kary za włamania na e-lekcje, ochrona przedsiębiorców, mniej spraw w sądach i procesy on-line

W uchwalonej przez Sejm Tarczy antykryzysowej 4.0 znalazły się przygotowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości nowe rozwiązania, które odpowiadają na problemy związane z epidemią koronawirusa. Przyjęte przepisy chronią uczniów i nauczycieli przed atakami internetowych trolli na zdalne lekcje, a firmy przed bankructwem. Zmniejszają też obciążenie sądów i pozwalają na prowadzenie procesu karnego on-line.

Do każdej z dotychczasowych Tarcz antykryzysowych trafiły regulacje opracowane w Ministerstwie Sprawiedliwości. Tak też jest w przypadku Tarczy 4.0.

tlali materiały pornograficzne. Ministerstwo Sprawiedliwości chroni nauczycieli i uczniów przed takimi działaniami. Za włamania na e-lekcje i inne transmisje w sieci grozić będzie kara ograniczenia wolności lub co najmniej 1000 zł grzywny.

Kara będzie surowsza, jeśli sprawca użyje obelżywych słów albo w inny sposób dopuści się nieobyczajnego wybryku. W takiej sytuacji będzie mu grozić do 30 dni aresztu, ograniczenie wolności do roku lub co najmniej 3000 zł grzywny. Maksymalna wysokość grzywny w obu rodzajach przestępstw wyniesie 5000 zł.

nia przygotowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości wspólnie z Ministerstwem Aktów Państwowych i Prokuraturą Generalną RP sprawiają, że postępowanie restrukturyzacyjne będzie szybsze, tańsze i ochroni firmy przed bankructwem.

Rozpoczęcie postępowania restrukturyzacyjnego przez przedsiębiorcę zawiesi egzekucję zobowiązań, których domagają się od niego wierzyciele, maksymalnie do czterech miesięcy i na czas zatwierdzenia przez sąd układu zawartego z wierzycielami. W tym okresie wierzyciele nie będą mogli wypowiedać istotnych dla przedsiębiorcy umów, m. in. umowy dzierżawy czy najmu nieruchomości. Czteromiesięczny okres zawarty w nowych przepisach daje dłużnikom czas na porozumienie się z wierzycielami.

Ustawa chroni nie tylko dłużników, ale i wierzycieli. Interesy wierzycieli zostaną zagwarantowane poprzez zredukowanie ryzyka wyprowadzenia majątku z zadłużonej firmy. Dłużnik nie będzie mógł podjąć poważniejszych czynności ma-

Kary dla internetowych trolli

Najnowsza Tarcza antykryzysowa wprowadza do Kodeksu wykroczeń surowe kary za zakłócanie przez hejterów zdalnych lekcji, prowadzonych przez szkoły w czasie epidemii koronawirusa. To odpowiedź na liczne przypadki ataków internetowych trolli, którzy przejmowali transmisje on-line, obrażali uczniów i nauczycieli, wyświe-

Ochrona firm przed Bankructwem

Przedsiębiorstwo, które wpadło w tarapaty finansowe i chce odbudować równowagę finansową będzie mogło samodzielnie otworzyć postępowanie naprawcze, bez konieczności występowania do sądu. To podstawowe założenie wchodzącej w skład Tarczy 4.0 ustawy o uproszczonym postępowaniu restrukturyzacyjnym. Rozwiąza-

jątkowych bez zgody doradcy restrukturyzacyjnego. Jeżeli dłużnik nadużyje swych praw, sąd będzie mógł uchylić skutki otwarcia postępowania (np. uchylić zawieszenie egzekucji) i wtedy dłużnik utraci ochronę przed wierzycielami i będzie musiał zadbać o bieżące spłacanie długów. Wierzyciele będą też mogli żądać od niego odszkodowania.

Ochrona właścicieli sklepów

W czasie epidemii nastąpił duży wzrost liczby kradzieży. Na przykład w Warszawie i okolicach było ich w marcu więcej o 37,5 proc., a w kwietniu – o 32 proc. Okradanie w czasie pandemii sklepikarza, który ledwo może utrzymać się na rynku, należy traktować tak, jakby ktoś okradał powodzian. A kradzieże w czasie klęski żywiołowej od lat traktowane są w nauce prawa karnego jako przykłady wyjątkowej zuchwałości, która zasługuje na szczególne potępienie. Dlatego jako nowy typ przestępstwa, zagrożony surową karą do 8 lat więzienia, wyszczególniamy kradzież zuchwałą, dokonaną m.in. w sklepie. Zmiana ta jest podyktowana chęcią pomocy przedsiębiorcom, którym brakuje skutecznych narzędzi do walki z zawodowymi złodziejami sklepowymi. Z propozycji zadowoleni są przedstawiciele organizacji reprezentującej handlowców.

Mniej spraw w sądach

Przewidziana w Tarczy 4.0 zmiana w Kodeksie karnym ma na celu ograniczenie możliwości łączenia kar, co spowoduje, że w sądach będzie rocznie nawet o 15 tysięcy mniej spraw. Jest to tym bardziej istotne, że sprawy o wydanie wyroku łącznego roz-

poznawane są na rozprawach z udziałem stron i publiczności. Redukcja liczby tego rodzaju spraw znacznie przyczyni się więc do zmniejszenia ryzyka rozprzestrzeniania epidemii. Pozwoli też na szybsze zniwelowanie zaległości w rozpoznawaniu spraw w sądach, spowodowanych przerwami w ich działaniu wynikającą ze stanu epidemii.

Bardzo istotne są także względy ekonomiczne. 15 tys. spraw mniej w sądach to oszczędności w trudnym czasie epidemii np. na konwojowaniu więźniów, których czasem przez pół Polski trzeba przewozić z zakładów karnych do sądów. 15 tys. konwojów to szacunkowo konieczność przejechania łącznie nawet 3 mln kilometrów, co wiąże się z kosztem w wysokości około 2,4 mln zł. Zaproponowana zmiana będzie prowadziła do zaoszczędzenia tej wielkiej kwoty. Przyniesie również korzyści organizacyjne, związane z wykorzystaniem pracy ludzi. Konwoje ochraniają liczni funkcjonariusze policji i Służby Więziennej. 15 tys. konwojów to nawet 60 tys. przypadków zaangażowania funkcjonariuszy w ich ochronę. Dzięki proponowanej zmianie będzie można skierować tych funkcjonariuszy do innych zadań.

Proces karny on-line

Nowe rozwiązania ułatwiają przesłuchanie w formie wideokonferencji w przypadku świadków przebywających w areszcie śledczym, w zakładzie karnym lub za granicą. W ten sam sposób, osoby podejrzane o popełnienie przestępstwa, będą mogły wziąć udział w posiedzeniu poświęconym zastosowaniu tymczasowego aresztowania. Dzięki temu zmaleją koszty konwojowania zatrzymanych, a zwiększy się bezpieczeństwo sanitarne, co jest szczególnie

istotne w czasie epidemii. Posiedzenie aresztowe w formie zdalnej będzie uzależnione od decyzji sądu w konkretnej sprawie. Decyzja ta będzie uzależniona m.in. od oceny, czy ten sposób przeprowadzenia czynności pozwoli na zapewnienie zatrzymanemu pełnego prawa do obrony. obrońca, co do zasady, będzie znajdował się w tym samym miejscu co zatrzymany.

Zmiany pozwolą też na zdalny udział w procesie karnym uczestnikom postępowania pozbawionym wolności, z wyjątkiem osób w stosunku do których sąd uznał, że ich bezpośrednia obecność na rozprawie jest obowiązkowa. Natomiast obrońca i oskarżyciel posiłkowy w każdym przypadku będą mogli bez przeszkód brać zdalny udział w postępowaniu. Warunkiem dla wszystkich uczestników będzie korzystanie ze sprzętu audiowizualnego, który bezpośrednio przekazuje obraz i dźwięk.

Zaproponowane zmiany w Kodeksie postępowania karnego mają na celu poszerzenie możliwości zdalnego przeprowadzania czynności postępowania karnego. Ograniczy to zagrożenia epidemiczne dla osób uczestniczących w postępowaniach, przyspieszy procedury sądowe, a także zmniejszy koszty i uciążliwości związane z koniecznością stawienia w sądzie.

Kodeks postępowania karnego już teraz dopuszcza przeprowadzenie szeregu czynności sądowych zdalnie. Rozszerzenie kategorii czynności dokonywanych na odległość jest więc naturalną ewolucją procedury karnej.

**Ministerstwo Sprawiedliwości
Rzeczypospolitej Polskiej**

Na budowę dróg krajowych przeznaczymy 164 mld zł!

Na inwestycje na sieci dróg krajowych, realizowane w ramach Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023, trafi dodatkowo 21,8 mld zł.

Budowa nowoczesnych, bezpiecznych i wygodnych dróg jest naszym priorytetem. Dzięki realizowanemu przez nas programowi drogowemu rozwija się gospodarka, powstają nowe miejsca pracy i poprawia się bezpieczeństwo ruchu drogowego. Decyzje rządów Beaty Szydło i Mateusza Morawieckiego pozwoliły na przeznaczenie na budowę dróg krajowych w sumie dodatkowych 57 mld zł. Przypomnę tylko, że PBDK, przyjęty tuż przed wyborami parlamentarnymi w 2015 r., przewidywał przeznaczenie na budownictwo drogowe 107 mld zł, przy czym wartość wszystkich zadań w programie została określona na 198 mld zł – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Rada Ministrów przyjęła 16 czerwca 2020 r. *uchwałę zmieniającą uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego pod nazwą „Program Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023 (z perspektywą do 2025 r.)*, przedłożoną przez Ministra Infrastruktury.

To kolejne zwiększenie wartości programu drogowego dzięki decyzji obecnego rządu. W 2017 r. wysokość środków w PBDK została zwiększona do 135 mld zł, a we wrześniu 2019 r. wartość finansowa PBDK zo-

stała zwiększona do 142,2 mld zł.

Dodatkowe środki pozwolą m.in. na budowę dróg ekspresowych S6 od Koszalina do Bożego Pola oraz obwodnicy Trójmiasta, a także S10 Toruń – Bydgoszcz. Realizacja tych inwestycji będzie korzystna dla polskiej gospodarki, która wychodzi z kryzysu wywołanego przez COVID-19.

Przyjęcie zmian do Programu stanowi pierwszy krok zapowiedzianej przez rząd intensyfikacji krajowych inwestycji drogowych i stanowi element pobudzenia gospodarki, a tym samym ochrony miejsc pracy.

Droga ekspresowa S6

Na budowę drogi ekspresowej S6 przeznaczymy dodatkowo ok. 9 mld zł. Dzięki temu powstaną kolejne odcinki tej trasy:

- 1/. Obwodnica Metropolii Trójmiejskiej, 31,7 km, ok. 2,2 mld zł.
- 2/. Odcinek Lębork – DK 6, 22 km, ok. 1,4 mld zł.
- 3/. Koszalin – Słupsk, 46,2 km, ok. 2,6 mld zł.
- 4/. Słupsk – Lębork, 49,6 km, ok. 2,9 mld zł.

Droga ekspresowa S10

Na budowę S10 na odcinku Toruń – Bydgoszcz, wraz z węzłem Toruń Południe o długości 50,4 km, przeznaczymy dodatkowo ok. 2,8 mld zł.

Inne inwestycje drogowe

Okolo 9,8 mld zł ze zwiększonej puli środków na drogi krajowe pozwoli na realizację kolejnych odcinków dróg ujętych w Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023, o łącznej długości ponad 500 km, których koszt budowy przekracza wartość oszacowaną w 2015 r., w tym min.: S8 Wrocław – Kłodzko, S19 Babica – Barwinek, Lublin – Lubartów, Choroszcz – Ploski – Chlebczyn czy S3 Troszyn – Świnoujście.

Finansowanie Programu Budowy Dróg Krajowych

Zwiększenie wydatków Programu Budowy Dróg Krajowych o ponad 21 mld zł nastąpi po 2021 r. i będzie wynosić:

- 1/. W 2022 r.: 6,5 mld zł.
- 2/. W latach 2023-2025: 15,2 mld zł.

Zwiększone finansowanie będzie pochodziło z obligacji emitowanych na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego, kredytów zaciąganych w Europejskim Banku Inwestycyjnym oraz z refundacji z budżetu środków europejskich. Dodatkowe środki będą także pochodziły z przesunięcia z budżetu państwa do KFD części wpływów podatku akcyzowego oraz z wpływów z opłaty elektronicznej pobieranej z nowobudowanej sieci dróg szybkiego ruchu.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Nowa inwestycja PAŻP w Poznaniu wspierze infrastrukturę CPK

15 czerwca 2020 r. Polska Agencja Żeglugi Powietrznej odebrała od wykonawcy Ośrodek Kontroli Ruchu Lotniczego w sąsiedztwie lotniska Poznań-Ławica. To pierwsza z inwestycji PAŻP w infrastrukturę na potrzeby Centralnego Portu Komunikacyjnego.

Wielkie inwestycje zaczynają się od mniejszych kroków. Dzisiaj wizja Centralnego Portu Komunikacyjnego powoli staje się faktem. Obiekt w Poznaniu to pierwsza z inwestycji PAŻP z infrastrukturę na potrzeby CPK, to także miejsce w którym powstawać będą technologie wykorzystywane na wszystkich lotniskach i – mam nadzieję – na świecie – powiedział wiceminister infrastruktury, pełnomocnik rządu ds. CPK Marcin Horała.

Ośrodek Kontroli Ruchu Lotniczego w Poznaniu to trzy-piętrowy, ekologiczny kompleks zbudowany w miejscu starej wieży radarowej. Wartość inwestycji wyniosła 91,5 mln zł. Kontrakt został zrealizowany w

formule zaprojektuj i wybuduj w czasie 25 miesięcy. W kompleksie o powierzchni niemal 10 tys. m kw. znajdują się dwie sale o powierzchni 1280 m kw. każda, dwie serwerownie i zaplecze socjalne dla zespołów kontrolerów, techników i programistów. Obiekt wyposażony jest w dwa niezależne zasilania z sieci elektromagnetycznej i dodatkowo dwa agregaty prądotwórcze, które mogłyby zaopatrzyć w prąd średniej wielkości miasto.

Dokładnie rok temu wspólnie z Politechniką Poznańską i Poznańskim Centrum Superkomputerowo-Sieciowym (PCSS) rozpoczęliśmy projekt NaviHub. Laboratorium innowacji, które będzie tu miało swoją siedzibę, pozwoli także na dalszy rozwój systemu koordynacji lotów dronów PANSA UTM – wyjaśnia Janusz Janiszewski, prezes PAŻP.

Inwestycja wpisuje się w plany budowy CPK, na terenie którego powstanie wieża konwencyjna, ale technologia zdalna z wykorzystaniem nowe-

go centrum sterowania w Poznaniu będzie wykorzystana jako rozwiązanie awaryjne. W ramach projektu CPK w odległości 37 km na zachód od Warszawy, na obszarze ok. 3 000 hektarów zostanie wybudowany – ściśle zintegrowany z koleją i drogami Port Lotniczy Solidarność, który w pierwszym etapie będzie w stanie obsługiwać do 45 mln pasażerów rocznie.

CPK to nie tylko nowe lotnisko przesiadkowe dla Polski i Europy, to także szeroko rozumiana infrastruktura realizowana w różnych miejscach kraju. I tak jak PAŻP jest istotną częścią całego projektu CPK, tak mamy nadzieję, że rozwiązanie wypracowane w Ośrodku Kontroli Ruchu Lotniczego w Poznaniu będą służyły nie tylko CPK, ale też wszystkim portom regionalnym w Polsce – stwierdził Mikołaj Wild, prezes CPK.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Przetarg na realizację obwodnicy Wąchocka

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad rozpoczyna postępowanie przetargowe na realizację obwodnicy Wąchocka w ciągu drogi krajowej

nr 42. Obwodnica Wąchocka jest pierwszą świętokrzyską inwestycją, która powstanie w ramach Programu budowy 100 obwodnic.

Program budowy 100 obwodnic to poprawa bezpieczeństwa na drogach, wyprowadzenie ruchu z zatłoczonych miast, czystsze powietrze, mniejszy hałas i poprawa przepustowości

sieci drogowej. Na początku marca tego roku Minister Infrastruktury zatwierdził program inwestycji dla obwodnicy Wąchocka, a dziś już jest ogłaszany przetarg, w którym zostanie wybrany jej wykonawca. Mam nadzieję, że kierowcy skorzystają z nowej i bezpiecznej obwodnicy już w 2024 r. – powiedział wiceminister infrastruktury Rafał Weber.

Podstawowym celem budowy obwodnicy Wąchocka jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się w mieście w ciągu drogi krajowej numer 42. Dzięki inwestycji nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, odciążenie układu komunikacyjnego oraz zwiększenie przepustowości dróg. Nowa inwestycja ułatwi podróżę pomiędzy Skarżyskiem-Kamienną, drogą ekspresową S7, Ostrowcem Świętokrzyskim i będzie stanowiła nowy ciąg DK42 wraz z planowaną obwodnicą Starachowic. Jednocześnie zachowane zostaną najwyższe wymogi ochrony środowiska, zdrowia i życia mieszkańców oraz zrównoważonego rozwoju.

W ramach planowanej inwestycji powstanie dwujezdniowy odcinek drogi klasy GP (główniej o ruchu przyspieszonym) o długości 11,7 km. Nowa

trasa będzie biegła po północnej stronie istniejącej DK42 omijając Parszów, a następnie po południowej stronie istniejącej drogi omijając Wąchock. Zaplanowano budowę: 4 skrzyżowań jednopoziomowych umożliwiających powiązanie obwodnicy z istniejącymi drogami powiatowymi i gminnymi, dróg dojazdowych, obiektów inżynierskich (wiaduktów, mostów, przepustów, przejść dla dużych i średnich zwierząt, przejścia podziemnego dla pieszych, ekranów przeciwhałasowych), chodników, elementów bezpieczeństwa i organizacji ruchu drogowego, oświetlenia, kanałów technologicznych, odwodnienia drogi i kanalizacji deszczowej.

W ramach Programu budowy 100 obwodnic w województwie świętokrzyskim powstaną 4 obwodnice:

- 1/. Wąchocka w ciągu drogi krajowej nr 42.
- 2/. Chmielnika w ciągu dróg krajowych 73/78.
- 3/. Osieka w ciągu drogi krajowej 79.
- 4/. Starachowic w ciągu drogi krajowej nr 42.

Program budowy 100 obwodnic

W ramach rządowego Programu do 2030 r. powstaną 100 obwodnic na sieci dróg krajo-

wych o łącznej długości ok. 820 km. Będą to trasy o najwyższych parametrach technicznych, dostosowane do przeniesienia obciążenia 11,5 t/oś. Inwestycjom tym będą towarzyszyły urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym oświetlenie spełniające wytyczne prawidłowego oświetlenia przejść dla pieszych.

Koszt realizacji 100 obwodnic został oszacowany na blisko 28 mld zł. Ich budowa będzie finansowana ze środków Krajowego Funduszu Drogowego prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Inwestycje związane z budową nowych obwodnic będą realizowane przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

Jednym z najważniejszych efektów realizacji programu będzie poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, wyprowadzenie ruchu z zatłoczonych miast, czystsze powietrze, mniejszy hałas i poprawa przepustowości sieci drogowej.

Więcej o Programie budowy 100 obwodnic na [stronie Ministerstwa Infrastruktury](#).

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Nowy przystanek kolejowy Kraków Bronowice

Od 14 czerwca 2020 r. z przystanku Kraków Bronowice pociągi jeżdżą w kierunku Katowic, Rzeszowa, Krzeszowic, Oświęcimia, Trzebini, Wielicz-

ki, Wodzisławia Śląskiego oraz Krakowa Głównego i lotniska Kraków Airport. Dzięki inwestycji PKP Polskich Linii Kolejowych SA pociągi zapewniają

najlepszy czas dojazdu do Centrum Krakowa i na lotnisko. To bezkonkurencyjna oferta komunikacyjna dla mieszkańców sto-

licy Małopolski i aglomeracji krakowskiej.

Przystanek Kraków Bronowice to kolejna inwestycja rozpoczęta i zakończona przez nasz rząd. Jest elementem kolei aglomeracyjnej w Krakowie. Jesteśmy przekonani, że z tej nowoczesnej stacji będą korzystać tysiące osób. To kolejny krok do celu, którym jest bezpieczna, komfortowa i przewidywalna polska kolej - powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Z efektów Krajowego Programu Kolejowego korzystają już mieszkańcy Krakowa, Rzeszowa, Wrocławia, Lublina i Lubina oraz mniejszych miejscowości w całej Polsce. Kolej staje się coraz bardziej dostępnym i atrakcyjnym środkiem komunikacji. Kraków Bronowice to kolejny nowy przystanek w aglomeracji, który zwiększa dostępność podróżnych do kolei. - stwierdził Ireneusz Merchel, prezes Zarządu PKP PLK SA.

Nowy przystanek Kraków Bronowice znajduje się przy ul. Armii Krajowej, w rejonie gdzie krzyżują się linie kolejowe w kierunku lotniska Kraków Airport i Katowic. Na zlecenie PKP PLK wybudowane zostały cztery perony. Platformy zlokalizowane na dwóch różnych wysokościach połączone są przejściem podziemnym, w którym będą lokale usługowe. Dogodny dostęp do pociągów zapewniają schody ruchome i windy. Dzięki ścieżkom naprowadzającym i nawierzchni o zróżnicowanej strukturze przystanek jest dostępny dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się. Na perony można dostać się trzema wejściami – od strony ul. Armii Krajowej, Radzikowskiego i Bronowickiej.

Kończy się modernizacja krakowskiego odcinka linii E30 w kierunku Katowic. Przystanek Kraków Mydlniki Wapiennik i stacja Kraków Mydlniki zostały przebudowane i już w pełni słu-

żą podróżnym. Krakowscy kierowcy korzystają z przejazdów pod zmodernizowanymi wiaduktami kolejowymi nad ul. Zielony Most, Godlewskiego i mjr. Łupaszki. Przy ul. Rydla poprawiło się bezpieczeństwo w ruchu kolejowym i drogowym dzięki wybudowaniu bezkolizyjnego przejazdu dla samochodów pod torami. W ramach inwestycji PLK wymieniły tory, rozjazdy, sieć trakcyjną i urządzenia sterowania ruchem kolejowym.

Projekt „Modernizacja linii kolejowej E-30, na odcinku Zabrze -Katowice-Kraków, etap IIb” o wartości ponad 250 mln zł jest dofinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach instrumentu CEF „Łącząc Europę”.

Szymon Huptys
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Ciąg dalszy ze s.1

Via Carpatia: kolejny przetarg i trwająca budowa

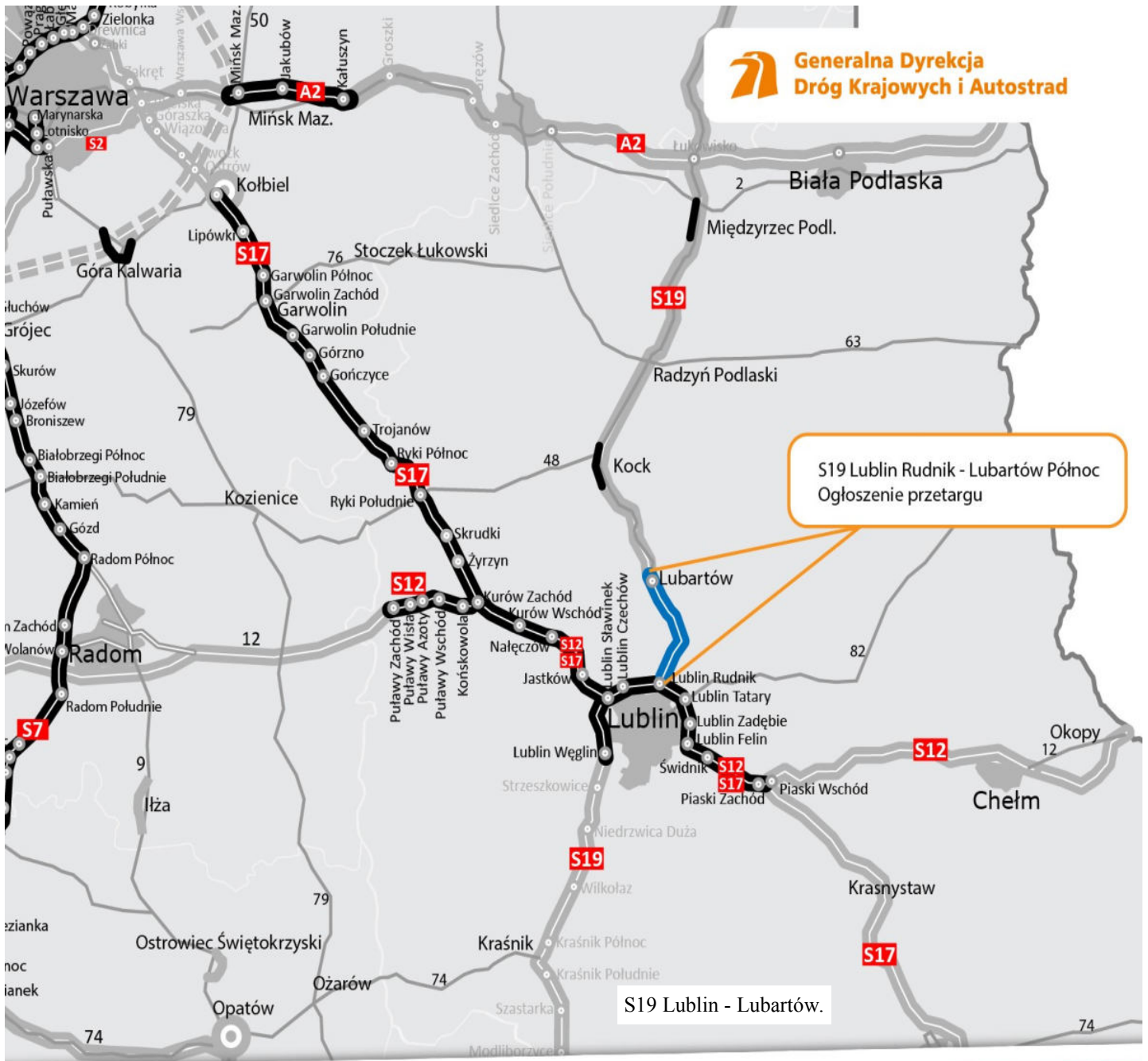
Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad rozpoczyna procedurę przetargową na wyłonienie wykonawcy, który zaprojektuje i wybuduje drogę ekspresową S19 między Lublinem a Lubartowem.

W ramach inwestycji o długości ok. 23 km przebudowane zostanie obecne obejście Lubartowa. Powstanie dwujezdniowa droga, z dwoma pasami w obu kierunkach i rezerwą pod trzeci pas, bezkolizyjne węzły oraz

wiadukty w ciągu dróg lokalnych. W miejscu obecnego skrzyżowania DK19 z drogą wojewódzką nr 815 powstanie węzeł Lubartów Północ, a na przecięciu z drogą powiatową prowadzącą przez Nowodwór do Kozłówek węzeł Lubartów Zachód. Dalej droga ekspresowa S19 pobiegnie nowym śladem, omijając od wschodu Niemce. Na przecięciu z drogą wojewódzką nr 828 powstanie węzeł Niemce Wschód, a w okolicy obecnego skrzyżowania

z drogą powiatową prowadzącą do Leonowa węzeł Niemce Południe. Trasa połączy się z istniejącym węzłem Lublin Rudnik na obwodnicy Lublina.

Ogłaszamy przetarg na realizację kolejnego odcinka szlaku Via Carpatia. To odcinek Lublin – Lubartów. Między tymi miastami każdego dnia poruszają się tysiące osób. Dzięki budowie drogi ekspresowej poprawi się bezpieczeństwo w ruchu drogowym, a woj. lubelskie zy-

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

...ska kolejny impuls rozwojowy - sowości Niemce niemal co-
powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Droga krajowa nr 19 między Lublinem a Lubartowem jest jedną z najbardziej ruchliwych dróg w woj. lubelskim. W ciągu doby korzysta z niej średnio ponad 25 tys. kierowców. W miej-

scowości Niemce niemal co-
dziennie z tego powodu tworzą się zatory. Dzięki drodze ekspresowej usprawni się ruch na tym odcinku, zwiększy bezpieczeństwo mieszkańców i podróżnych, a także komfort i czas jazdy. Realizacja inwestycji planowana jest w latach 2022-2025.

S19 - prace projektowe

Na pozostałych odcinkach S19 na północ od Lublina, w kierunku granicy z woj. podlaskim, trwają prace projektowe. Trwa opracowywanie koncepcji programowej dla odcinków: Lu-

bartów – Kock (ok. 16 km), obwodnicy Kocka (dobudowa drugiej jezdni – ok. 8 km), Kock – Radzyń Podlaski (ok. 19 km), Radzyń Podlaski – Międzyrzec Podlaski (ok. 22 km), obwodnica Międzyrzecza Podlaskiego (dobudowa drugiej jezdni – ok. 7 km) oraz Międzyrzec Podlaski – granica woj. lubelskiego (ok. 11 km).

Dla mazowieckiego odcinka S19 granica woj. lubelskiego – Łosice – granica woj. podlaskiego (ok. 33 km) opracowywane jest studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowe z elementami koncepcji programowej (STeS-R).

GDDKiA ogłosiła także przetargi na projekt i budowę czterech odcinków S19 w woj. podlaskim o łącznej długości ponad 60 km: Krynice – Dobrzyniewo – Białystok Zachód, Białystok Zachód – Księżyno, Księżyno – Białystok Południe, Białystok Południe – Ploski.

Via Carpatia

S19 to element międzynarodowego szlaku Via Carpatia. W Polsce trasa ta będzie miała ponad 700 km długości i przebiegać będzie przez województwa podlaskie, mazowieckie, lubelskie i podkarpackie.

Kierowcy korzystają już z kilku odcinków S19 - zachodniej obwodnicy Lublina oraz od Sokołowa Małopolskiego do Rzeszowa. 130 km przyszłej S19, od Lublina do Sokołowa Małopolskiego, jest w trakcie realizacji. Inwestycję podzielono na 12 odcinków realizacyjnych, po sześć w województwie lubelskim (łączna długość to ok. 75 km) i podkarpackim (55 km).

Na 11 z nich trwają już prace w terenie o różnym zaawansowaniu wynikającym z terminu otrzymania zezwolenia na realizację inwestycji drogowej

(ZRID). Na ostatni odcinek, Kamień - Sokołów Małopolski, trwa jeszcze postępowanie związane z wydaniem ZRID. Wykonawcy prowadzą prace ziemne, powstają obiekty mostowe, miejsca obsługi podróżnych, a na niektórych fragmentach trasy prowadzone są roboty bitumiczne. Warstwa wiążąca ułożona jest już na ok. 20 proc. trasy głównej obwodnicy Janowa Lubelskiego. Pierwszymi fragmentami trasy kierowcy pojadą w 2021 roku, a całością w 2022 roku.

Via Carpatia połączy Litwę, Polskę, Słowację, Węgry, Rumunię, Bułgarię i Grecję. Do projektu dołączyć mają także Finlandia, Estonia i Łotwa.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Ciąg dalszy ze s. 1

Rusza przetarg na ostatni lubuski odcinek A18

Uruchomienie postępowania pozwala szacować że w 2023 r. pojedziemy już całym fragmentem autostrady A18 w woj. lubuskim. Dziś przekazaliśmy do Dziennika Urzędowego EU dokumentację na trzeci z czterech odcinków trasy A18. Ostatni fragment, łączące się z trasą A4 i znajdujący się w woj. dolnośląskim jest w trakcie przygotowania dokumentacji przetargowej.

Koronawirus nie zatrzymał polskich budów. Podpisujemy

kolejne umowy, ogłaszamy kolejne przetargi. Branża budowlana docenia te rozsądne działania polskiego rządu. Niedawno podpisaliśmy umowę na realizację jednego z odcinków południowej jezdni autostrady A18. Dziś kierujemy do przetargu kolejny odcinek. Pokazujemy dynamikę. Wkrótce zniknie jezdnia będąca złośliwie nazywana „najdłuższymi schodami Europy” i zastąpi ją komfortowa i bezpieczna jezdnia – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Wykonawca m.in. przebuduje węzeł Iłowa i 16 km starej jezdni

Zgodnie z obecnym prawem po przesłaniu dokumentacji przetargowej do DU UE kolejnym krokiem będzie ogłoszenie o przetargu na platformie zakupowej GDDKiA. Od tego dnia rozpocznie się okres na przygotowanie ofert przez wykonawców. Zamówienie dotyczy odcinka zaczynającego się 4 km przed węzłem Iłowa od strony

A18 Odcinek Iłowa – granica woj. w przetargu!

W ramach inwestycji zostaną przebudowane:

- 16 km południowej jezdni DK18,
- węzeł drogowy Iłowa.

Planowane zakończenie robót – 2023 r.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

zachodniej i kończącego się na granicy województw lubuskiego i dolnośląskiego. W treści opublikowanego ogłoszenia znajdują się szczegółowe informacje na temat warunków udziału w przetargu, zakres zamówienia i termin składania ofert.

Wykonawca będzie miał za zadanie przebudować południową jezdnię drogi krajowej nr 18, a więc tą prowadzącą z Niemiec do autostrady A4 oraz jej otoczenie. **W zakres inwestycji wchodzić będzie również przebudowa węzła Iłowa oraz realizacja dróg dojazdowych, urządzeń infrastruktury technicznej i związanej z ochroną środowiska (np. przejścia dla zwierząt).**

Termin realizacji zadania

Zadanie będzie realizowane w formule „Buduj”. Stąd czas przewidziany na realizację robót wraz z uzyskaniem pozwolenia na użytkowanie wynosi 25 miesięcy. Do czasu przewidzianego na roboty nie wlicza się okresów zimowych, trwających od 15 grudnia do 15 marca. Co za tym idzie, o ile nie wystąpią przeszkody proceduralne, zakończenie robót planowane jest w 2023 roku.

W kierunku autostrady

Celem całego przedsięwzięcia, tj. przebudowy drogi krajowej nr 18 na odcinku Olszyna-Golnice o długości ponad 70 km, jest realizacja trasy o para-

metrach autostradowych. Obecnie dwa z czterech odcinków realizacyjnych tej trasy, dochodzące do granicy z Niemcami są już w realizacji i ich otwarcie również jest planowane przed końcem 2023 r.

70. kilometrowa inwestycja podzielona jest na cztery odcinki realizacyjne:

- 1/. Od granicy państwa do km 11,86 (2 kilometry za węzłem Żary Zachód w stronę Wrocławia) - zakończenie robót planowane jest w II połowie 2023 r.
- 2/. Od km 11,86 (ponad kilometr za węzłem Żary Zachód w stronę Wrocławia) do km 33,76 (blisko 4 km przed węzłem Iłowa) - zakończenie robót planowane jest w II połowie 2022 r.

3/. Od km 33,76 (blisko 4 km przed węzłem Iłowa) - granica województwa – trwa procedura przetargowa.

4/. Granica województwa - węzeł Golnice - ogłoszenie przetargu na roboty planowane jest na III kwartał 2020 r.

A18 w kierunku zachodniej Europy

Droga krajowa nr 18 zlokalizowana jest w III drogowym transeuropejskim korytarzu

transportowym – połączeniem terytorium Polski. Korytarz ten łączy Ukrainę, Słowację i południową Polskę z Dreznem i Berlinem. Droga krajowa nr 18 zaliczana jest do głównych dróg w Polsce o znaczeniu przemysłowym i turystycznym. Łączy ona autostradę A4 z przejściem granicznym w Olszynie. Starą drogę krajową nr 18, a obecnie jej nitkę południową, wybudowali Niemcy w latach 30. XX wieku. Stanowiła ona fragment auto-

strady Berlin-Wrocław. W listopadzie 2004 roku rozpoczęty został pierwszy etap dostosowywania drogi krajowej nr 18 do parametrów przyszłej autostrady A18. Do istniejącej drogi dobudowana została równoległa, jezdnia północna, którą oddano do użytku w roku 2006.

Szymon Huptys
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Mazowsze wkrótce z nowymi obwodnicami

Wiceminister infrastruktury Rafał Weber potwierdził start pierwszego przetargu na budowę drogi w woj. mazowieckim ujętej w projekcie Programu budowy 100 obwodnic, tj. obwodnicy Lipska w ciągu DK79. Z kolei w ostatnich dniach ruszyły postępowania na projekt trzech innych tras omijających Skaryszew, Łącko i Zwoleń. Wszystkie te inwestycje, ujęte w projekcie Programu budowy 100 obwodnic, wyprowadzą ruch tranzytowy z miast. Tym samym wyraźnie poprawi się komfort i bezpieczeństwo mieszkańców miejscowości, jak i podróżujących drogami.

Rząd dotrzymuje słowa: ogłoszony w lutym Program budowy 100 obwodnic jest realizowany zgodnie z harmonogramem. Dzisiaj ogłaszamy przetarg na realizację obwodnicy Lipska w woj. mazowieckim - powiedział sekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Rafał Weber.

Lipsko zyska obwodnicę

Rusza pierwszy przetarg na projekt i budowę mazowieckiej obwodnicy, która została ujęta w projekcie Programu budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030. Chodzi o prawie 6,5-kilometrową obwodnicę Lipska w ciągu drogi krajowej nr 79. To również pierwszy przetarg na ten etap realizacji inwestycji spośród wszystkich obwodnic ujętych w Programie. Ogłoszenie o zamówieniu trafiło do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, co oznacza, że postępowanie zostanie wszczęte w najbliższych dniach.

Projekt i budowa nowej trasy

Obecnie została już wykonana koncepcja programowa obwodnicy Lipska, czyli uszczegółowienie techniczne zapisów wskazanych w decyzji środowiskowej. Przeprowadzone zostały także szczegółowe badania warunków geologicznych terenu. Przed nami ostatni etap przygo-

towania inwestycji. Zadaniem przyszłego wykonawcy będzie przygotowanie projektu budowlanego, uzyskanie niezbędnych decyzji oraz wybudowanie drogi.

Trasa poprowadzona jest w układzie północ-południe, po zachodniej stronie miejscowości Lipsko. Początek obwodnicy planowany jest około 350 m na północ od skrzyżowania z drogą wojewódzką 754, koniec około 500 m od nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 747.

Cel realizacji inwestycji

Podstawowym celem budowy obwodnicy Lipska jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, który obecnie odbywa się drogą krajową nr 79. Działanie te jest powiązane również z realizacją innego zadania, a mianowicie obejścia Zwolenia znajdującego się na północ o Lipska.

Budowa nowej drogi wyraźnie poprawi poziom bezpieczeństwa mieszkańców, odciąży układ komunikacyjny miasta i zwiększy przepustowość w

Program budowy 100 obwodnic

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#100obwodnic

Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad

samym Lipsku. Z punktu widzenia kierowców, inwestycja poprawi również warunki i bezpieczeństwo przejazdu zarówno dla ruchu dalekobieżnego, jak i regionalnego i turystycznego, w tym odbywającego się z Warszawy. Będzie stanowić również uzupełnienie przebudowanego ciągu drogi wojewódzkiej nr 747. Co ważne, budowa zakłada zachowanie zastosowania najwyższych wymogów ochrony środowiska, zdrowia i życia mieszkańców oraz zrównoważonego rozwoju.

Program budowy 100 obwodnic w województwie mazowieckim zakłada budowę dziewięciu obwodnic:

- 1/. Ciechanowa w ciągu drogi krajowej nr 60.
- 2/. Lipska w ciągu drogi krajowej nr 79.

3/. Łącka w ciągu drogi krajowej nr 60.

4/. Ostrołęki w ciągu drogi krajowej nr 53.

5/. Pułtуска w ciągu dróg krajowych nr 57 i 61.

6/. Siedlec w ciągu drogi krajowej nr 63.

7/. Skaryszewa w ciągu drogi krajowej nr 9.

8/. Sokołowa Podlaskiego w ciągu dróg krajowych nr 62 i 63.

9/. Zwolenia w ciągu drogi krajowej nr 79.

Oferty na projekty obwodnic Skaryszewa, Łącka i Zwolenia

Kolejne obwodnice są w trakcie przetargu na ich projekt. Do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej zostały wysłane przed weekendem ogłoszenia o przetargach na przygotowanie dokumentacji

projektowej kolejno: Skaryszewa, Łącka i Zwolenia. Obecnie Zamawiający, tj. GDDKiA czeka na złożenie ofert od Wykonawców. Więcej szczegółów o tych postępowaniach można znaleźć na stronach GDDKiA Oddziału w Warszawie: <https://www.gddkia.gov.pl/pl/781/gddkia-warszawa>

Program budowy 100 obwodnic

W ramach rządowego Programu do 2030 r. powstanie 100 obwodnic na sieci dróg krajowych o łącznej długości ok. 820 km. Będą to trasy o najwyższych parametrach technicznych, dostosowane do przenoszenia obciążenia 11,5 t/oś. Inwestycjom tym będą towarzyszyły urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym oświetlenie speł-

nijące wytyczne prawidłowego oświetlenia przejść dla pieszych.

Koszt realizacji 100 obwodnic został oszacowany na blisko 28 mld zł. Ich budowa będzie finansowana ze środków Krajowego Funduszu Drogowego prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Inwestycje związane z budową no-

wych obwodnic będą realizowane przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

Jednym z najważniejszych efektów realizacji programu będzie poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, wyprowadzenie ruchu z zatłoczonych miast, czystsze powietrze, mniejszy

hałas i poprawa przepustowości sieci drogowej.

Więcej o Programie budowy 100 obwodnic na [stronie Ministerstwa Infrastruktury](#).

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Ciąg dalszy ze s.1

Najnowocześniejszy dworzec w województwie małopolskim otwarty

10 czerwca 2020 r. minister infrastruktury Andrzej Adamczyk uczestniczył w otwarciu dworca w Oświęcimiu. Udostępniony podróżnym obiekt jest komfortowy, nowoczesny i nawiązuje do historii miasta.

Program Inwestycji Dworcowych rozpędza się. Dzisiaj otwieramy dla podróżnych nowy budynek dworca kolejowego w Oświęcimiu. Jestem przekonany, że będzie dobrze służył każdemu, kto od dzisiaj będzie przyjeżdżał do tego miasta. W całej Polsce inwestujemy w infrastrukturę kolejową – m.in. w niemal 200 dworców. Konsekwentnie dążymy do celu, którym jest kolej bezpieczna, komfortowa i przewidywalna – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Budynek został wybudowany od podstaw w formule Innowacyjnego Dworca Systemowego według autorskiego pomysłu PKP SA. Dzięki temu w Oświęcimiu powstał nowoczesny i funkcjonalny obiekt, który odpowiada na potrzeby podróż-

nych. Dworzec architektonicznie dzieli się na dwie części. Pierwsza z nich przeznaczona jest stricte do obsługi pasażerów. Mieszczą się w niej poczekalnia, ogólnodostępne toalety, przestrzeń dla opiekuna z dzieckiem, a także pomieszczenia przeznaczone na kasy biletowe. W tej części znajduje się również zaplecze biurowe przeznaczone na potrzeby Straży Ochrony Kolei. W drugiej części, tzw. miejskiej, zlokalizowano cztery lokale komercyjne. Pawilony są przykryte zadaszeniem w formie wiaty, pod którą znajdują się ławki oraz 22 stojaki rowerowe ze stacją naprawy rowerów. Dominantą założenia architektonicznego jest wieża z podświetlanym w nocy zegarem. Ciekawym akcentem na elewacji jest poddana renowacji wielkoformatowa szklano-kamienna mozaika autorstwa Kazimierza Gąsiorowskiego, stworzona w latach 1964-65. Została ona przeniesiona z holu wyburzonego dworca w Oświęcimiu. Jej nowoczesną reinterpretacją jest mozaika kwietna, składająca się aż z 2500 roślin,

znajdująca się na placu przed dworcem, która jest jednocześnie hołdem ofiarom obozu Auschwitz-Birkenau. Przed dworcem zaaranżowano pasujący do modernistycznej bryły budynku plac składający się z dwóch części. Pierwsza, w której znajduje się mozaika, to typowy plac miejski z ławkami i przestrzenią przeznaczoną dla odpoczynku. Druga część to parking dla 81 samochodów oraz 5 motocykli lub skuterów, z wydzielonym miejscem postojowym dla rodzin z dziećmi oraz trzema miejscami dla osób z niepełnosprawnościami.

Otwarcie dworca w Oświęcimiu to dla nas ważne wydarzenie, gdyż dworzec w tym mieście był realizowany według autorskiej koncepcji PKP S.A. w formule Innowacyjnych Dworców Systemowych, czyli dworców nowoczesnych, funkcjonalnych, komfortowych, energooszczędnych, ekologicznych, bezpiecznych i przystosowanych do potrzeb wszystkich grup podróżnych, w tym osób z niepełnosprawnościami i opiekunów z małymi dziećmi. To

nowa jakość w sposobie budowy dworców i myślenia o nich. Mamy nadzieję, że dworzec spodoba się mieszkańcom Oświęcimia i turystom oraz będzie ważnym miejscem na mapie komunikacyjnej miasta i regionu, służąc lokalnej społeczności – stwierdził Krzysztof Mamiński, prezes zarządu PKP SA.

Dworzec w Oświęcimiu to jednak nie tylko nowoczesne i funkcjonalne założenie architektoniczne, ale również budynek projektowany w zgodzie ze współczesnymi trendami w architekturze. Jest on pozbawiony barier architektonicznych i dzięki temu w pełni dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ponadto na dworcu wprowadzono szereg usprawnień dla osób niedowidzących i niewidzących – ścieżki prowadzące w budynku i jego otoczeniu, oznaczenia w alfabecie Braille'a, kontrastowe zestawienie kolorystyki wewnątrz dworca, a także tablice dotykowe z planem obiektu. Przy budowie dworca uwzględniono również potrzeby najmłodszych podróżnych i ich rodziców. Stworzono dla nich specjalną poczekalnię, gdzie dostępne są zabawki, a na

ścianie wyeksponowano mapę Polski z motywami kolejowymi, na której zaznaczono lokalizację dworca.

Na dworcu zastosowano również rozwiązania proekologiczne, które w połączeniu z systemem inteligentnego zarządzania budynkiem BMS (Building Management System) sprawią, że dworzec będzie energooszczędny. W budynku wykonano izolację cieplną wraz doбором stolarki okiennej i drzwiowej o niskim stopniu przenikalności cieplnej. W miesiącach zimowych pozwala to na utrzymywanie ciepła, natomiast w letnich przyczynia się do ograniczenia nagrzewania budynku, co zmniejsza koszty związane z funkcjonowaniem urządzeń służących zachowaniu odpowiedniego komfortu termicznego wewnątrz budynku. Dodatkowo do ogrzewania dworca zastosowano gruntowe pompy ciepła, a także wentylację mechaniczną z odzyskiem ciepła. Kompleks posiada energooszczędne oświetlenie wraz z czujnikami automatycznie dopasowującymi natężenie światła do pory dnia oraz obecności osób na dworcu. Budynek został wyposażony również w

systemy odzysku wody deszczowej. Jest ona wykorzystywana jako woda szara, do spłukiwania dworcowych toalet. Zbiorniki, w których gromadzona jest woda deszczowa, mają również funkcję retencyjną. Tym samym ograniczają możliwość zalania obszaru dworca podczas nawalnych opadów.

Na dworcu będzie bezpieczniejszy, gdyż zainstalowano na nim nowoczesne systemy: monitoring wizyjny, kontroli dostępu, sygnalizacji włamania i napadu oraz detekcji i sygnalizacji pożaru.

Dworzec w Oświęcimiu to drugi po Miechowie obiekt udostępniony podróżnym po modernizacji w województwie małopolskim w ramach Programu Inwestycji Dworcowych na lata 2016-2023. Koszt tej inwestycji to 13,5 mln złotych. Jest ona finansowana ze środków własnych PKP SA i budżetu państwa.

Więcej informacji na stronie internetowej PKP SA.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Porozumienie dla rozwoju kolei na Lubelszczyźnie

13 czerwca 2020 r. minister infrastruktury Andrzej Adamczyk wziął udział w podpisaniu przez przedstawicieli PKP Polskich Linii Kolejowych SA i Samorządu Województwa Lubelskiego porozumienia dotyczącego współpracy w zakresie opracowania koncepcji progra-

mowo-przestrzennej Lubelskiej Kolei Aglomeracyjnej. Dokument pozwoli opracować kierunki rozbudowy sieci linii kolejowych na terenie aglomeracji lubelskiej. Dzięki budowie nowych przystanków i linii kolejowych mieszkańcy tego regionu otrzymają lepszy dostęp do kole-

Kolej jest ważnym elementem transportu w aglomeracjach. Rozwojowi miast musi towarzyszyć rozbudowa sieci kolejowej. Ideą podpisanego dzisiaj porozumienia jest dążenie do większego wykorzystania transportu kolejowego na terenie województwa, a w szczególności aglomeracji lubelskiej – powie-

dział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

W ramach koncepcji określony zostanie obszar, który obejmować będzie Lubelska Kolej Aglomeracyjna. LKA ma umożliwić szybki i sprawny dojazd do stolicy województwa m.in. z Puław, Parczewa, Chełma i Kraśnika. Przeanalizowana zostanie możliwość budowy nowych linii kolejowych: z Szastarki przez Janów Lubelski do Biłgoraja oraz z Lublina do Łęcznej. Rozważona zostanie też elektryfikacja linii z Lublina do Parczewa, a także budowa nowej łącznicy od Chełma do Lotniska Lublin, co zagwarantuje lepszą integrację transportu kolejowego i lotniczego.

Województwo lubelskie dysponuje jedną z najrzadszych sieci kolejowych w kraju. Dlatego wierzę, że Lubelska Kolej Aglomeracyjna poprawi dostępność transportową, tak aby mieszkańcy mogli szybko i swo-

bodnie przemieszczać się, korzystając ze zmodernizowanych linii kolejowych – stwierdził Marszałek Województwa Lubelskiego Jarosław Stawiarski.

W celu sprawnej i komfortowej obsługi podróżnych zakładana jest modernizacja istniejących i budowa nowych przystanków kolejowych. Perony będą dostosowane do potrzeb osób o ograniczonych możliwościach poruszania. Obok przystanków możliwe będzie tworzenie węzłów przesiadkowych – integracja kolei z innymi środkami transportu publicznego.

Rozwój kolei w aglomeracjach to jeden z celów, które jako zarządca infrastruktury kolejowej już realizujemy w ramach Krajowego Programu Kolejowego. Chcemy, żeby mieszkańcy województwa dzięki Lubelskiej Kolei Aglomeracyjnej zyskali jeszcze lepsze możliwości podróży w regionie – powie-

dział Ireneusz Merchel, prezes Zarządu PKP PLK SA.

Opracowanie koncepcji planowane jest w latach 2020-2021. Jej koszt szacowany jest na ok. 400 tys. zł. Województwo zobowiązało się pokryć połowę kosztów opracowania, a pozostałą część sfinansują PKP PLK SA, które zajmą się też m.in. przeprowadzeniem przetargu na wybór wykonawcy koncepcji oraz będą sprawowały nadzór nad jej przygotowaniem. Powstanie koncepcji umożliwi opracowanie studium wykonalności, które określi szczegółowy zakres prac.

Realizację robót budowlanych w ramach Lubelskiej Kolei Aglomeracyjnej zaplanowano w nowej perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Ciąg dalszy ze s.1

Dodatek dla funkcjonariuszy dłużej pozostających w służbie

Chcemy zatrzymać Was w służbie i oferujemy atrakcyjne warunki pracy – powiedział Mariusz Kamiński, minister spraw wewnętrznych i administracji. – To ważny sygnał dla doświadczonych funkcjonariuszy, którzy mają szereg sukcesów na swoim koncie – dodał. Przyjęty dziś (9 czerwca br.) przez Radę Ministrów projekt ustawy dotyczący służb mundurowych wprowadza m.in.

świadczenia motywacyjne po 25 latach służby, wzmocnioną ochronę prawną funkcjonariuszy oraz korzystniejsze zasady naliczania ekwiwalentu za niewykorzystany urlop.

Podczas dzisiejszego posiedzenia rząd przyjął projekt ustawy o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz

Służby Więziennej, przedłożony przez ministra spraw wewnętrznych i administracji. – Dziś polski rząd zatwierdził i przyjął projekt ustawy o wsparciu służb mundurowych podległych MSWiA. Ten projekt lada moment trafi do Sejmu, będzie szybko procedowany i mam nadzieję, że nowe przepisy prawa wejdą w życie już w sierpniu br. – powiedział szef MSWiA.

Projekt wprowadza prawo funkcjonariuszy do świadczenia motywacyjnego. Jeśli funkcjonariusz Policji, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej czy Służby Więziennej zamiast odejść na emeryturę zdecyduje się pozostać w służbie, uzyska dodatek motywacyjny. Będzie on przyznawany po 25 latach służby w wysokości 1,5 tys. zł brutto miesięcznie lub po 28,5 latach służby w wysokości 2,5 tys. zł brutto miesięcznie. Dodatek motywacyjny będzie powszechny. Świadczenie motywacyjne będzie przysługiwać funkcjonariuszom, którzy uzyskali pozytywną opinię służbową oraz przeciwko którym nie toczy się postępowanie karne lub dyscyplinarne.

**Ochrona prawna
funkcjonariuszy,
zasady naliczania
ekwiwalentu pieniężnego
za urlop**

Regulujemy też na zasadach bardzo korzystnych dla funkcjonariuszy sprawę ekwiwalentu za zaległe urlopy. Proponujemy również cały szereg rozwiązań

odnoszących się do ich ochrony prawnej – powiedział minister Mariusz Kamiński. Zgodnie z projektem ustawy, funkcjonariuszowi będzie przysługiwać zwrot kosztów poniesionych na ochronę prawną, jeżeli postępowanie karne prowadzone w związku z wykonywaniem przez niego czynności służbowych zakończy się wyrokiem uniewinniającym lub zostanie umorzony. Zmienione zostaną również zasady naliczania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop. Funkcjonariuszom Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa za niewykorzystany urlop wypoczynkowy i dodatkowy (za wiek, staż i trudne warunki służby) wypłacany będzie ekwiwalent pieniężny w wysokości 1/21 części miesięcznego uposażenia przysługującego na ostatnio zajmowanym stanowisku.

**Dodatkowe zmiany
wynikające z ustawy**

Projekt ustawy przyjęty przez rząd zmienia i ujednolica zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej funkcjonariuszy. Wprowadza przejrzyste zasady i

procedury prowadzenia postępowań dyscyplinarnych w Policji, Straży Granicznej i Służby Ochrony Państwa. Wzmacnia również prawa funkcjonariuszy, przykładowo funkcjonariusz będzie mógł wnieść sprzeciw od rozmowy dyscyplinującej oraz złożyć wniosek o dobrowolne poddanie się karze dyscyplinarnej.

Ujednolicone zostaną także przepisy dotyczące wyżywienia w formacjach mundurowych. Szczegółowo określone zostaną warunki otrzymywania wyżywienia oraz wprowadzona zostanie możliwość przyznawania świadczenia pieniężnego zamiast wyżywienia. Świadczenie pieniężne będzie przyznawane m.in. funkcjonariuszowi za służbę pełnioną na wolnym powietrzu od 1 listopada do 31 marca przez co najmniej 4 godziny dziennie.

**Ministerstwo Spraw
Wewnętrznych i Administracji
Rzeczypospolitej Polskiej**

Rozwój infrastruktury w województwie warmińsko-mazurskim

17 czerwca 2020 r. minister infrastruktury Andrzej Adamczyk wizytował inwestycje drogowe i kolejowe realizowane w województwie warmińsko-mazurskim. Podczas wizyty m.in. w Węgorzewie, Ełku i Piszcu mówił o walce z wykluczeniem

komunikacyjnym mieszkańców tego regionu.

Województwo warmińsko-mazurskie przez wiele lat cierpiało z powodu nieodpowiedzialnej polityki transportowej. Wykluczenie komunikacyjne rosło, a ludziom żyło się coraz

trudniej. Zmieniamy to. W tym województwie szczególnie dobrze widać, że rządowe programy przyczyniają się do poprawy jakości infrastruktury lokalnej w każdym zakątku naszego kraju – powiedział minister infrastruktury A. Adamczyk.

Województwo warmińsko-mazurskie korzysta z FDS

W Węgorzewie minister A. Adamczyk wizytował budowę długo wyczekiwanej drogi samorządowej. Tylko w tym roku dzięki wsparciu rządu województwo warmińsko-mazurskie zmodernizuje i zbuduje ponad 270 km dróg lokalnych. W ramach Funduszu Dróg Samorządowych w 2020 r. dla tego województwa przeznaczono dofinansowanie w wysokości ponad 178 mln zł, w tym na zadania powiatowe ponad 88 mln zł i gminne 90,49 mln zł. W województwie warmińsko-mazurskim dofinansowaniem tym objęto 151 zadań, w tym 48 powiatowych i 103 gminne. W tym roku powiaty węgorzewski i Węgorzewo otrzymały dofinansowanie na przebudowę drogi od skrzyżowania z DK nr 63 w Perłach do miejscowości Biedaszkki w wysokości 1,5 mln zł, drogi w miejscowości Sąkieli Małe w wysokości 0,62 mln zł oraz przebudowę drogi powiatowej w gminie Pozezdrze w wysokości 0,3 mln zł.

Inwestycje kolejowe w regionie

W Elku minister A. Adamczyk podkreślił znaczenie modernizacji linii kolejowych Elk-Szczytno i Elk-Korsze.

Pierwsza inwestycja już się kończy, druga rozpoczyna. Nie zwalniamy tempa, ponieważ chcemy, aby zaległości spowodowane przez naszych poprzedników zostały jak najszybciej nadrobione – stwierdził minister.

Dzięki wykonanym pracom na linii kolejowej 219 na odcinku Szczytno-Elk skrócił się czas przejazdu pociągów. Jeszcze w tym roku zarządca infrastruktury, spółka PKP Polskie Linie Kolejowe SA przewiduje podpisanie umowy z wykonawcą modernizacji linii kolejowej nr 28 na odcinku Elk – Korsze.

Minister A. Adamczyk przypomniał, że szansą dla takich miast jak Elk jest program Kolej Plus. Zaapelował do samorządów o składanie wniosków o dofinansowanie budowy i odbudowy linii kolejowych.

Modernizacja linii kolejowej Elk-Szczytno przez Pisz jest kolejnym przykładem na inwe-

stycję, która została sprawnie przeprowadzona w ostatnich latach - powiedział minister Adamczyk.

Uczestnicy konferencji prasowej w Piszcu zaznaczyli, że miasto to uzyska nowe szanse rozwojowe dzięki budowie nowej linii kolejowej w ramach projektu Centralnego Portu Komunikacyjnego i obwodnicy w ramach Programu Budowy 100 Obwodnic.

Via Baltica jeden z priorytetów rządu

Jednym z priorytetów rządu jest budowa drogi Via Baltica. Trzy odcinki tej trasy w województwie warmińsko-mazurskim (Wysokie – Raczki, Elk Południe – Wysokie i Szczuczyn – Elk Południe) są w realizacji. Dwa zostaną oddane do użytku pod koniec 2021 r., a kolejny na początku 2022 r.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Podpisaliśmy umowę na rozbudowę DK28 Przemyśl-Medyka

Rusza rozbudowa drogi krajowej nr 28 na odcinku Przemyśl-Medyka o długości ok. 7 km. Wykonawca, firma Eurovia Polska SA, ma zrealizować zadanie w terminie 19 miesięcy, za blisko 95 mln zł. Zaplanowane prace zapewnią odpowiednie

parametry nośności nawierzchni, poprawią warunki ruchu i bezpieczeństwo wszystkich użytkowników tego ostatniego nieprzebudowanego odcinka drogi kierującej do przejścia granicznego Medyka-Szeginie.

Nie tylko składamy deklaracje, ale i dotrzymujemy słowa. Realizujemy politykę zrównoważonego rozwoju, dzięki czemu nowe drogi powstają w całym kraju. Dzisiaj rozpoczyna się przebudowa drogi krajowej nr 28 między Przemyślem a przejściem granicznym w Me-

dyce – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Zakres robót

Inwestycja obejmuje rozbudowę istniejącej drogi krajowej nr 28 do dwóch pasów w każdym kierunku (z pasem dzielącym o szerokości 3,5 m). Jezdnia prawa dla pojazdów oczekujących na odprawę graniczną na długości 0,5 km na dojeździe do granicy będzie miała rozszerzenie do czterech pasów, a następnie do pięciu pasów ruchu w kierunku Ukrainy.

Na odcinku objętym rozbudową nawierzchnia zostanie wzmocniona do nośności 115 kN/oś, skrzyżowania zostaną rozbudowane z zastosowaniem dodatkowych pasów do skreśtu, wybudowane lub przebudowane zostaną chodniki i ciągi pieszo-rowerowe, wybudowane zostaną zatoki autobusowe, dodatkowe jezdnie i zjazdy umożliwiające dostęp do terenów zlokalizowanych przy drodze, a także miejsca do ważenia pojazdów i kontroli pojazdów.

Wykonawca w ramach zadania zrealizuje także m.in.:

- 1/. Korektę trasy i niwelety drogi z wprowadzeniem normatywnych łuków.
- 2/. Renowację systemu odwodnieniowego (przebudowa i budowa rowów, przebudowa, budowa i likwidacja istniejących przepustów).
- 3/. Budowę i przebudowę oświetlenia drogi.
- 4/. Budowę kanału technologicznego.
- 5/. Budowę urządzeń ochrony środowiska.
- 6/. Wykonanie oznakowania drogi oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego.
- 7/. Budowę, przebudowę lub zabezpieczenie kolidujących urządzeń infrastruktury zewnętrznej wszystkich branż występujących w obszarze inwestycji.
- 8/. Inne prace o charakterze przygotowawczym, pomocniczym i porządkującym, takich jak wycinka i nasadzenia zielni, rozbiórki elementów dróg istniejących, rozbiórki wiat przystankowych itp.

Lokalizacja

Odcinek DK28 Zator - Medyka ma charakter strategiczny, gdyż prowadzi do jednego z priorytetowych przejść granicznych łączących Unię Europejską z Ukrainą. Przejście graniczne Medyka – Szeginie jest bowiem jedynym na Podkarpaciu przejściem granicznym z Ukrainą z ruchem pieszych. Odcinek drogi objęty rozbudową położony jest w granicach administracyjnych miasta Przemyśl, gminy Przemyśl oraz gminy Medyka. Początek odcinka objętego rozbudową przyjęto w granicach administracyjnych miasta Przemyśla przed skrzyżowaniem drogi krajowej nr 28 z drogą gminną nr 116305 do m. Hureczko. Koniec odcinka to kilometr 358,84, przy zamykanej rogatce wjazdu na platformę odpraw granicznych polsko-ukraińskiego przejścia drogowego Medyka – Szeginie.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

S5 Wrocław - Bolków i S8 Wrocław – Kłodzko z pełnym finansowaniem z KFD

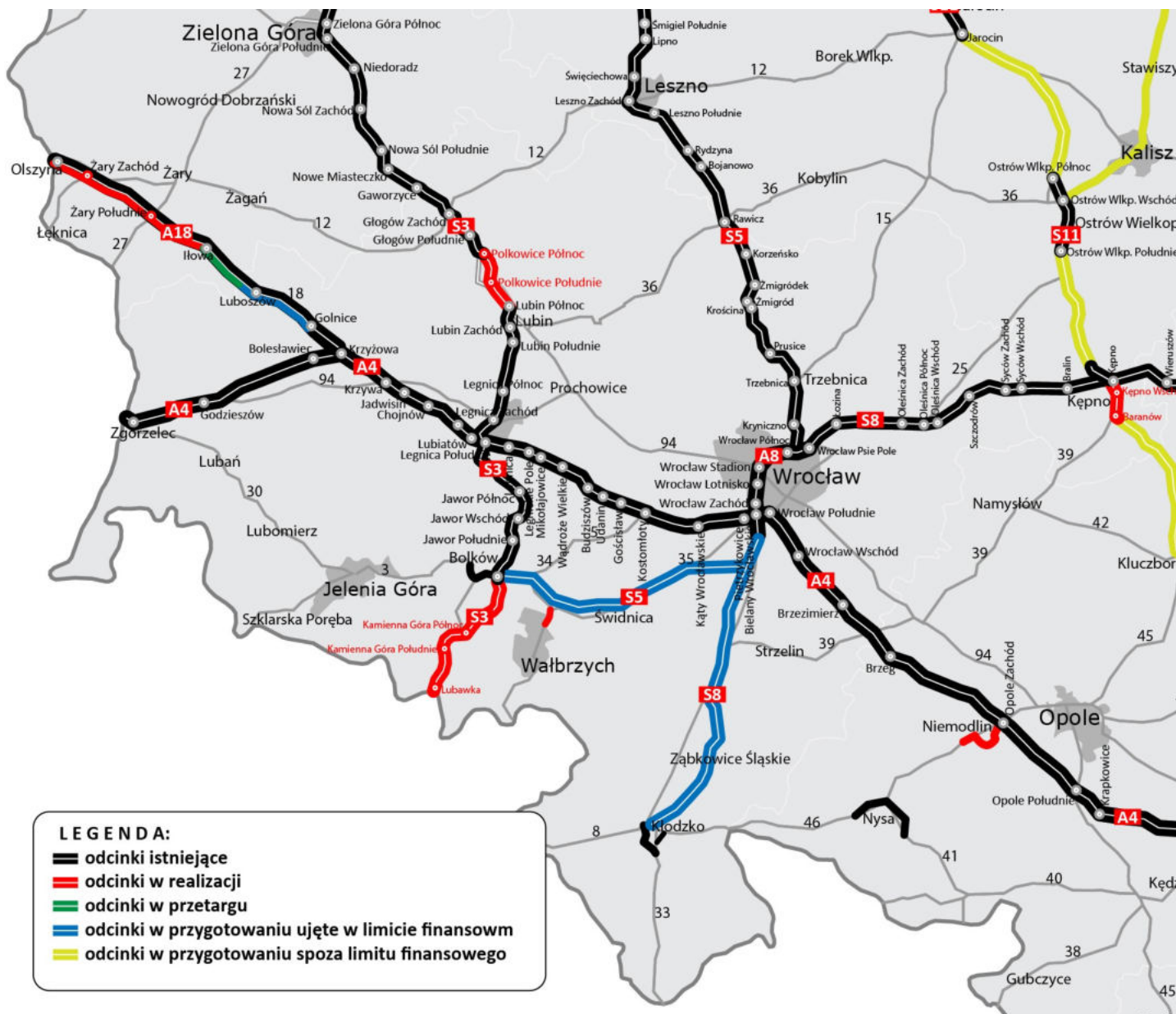
Drogi ekspresowe S5 i S8 na południe od Wrocławia to dzisiaj jedne z najbardziej oczekiwanych inwestycji w Polsce. Obecnie na tych drogach koncentruje się bardzo duży ruch, ze znaczącym udziałem tranzytu ciężarowego. Dzięki nowoczesnym trasom zwiększy się poziom bezpieczeństwa, na czym nam szczególnie zależy, a po-

nadto będzie możliwy jeszcze bardziej dynamiczny rozwój gospodarczy i turystyczny południowej części województwa dolnośląskiego - powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

S5 Wrocław – Bolków

Szacowana długość trasy to około 60 km. Obecnie trwają

prace nad analizą przestrzenną wraz ze Studium Korytarzowym dla całego nowego korytarza drogi ekspresowej S5, w powiązaniu z autostradą A4. Opracowanie to będzie stanowiło bazę do dalszych szczegółowych prac nad wariantami przebiegu, które będą przedłożone we wniosku o wydanie decyzji środowiskowej.

S8 Wrocław – Kłodzko

Szacowana długość S8 na tym odcinku to około 80 km. Obecnie zakończyły się prace nad Studium techniczno-ekonomiczno-środowiskowym. Przeanalizowano szereg wariantów, które stanowiąc będą podstawę do złożenia wniosku o wydanie decyzji środowiskowej.

Realizacja dróg ekspresowych S5 Wrocław – Bolków oraz S8 Wrocław – Kłodzko będzie możliwa dzięki przyznaniu przez rząd dodatkowych środków na inwestycje z Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023. Rada Ministrów

przyjęła 16 czerwca 2020 r. uchwałę przedłożoną przez Ministra Infrastruktury, zwiększając finansowanie PBDK o dodatkowe 21,8 mld zł. Oznacza to, że na budowę dróg krajowych w ramach programu drogowego przeznaczymy w sumie rekordową kwotę 164 mld zł.

Dodatkowe środki pozwolą na budowę dróg ekspresowych S6 od Koszalina do Bożogopola oraz obwodnicy Trójmiasta, a także S10 Toruń – Bydgoszcz o łącznej wartości 11,8 mld zł. Około 9,8 mld zł ze zwiększonej puli środków na drogi krajowe pozwoli na realizację kolejnych

odcinków dróg ujętych w Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014–2023, o łącznej długości ponad 500 km, których koszt budowy przekracza wartość oszacowaną w 2015 r.

Więcej informacji na temat zwiększonego finansowania PBDK na stronie MI:

<https://www.gov.pl/web/infrastruktura/na-budowe-drog-krajowych-przeznaczmy-164-mld-zl>

Szymon Hupłyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Ponad połowa zadań z Programu budowy 100 obwodnic skierowana do realizacji!

Minister Infrastruktury zatwierdził Program inwestycji dla obwodnicy Wielunia w ciągu drogi krajowej nr 45. Oznacza to, że od momentu ogłoszenia listy zadań w Programie budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030, do realizacji skierowanych została już ponad połowa zadań z Programu.

W województwie łódzkim w ramach Programu powstaną ponadto obwodnice Błaszek w ciągu DK 12, Brzezin w ciągu DK 72, Łowicza w ciągu DK 14, 70 i 92 oraz Srocka w ciągu DK 12 i 91. Wszystkie inwestycje za-

planowane do realizacji województwie łódzkim, o łącznej długości 45,5 km, mają już zatwierdzone Programy inwestycyjne.

Nie tak dawno temu, na początku lutego tego roku, ogłosiliśmy Program budowy 100 obwodnic. Dzisiaj przekroczyliśmy już półmetek uruchomionych do realizacji zadań. Dotychczasowe tempo prac kolejny raz potwierdza, że dotrzymujemy słowa i uruchamiamy inwestycje, na które Polacy czekali przez długie lata. Dzięki nowym obwodnicom zwiększy się bezpieczeństwo ruchu drogowego,

zmniejszy zanieczyszczenie powietrza, a kierowcy nie będą tracili czasu w zatorach drogowych – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Obwodnica Wielunia

Planowana długość obwodnicy to ponad 10 km. Dla obwodnicy Wielunia dotychczas nie były prowadzone prace przygotowawcze. Dzięki zatwierdzonemu Programowi inwestycji będą mogły rozpocząć się prace niezbędne do określenia wariantów przebiegu tej ważnej obwodnicy.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#100obwodnic

Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad

Obwodnica Wielunia.

- LEGENDA:
- odcinki istniejące
 - odcinki w realizacji
 - odcinki w przetargu
 - odcinki w przygotowaniu ujęte w limicie finansowm
 - odcinki w przygotowaniu spoza limitu finansowego
 - obwodnice w przygotowaniu w ramach Programu 100 Obwodnic

Podstawowym celem budowy obwodnicy Wielunia jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się w mieście w ciągu drogi krajowej nr 45. W ostatnich latach oddano obejście Wielunia w osi wschód-zachód, w ciągu drogi krajowej nr 74. Oddanie drogi ekspresowej S8 pomiędzy Łodzią a Wrocławiem spowodowało znaczący wzrost ruchu w osi północ-południe. Planowana inwestycja ma za zadanie przenosić rosnące potoki ruchu z i do drogi ekspresowej S8. Na południe od Wielunia ruch rozdziela się na drogi krajowe nr 43 i 45 prowadzące do Częstochowy i autostrady A1 oraz Kluczborka i korytarza drogi krajowej nr 11, planowanej do rozbudowy do parametrów drogi ekspresowej S11.

Dzięki realizacji inwestycji nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, odciążenie układu komunikacyjnego i zwiększenie przepustowości ruchu w Wieluniu.

Ogłoszenie przetargu zostało zaplanowane na III kw. 2024 r., a realizacja prac budowlanych na lata 2027-2029.

100 obwodnic

W ramach rządowego programu powstanie 100 obwodnic na sieci dróg krajowych o łącznej długości ok. 820 km. Będą to trasy o najwyższych parametrach technicznych, dostosowane do przenoszenia obciążenia 11,5 t/oś. Inwestycjom tym będą towarzyszyły urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym oświetlenie spełniające wytyczne prawidłowego oświetlenia przejść dla pieszych.

W programie zostały ujęte zadania na różnym etapie przygotowania. Wybór obwodnic do realizacji odbywał się przy uwzględnieniu stanu prac przygotowawczych, natężenia ruchu, w tym ruchu ciężkiego, stanu bezpieczeństwa ruchu w miejscowościach liczonego poziomem wypadkowości i ofiarami wypadków, poprawy dostępności połączeń z państwami sąsiednimi oraz koniecznością zachowania zrównoważonego rozwoju kraju.

Dla części obwodnic opracowano już dokumentację niezbędną do rozpoczęcia inwestycji, dla części jest prowadzony proces przygotowawczy. Są też takie zadania, dla których przygotowania dopiero się rozpoczynają.

Dla 2 obwodnic ogłoszono już postępowania przetargowe na roboty. Są to obwodnice Lipska i Wąchocka o łącznej długości około 18 km.

Koszt realizacji 100 obwodnic został oszacowany na blisko 28 mld zł. Ich budowa będzie finansowana ze środków Krajowego Funduszu Drogowego prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Inwestycje związane z budową nowych obwodnic będą realizowane przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

Jednym z najważniejszych efektów realizacji programu będzie poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, wyprowadzenie ruchu z zatłoczonych miast, czystsze powietrze, mniejszy hałas i poprawa przepustowości sieci drogowej.

Więcej o Programie budowy 100 obwodnic na stronie Ministerstwa Infrastruktury: <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/program-budowy-100-obwodnic-na-lata-2020---2031>

Zadania skierowane do realizacji

Dotychczas do realizacji zostały skierowane obwodnice o łącznej długości ponad 400 km:

Województwo dolnośląskie

- 1/. Międzyborza w ciągu drogi krajowej nr 25.
- 2/. Milicza w ciągu drogi krajowej nr 15.
- 3/. Oławy w ciągu drogi krajowej nr 94.

Województwo lubelskie

- 1/. Dzwoli w ciągu drogi krajowej nr 74.
- 2/. Gorajca w ciągu drogi krajowej nr 74.
- 3/. Janowa Lubelskiego w ciągu drogi krajowej nr 74.
- 4/. Łęcznej w ciągu drogi krajowej nr 82.
- 5/. Szczebrzeszyna w ciągu drogi krajowej nr 74.
- 6/. Zamościa w ciągu drogi krajowej nr 74.

Województwo lubuskie

- 1/. Strzelec Krajeńskich w ciągu drogi krajowej nr 22.

Województwo łódzkie

- 1/. Błaszek w ciągu drogi krajowej nr 12.
- 2/. Brzezina w ciągu drogi krajowej nr 72.
- 3/. Łowicza w ciągu dróg krajowych nr 14, 70 i 92.
- 4/. Srocka w ciągu drogi krajowej nr 12 (91).
- 5/. Wielunia w ciągu drogi krajowej nr 45.

Województwo mazowieckie

- 1/. Lipska w ciągu drogi krajowej nr 79.
- 2/. Łącka w ciągu drogi krajowej nr 60.
- 3/. Ostrołęki w ciągu drogi krajowej nr 53.
- 4/. Skaryszewa w ciągu drogi krajowej nr 9.
- 5/. Sokołowa Podlaskiego w ciągu drogi krajowej nr 62 i 63.
- 6/. Zwolenia w ciągu drogi krajowej nr 79.

Województwo opolskie

- 1/. Brzegu w ciągu drogi krajowej nr 39.
- 2/. Lędzin w ciągu drogi krajowej nr 46.
- 3/. Prudnika w ciągu drogi krajowej nr 41.
- 4/. Sidziny w ciągu drogi krajowej nr 46.

Województwo podkarpackie

- 1/. Kolbuszowej w ciągu drogi krajowej nr 9.

- 2/. Nowej Dęby w ciągu drogi krajowej nr 9.
- 3/. Przemyśla w ciągu dróg krajowych nr 28 i 77.
- 4/. Sanoka w ciągu drogi krajowej nr 28 (II etap).

Województwo podlaskie

- 1/. Białobrzegów w ciągu drogi krajowej nr 8.
- 2/. Suchowoli w ciągu drogi krajowej nr 8.

- 3/. Sztabina w ciągu drogi krajowej nr 8.

Województwo pomorskie

- 1/. Brzezia w ciągu drogi krajowej nr 25.

Województwo śląskie

- 1/. Blachowni i Herb w ciągu drogi krajowej nr 46.
- 2/. Kroczyca w ciągu drogi krajowej nr 78.
- 3/. Pradeł w ciągu drogi krajowej nr 78.

4/. Szczekocin i Goleniowych w ciągu drogi krajowej nr 78.

Województwo świętokrzyskie

1/. Chmielnika w ciągu drogi krajowej nr 73/78.

2/. Osieka w ciągu drogi krajowej nr 79.

3/. Wąchocka w ciągu drogi krajowej nr 42.

Województwo

warmińsko-mazurskie

1/. Gąsek w ciągu drogi krajowej nr 65.

2/. Olsztyna wraz z Dywitami w ciągu drogi krajowej nr 51.

3/. Smolajń w ciągu drogi krajowej nr 51.

4/. Szczytna w ciągu dróg krajowych nr 53, 57 i 58.

Województwo wielkopolskie

1/. Gostynia w ciągu drogi krajowej nr 12.

2/. Koźmina Wielkopolskiego w ciągu drogi krajowej nr 15.

3/. Strykowa w ciągu drogi krajowej nr 32.

4/. Żodonia w ciągu drogi krajowej nr 32.

Województwo

zachodniopomorskie

1/. Gryfina w ciągu drogi krajowej nr 31.

2/. Kołbaskowa w ciągu drogi krajowej nr 13.

3/. Stargardu w ciągu drogi krajowej nr 20.

4/. Szczecinka w ciągu drogi krajowej nr 20.

Szymon Huptyś

**Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej**

„Bitwa o wozy” MSWiA sfinansuje wozy strażackie dla gmin o najwyższej frekwencji wyborczej

W każdym województwie gmina do 20 tys. mieszkańców z największą frekwencją w pierwszej turze wyborów prezydenckich otrzyma wóz strażacki – powiedział wiceminister Maciej Wąsik. 16 takich pojazdów sfinansuje w całości MSWiA. O profrekwencyjnej inicjatywie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji poinformowali na sobotniej (20 czerwca br.) konferencji prasowej wiceministrowie Maciej Wąsik i Paweł Szefernaker oraz komendant główny PSP nadbryg. Andrzej Bartkowiak.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji wspiera strażę pożarną, również Ochotnicze Straże Pożarne, w sposób znaczący i dynamiczny. W tym roku dofinansowano zakup rekordowej liczby 517 sa-

mochodów, które przekazano strażom pożarnym – powiedział wiceminister Maciej Wąsik.

Warunkiem przekazania samochodów ochotniczym strażom pożarnym był wkład własny samorządu w postaci 200 tys. zł. Większość samorządów, które znalazły wkład własny, otrzymały samochody ciężkie, średnie oraz lekkie. Dla tych gmin, najmniejszych, które nie mogły wygospodarować takich środków na zakup wozu, MSWiA przygotowało natomiast profrekwencyjną propozycję. – Ta gmina do 20 tys. mieszkańców, której frekwencja wyborcza będzie najwyższa w województwie, otrzyma od komendanta głównego PSP środki na sfinansowanie w całości jednego z 16 średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych – powiedział wiceminister Maciej Wą-

sik. Wartość jednego samochodu to niemal 800 tys. zł.

Jako współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego chciałbym zaapelować do wójtów, burmistrzów, radnych ze wszystkich opcji politycznych, byśmy razem za tydzień walczyli o jak najwyższą frekwencję wyborczą – powiedział podczas konferencji wiceminister Paweł Szefernaker. Jak dodał, inspiracją dla programu MSWiA były m.in. zeszłoroczne akcje profrekwencyjne samorządów. – My bierzemy dobry przykład od samorządów i tego typu akcję dzisiaj zapowiadamy – podkreślił.

Nadbryg. Andrzej Bartkowiak – komendant główny PSP powiedział, że nowe wozy umożliwią strażakom ochotnikom jeszcze sprawniejsze działanie. – Każdego dnia strażacy

ochotnicy i strażacy z Państwowej Straży Pożarnej ratują życie, zdrowie i mienie. W 2019 roku OSP pierwsze na miejscu akcji były ponad 200 tys. razy, a w tym roku już ponad 100 tys. razy – powiedział.

W kontekście wyborów prezydenckich wiceminister Paweł Szefernaker poinformował również, że maksymalnie do wtorku te samorzady, które zgłosiły zapotrzebowanie na środki dezynfekujące i ochrony osobistej, niezbędne do bezpiecznego

przeprowadzenia głosowania, otrzymają je od rządu.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji Rzeczypospolitej Polskiej

Ciąg dalszy ze s.1

Interwencja Ministerstwa Sprawiedliwości polskie sądy zdecydują o losie czteroletniej dziewczynki

Wiceminister Sprawiedliwości Michał Wójcik interweniuje w sprawie czteroletniej dziewczynki, wychowywanej w Polsce, którą jej ojciec – Belg pochodzący z Maroka, chce wywieźć z naszego kraju. Kurator sądu w Radomiu odstąpił dziś (17 czerwca br.) od odebrania dziecka babci. Jego mama - Polka – zmarła w ubiegłym roku.

W pomoc polskiej rodzinie dziewczynki Ministerstwo Sprawiedliwości jest zaangażowane od wielu miesięcy. - To jedna z najbardziej dramatycznych spraw, z jakimi miałem do czynienia. Liczy się przede wszystkim dobro dziecka - mówi wiceminister sprawiedliwości Michał Wójcik. Zdecydował właśnie o wystąpieniu do Sądu Okręgowego w Katowicach o wszczęcie nadzoru administracyjnego nad sprawą przymusowego odebrania wychowującej się w Polsce dziewczynki i oddania jej belgijskiemu ojcu.

W sprawie tej Minister Wójcik rozmawiał dziś także z wicepremierem Belgii Koenem Geensem. Już wcześniej odbyły się

też rozmowy z przedstawicielami Ambasady Królestwa Belgii w Warszawie. Strona polska stara się zaproponować mediację, by ojciec, który nie mówi po polsku, mógł spotykać się z córką i przyzwyczaił do siebie dziecko. Dziewczynka go nie pamięta i nie potrafi się z nim porozumieć.

W ciągu ostatnich trzech dni dziewczynkę próbowano odebrać jej polskiej rodzinie dwa razy. Za pierwszym - ze względu na płacz dziecka i tulenie się do babci - kurator odstąpił od tej czynności. Dziś zrezygnował z niej ponownie, bo ojca nie było na miejscu. – Taka próba odebrania dziecka to ogromna trauma dla niego. To sądy mają dziś władzę nad losem dziewczynki – podkreśla wiceminister Wójcik.

Prawo do opieki nad dzieckiem belgijski sąd przyznał ojcu w listopadzie 2019 roku. 37-letnia mama dziewczynki zmarła nagle, dokładnie dzień po tym wyroku. A zapadł on w trybie zaocznym i są wątpliwości, czy mama wiedziała o tym postępowaniu. Korespondencję w tej sprawie wysyłano bowiem na jej

belgijski adres, choć wyjechała do Polski, gdy dziecko miało rok. Rozstała się z poznanym w Belgii partnerem, gdyż – jak twierdziła - ten używał wobec niej przemocy. Razem z córką wróciła do Polski.

Batalia o dziecko wciąż nie jest zakończona. W Polsce toczy się kilka sądowych i prokuratorskich spraw. Zarówno babcia dziewczynki, jak i jej ciocia złożyły wnioski o ustanowienie ich rodziną zastępczą dla dziecka. Nie ma jeszcze prawomocnych orzeczeń w tych sprawach.

Dzięki pomocy Ministerstwa Sprawiedliwości i polskiej prokuratury udało się natomiast uniknąć zatrzymania babci dziecka - znanej okulistki. Belgijski sąd wydał bowiem za nią Europejski Nakaz Aresztowania, uznając, że jest winna przetrzymywania dziewczynki w Polsce wbrew woli ojca i odmawia wydania mu córki, czyli wykonania prawomocnego wyroku belgijskiego sądu.

Ministerstwo Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej

Maków Podhalański zyska obwodnicę

Minister Infrastruktury za-
twierdził Program inwestycji dla
obwodnicy Makowa Podhalań-
skiego w ciągu drogi krajowej nr
28, w województwie małopolskim.
W ramach inwestycji, która
zostanie zrealizowana w ramach
Programu budowy 100 obwodnic
na lata 2020-2030, powstanie
nowy odcinek drogi klasy GP
(główna o ruchu przyspieszonym)
o długości ok. 5 km.

Kierujemy do realizacji kolej-
ne zadania z Programu budowy
100 obwodnic. Uruchomiona
została już ponad połowa inwe-
stycji, a przecież program został
ogłoszony nie tak dawno, na
początku lutego tego roku.
Mieszkańcy Makowa Podhalań-
skiego na co dzień borykają się z
dużym ruchem pojazdów korzy-
stających z drogi krajowej nr 28,
która jest jedną z najważniejszych
tras w regionie. Czekają na
obwodnicę od wielu lat, podobnie
jak kierowcy, którzy tracą czas
w długich korkach na tej trasie -
powiedział minister infrastruktury
Andrzej Adamczyk.

Obwodnica Makowa Podhalańskiego

Podstawowym celem budowy
obwodnicy Makowa Podhalań-
skiego jest wyprowadzenie ruchu
tranzytowego, jaki koncentruje
się w mieście na drodze numer 28.
Dzięki tej inwestycji nastąpi
poprawa bezpieczeństwa mieszkań-
ców, odciążenie układu komunikacyj-
nego oraz zwiększenie przepustowo-
ści dróg. In-

westycja poprawi również warunki
i bezpieczeństwo przejazdu dla
ruchu dalekobieżnego i regional-
nego na odcinku drogi krajowej
w pobliżu Makowa Podhalań-
skiego. Inwestycja pozytywnie
wpłynie na przepustowość ciągu
komunikacyjnego DK28 łączącego
Podtatrze ze Śląskiem.

Dla obwodnicy Makowa Podhalań-
skiego nie były dotychczas
prowadzone prace przygotowawcze.
Przebieg trasy zostanie określony
w ramach prac mających na celu
uzyskanie decyzji środowiskowej
dla tej inwestycji.

Ogłoszenie przetargu na realizację
zadania jest planowane na
początek 2025 r.

**W ramach Programu budowy
100 obwodnic w województwie
małopolskim powstanie łącznie
7 obwodnic:**

- 1/. Limanowej w ciągu drogi krajowej nr 28.
- 2/. Makowa Podhalańskiego w ciągu drogi krajowej nr 28.
- 3/. Nowego Targu w ciągu drogi krajowej nr 49.
- 4/. Piwnicznej w ciągu drogi krajowej nr 87.
- 5/. Tarnowa w ciągu drogi krajowej nr 73.
- 6/. Trzebini w ciągu drogi krajowej nr 79.
- 7/. Wadowic w ciągu drogi krajowej nr 28.

Dla obwodnic Limanowej, Nowego Targu, Piwnicznej, Tarnowa
i Wadowic są już prowadzone
prace przygotowawcze.

Program budowy 100 obwodnic

W ramach rządowego Programu
do 2030 r. powstanie 100 obwodnic
na sieci dróg krajowych o łącznej
długości ok. 820 km. Będą to trasy
o najwyższych parametrach
technicznych, dostosowane do
przenoszenia obciążenia 11,5 t/oś.
Inwestycjom tym będą towarzyszyły
urządzenia bezpieczeństwa ruchu
drogowego, w tym oświetlenie
spełniające wytyczne prawidłowego
oświetlenia przejść dla pieszych.

Koszt realizacji 100 obwodnic
został oszacowany na blisko 28
mld zł. Ich budowa będzie
finansowana ze środków Krajowego
Funduszu Drogowego prowadzonego
przez Bank Gospodarstwa
Krajowego. Inwestycje związane
z budową nowych obwodnic
będą realizowane przez
Generalnego Dyrektora Dróg
Krajowych i Autostrad.

Jednym z najważniejszych efektów
realizacji programu będzie
poprawa bezpieczeństwa ruchu
drogowego, wyprowadzenie ruchu
z zatłoczonych miast, czystsze
powietrze, mniejszy hałas i
poprawa przepustowości sieci
drogowej.

Więcej o Programie budowy
100 obwodnic na [stronie Ministerstwa
Infrastruktury](#).

**dr Szymon Huptys
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej**

Otwarcie nowego węzła Niepołomice na A4

Od 22 czerwca 2020 r. kierowcy mogą już korzystać z węzła Niepołomice na autostradzie A4. Dzięki inwestycji powstało nowe, bezpośrednie połączenie z drogą wojewódzką nr 964, zarówno od strony Krakowa, jak i Tarnowa. Inwestycja była realizowana na podstawie trójstronnego porozumienia pomiędzy GDDKiA oraz samorządami: wojewódzkim i gminnym. Projekt drogowy został opracowany na zlecenie Burmistrza Miasta i Gminy Niepołomice, a inwestorem była GDDKiA.

Dodatkowy węzeł drogowy na autostradzie A4 pozwoli na ograniczenie ruchu tranzytowego, prowadzonego obecnie drogą krajową nr 75 od węzła Targowisko do Niepołomickiej Strefy Inwestycyjnej przez Puszcze Niepołomicką i liczne miejscowości położone przy drodze wojewódzkiej nr 964. Inwestycja, która została zrealizowana dzięki dobrej współpracy rządu z samorządami, to także szansa na dalszy rozwój strefy ekonomicznej - powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Koszt budowy węzła Niepołomice wyniósł 48 mln zł, z czego 27,5 mln zł pochodziło z budżetu państwa, a 20,5 mln zł z

budżetów samorządów. Wykonawcą zadania było polskolitewskie konsorcjum TRAKCJA PRKiI SA i AKCINĚ BENDROVĚ „KAUNO TILTAP”.

Zakres inwestycji obejmował budowę:

- 1/. Węzła w ciągu autostrady A4 do obsługi wszystkich relacji.
- 2/. Wjazdów i zjazdów, z równoległymi pasami włączania i wyłączania.
- 3/. Łącznic jednokierunkowych dla wszystkich relacji.
- 4/. Dwóch zespolonych rond na drodze wojewódzkiej DW964.

W ramach zadania zostało przełożone koryto rzeki Podłężanki, a także uregulowano koryto potoku Zakrzowianka, aby zabezpieczyć nasypy drogowe zjazdu z autostrady A4. Przebudowana została sieć wodociągowa, gazowa, teletechniczna, elektroenergetyczna niskiego i średniego napięcia, odwodnienia oraz wzmocnione podłoże gruntowe. Powstało oświetlenie węzła drogowego, drogi wojewódzkiej oraz autostrady oraz ekrany akustyczne.

Węzeł Niepołomice umożliwi bezpośredni dojazd z autostrady do miejscowości bezpośrednio przylegających do trasy oraz do Niepołomickiej Strefy

Ekonomicznej. Codziennie do strefy, która obecnie zajmuje ok. 500 ha, dojeżdża 870 pojazdów ciężarowych i około 4300 samochodów osobowych. Przewiduje się, że w najbliższych latach Niepołomicka Strefa Inwestycyjna powiększy się, a liczba pracujących w niej osób wzrośnie z ok. 4500 osób obecnie do 8000 osób, co wygeneruje dużo większy ruch pojazdów. Wjazd na autostradę w nowym węźle usprawni dojazd do tej strefy ekonomicznej i da możliwość sprawniejszej obsługi generowanego przez nią ruchu.

W ostatnich latach dynamicznie rozwija się ponadto strefa ekonomiczna po wschodniej stronie Krakowa i drogi ekspresowej S7 na odcinku pomiędzy węzłami Kraków Bieżanów i Kraków Przewóz. Strefa ta rozbudowuje się w kierunku pobliskiej Niepołomickiej Strefy Ekonomicznej. W ten sposób powstaje coraz większy kompleks magazynowo-usługowy, dla którego dalszego rozwoju dobre skomunikowanie z drogami szybkiego ruchu, czyli A4 i S7 jest bardzo ważne.

Szymon Huptys
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Oświadczenie w sprawie fałszywych informacji o zaostrzeniu kar za aborcję

Ministerstwo Sprawiedliwości informuje (20 czerwca 2020 r.) że nieprawdziwe są informacje podane (20 czerwca 2020 r.) przez „Fakty” TVN i portal Gazeta.pl, jakoby przepisy przyjęte przez Sejm w Tarczy antykryzowej

4.0 zaostrzyły karę za nielegalną aborcję. W rzeczywistości kara się nie zmienia i pozostaje taka sama, jak zostało to ustalone w 1997 r.

Ministerstwo Sprawiedliwości podkreśla, że zgodnie z obowiązującym prawem - uchwalonym w 1997 r. przez koalicję SLD-PSL, podpisanym przez prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego i obowiązującym bez zmian do dziś - kobieta, która poddaje się nielegalnej aborcji, nie podlega karze. Ministerstwo nie planuje żadnych zmian legislacyjnych w tym zakresie. Pociągnięty do odpowiedzialności karnej może być lekarz, który przeprowadzi zabieg z naruszeniem przepisów ustawy. Kara wynosi do 3 lat pozbawienia wolności i Tarcza antykrzysowa 4.0 nic w tym zakresie nie zmieniła.

Ministerstwo Sprawiedliwości przypomina, że w ciągu ponad 20 lat obowiązywania tego przepisu sądy nikogo na jego podstawie nie wysłały do więzienia. Skoro przepis się nie zmienił manipulacją jest twierdzenie, że na podstawie ustawy o Tarczy ta sytuacja ma się zmienić.

Nie jest również prawdą, jakoby za nielegalną aborcję będzie grozić wyłącznie kara bezwzględ-

nego więzienia. Sąd będzie mógł, jak do tej pory, zawieszać karę pozbawienia wolności, albo - jeśli oceni, że są ku temu podstawy - zamiennie stosować grzywnę lub karę ograniczenia wolności.

Zmiany, które znalazły się w Tarczy antykrzysowej 4.0, nie dotyczą więc aborcji lecz poważnej przestępczości, zwłaszcza tej, która w ostatnim czasie się nasiliła. Chodzi o przestępstwa dolegliwie społecznie, w tym skierowane przeciwko mieniu, co w dobie walki z wirusem SARS-CoV-2 ma szczególne znaczenie. Na przykład w Warszawie i okolicach w okresie pandemii koronawirusa aż o 140 proc. wzrosły kradzieże samochodów i o ponad 30 proc. kradzieże rzeczy. Prawnicy, policja, a także media, w tym „Gazeta Wyborcza”, alarmują także o plądze oszustw, np. wyłudzeniu pieniędzy pod pozorem leczenia osoby chorej na COVID-19, podszywaniu się pod służby sanitarne. Jest również mnóstwo zgłoszeń o oszukiwaniu Polaków w związku z zakupami w internecie, np. sprzedażą fałszywych lekarstw.

Celem zmian jest wyłącznie skuteczna walka z przestępcami, którzy wykorzystują stan pandemii, i przywrócenie obywatelom bezpie-

czeństwa. Nowelizacja pozbawia przestępców poczucia bezkarności, a także likwiduje absurdalne prawne, bowiem dzisiaj za puszczenie psa bez smyczy lub niszczenie grzybów w lesie grozi wyższa realna kara niż za napad z nożem w rękę. Za oszustwa czy udział w zbrojnym gangu może być orzeczona zaledwie grzywna 100 zł, podczas, gdy np. za śmiecenie na ulicy – 500 zł, a za umieszczenie ulotki w niedozwolonym miejscu – 5 tys. zł.

Prawo nie może powodować komfortu przestępców, lecz musi stać po stronie pokrzywdzonych, tych, którzy doznają cierpienia i krzywd, często ludzi starszych i bezradnych. [Przedstawiciele nauki, którzy świadomie manipulują faktami, w rezultacie bronią interesu sprawców popełniających dolegliwe dla ofiar przestępstwa.](#)

Ministerstwo Sprawiedliwości zwraca się do wszystkich redakcji o niepowielanie nieprawdziwych informacji podanych przez „Fakty” TVN i portal Gazeta.pl, wobec których podjęte zostaną odpowiednie kroki prawne.

**Ministerstwo Sprawiedliwości
Rzeczypospolitej Polskiej**

Nowe stacje i drogi w województwie zachodniopomorskim

Minister infrastruktury Andrzej Adamczyk podczas wizyty w województwie zachodniopomorskim 23 czerwca 2020 r. odwiedził zmodernizowaną stację Szczecin Główny, uczestniczył w oddaniu do ruchu obwodnicy Węgorzyna w ciągu DK20 oraz wziął udział w konferencjach prasowych poświęconych inwestycjom realizowanym z rządowym wsparciem z Funduszu Dróg Samorządo-

wych. Minister Infrastruktury wizytował też budowę tunelu pod Świną, który połączy wyspy Wolin i Uznam w Świnoujściu.

Przebudowana stacja Szczecin Główny

Zakończona modernizacja stacji Szczecin Główny jest przykładem inwestycji, która przynosi wymierne korzyści wszystkim podróżującym koleją. Przejazdy są dostępniej-

bezpieczniejsze i może się zwiększać liczba połączeń aglomeracyjnych, regionalnych i międzynarodowych – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Obecnie stacja Szczecin Główny to cztery perony dostosowane do potrzeb podróźnych, windy i nowy łącznik – przejście przez stację. Na poprawę komfortu obsługi PKP Polskie Linie Kolejowe SA przeznaczyły ok. 70 mln zł. Inwestycja jest

Województwo Zachodniopomorskie

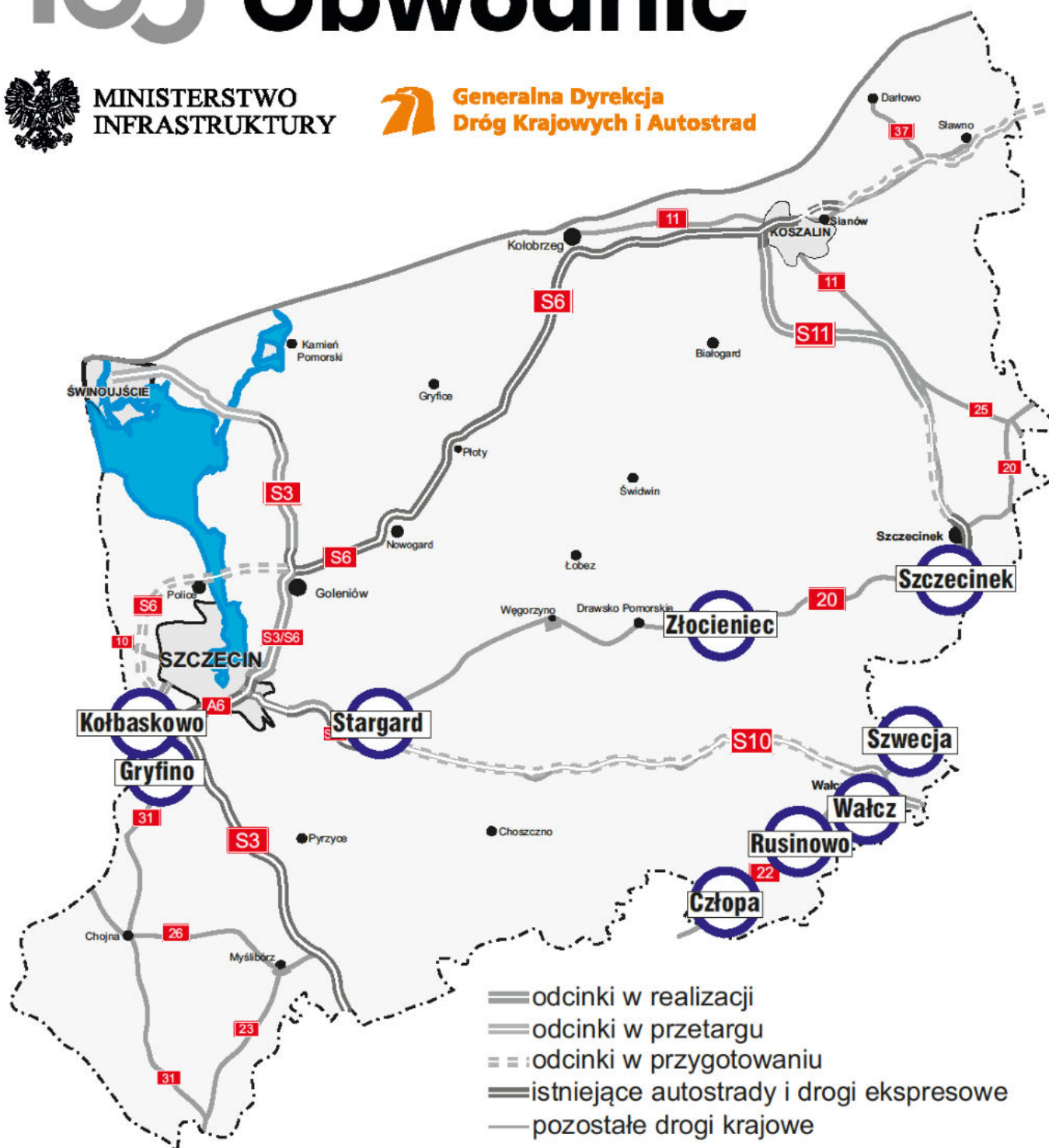
100 Obwodnic

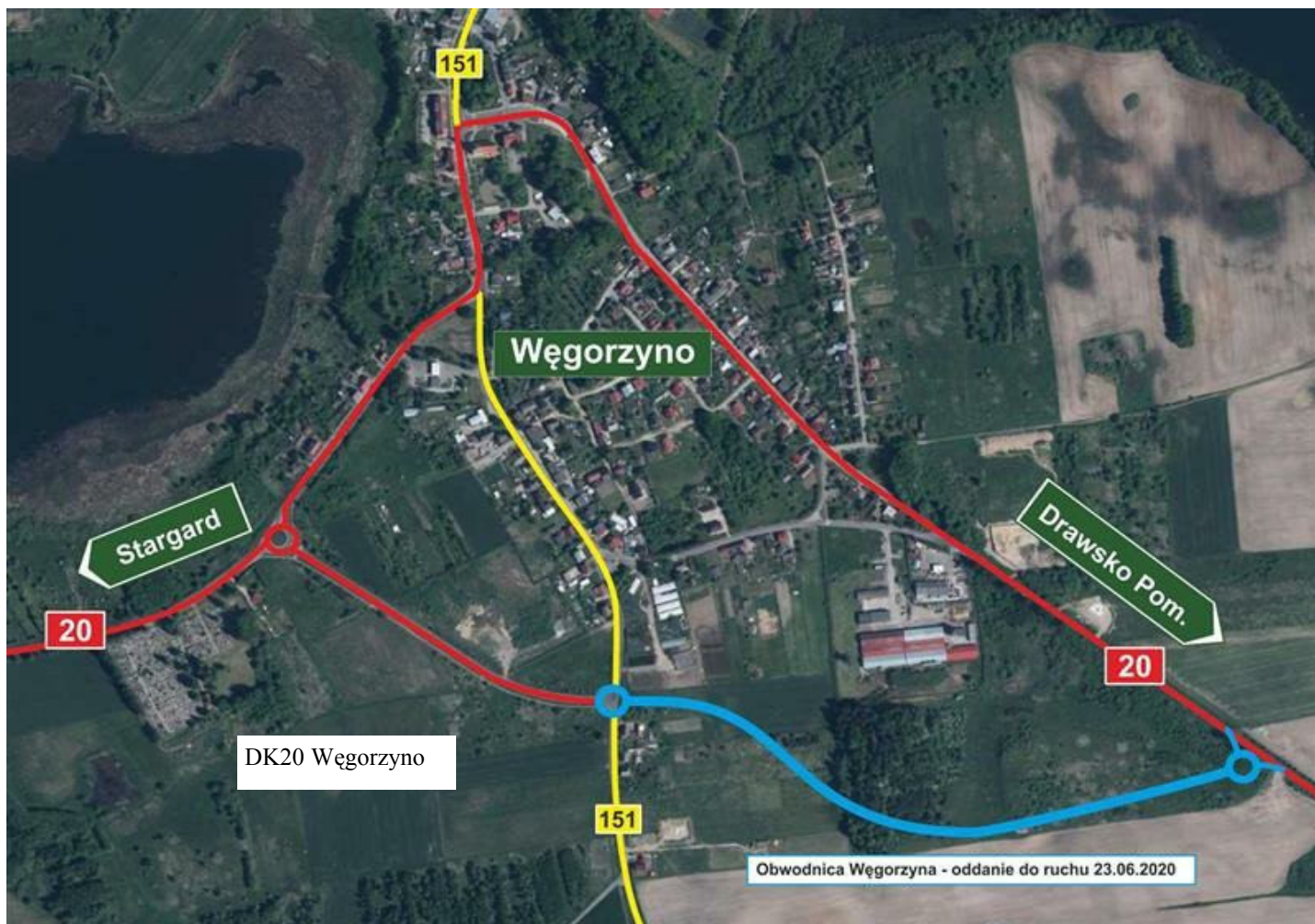

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

Generalna Dyrekcja
Dróg Krajowych i Autostrad

współfinansowana z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

Wszystkie perony na stacji Szczecin Główny mają wysokość, zapewniającą wygodne wsiadanie i wysiadanie z pociągów. Wyposażono je w zadaszenie i ławki. Orientację ułatwia czytelne oznakowanie, a informacje o kursowaniu pociągów podawane są na wyświetlaczach oraz w komunikatach głosowych.

Ostatnim przebudowanym peronem był peron nr 4. Został wydłużony o ponad 30 m, do 252 m. Są nowe, zadaszone schody na wyremontowaną kładkę nad torami. Dla osób mających trudności z poruszaniem się jest winda. Dojście do pociągów ułatwia pochylnia. Od połowy marca, przy peronie

zatrzymują się pociągi regionalne m.in. w stronę Gryfina, Świnoujścia i do Niemiec.

Na stacji są nowe urządzenia sterowania ruchem kolejowym. Wydłużenie toru przy peronie nr 2 umożliwiło sprawniejszą obsługę pociągów wjeżdżających do Szczecina.

Dla podróżnych przygotowaliśmy stację dostępną, z systemem informacji i z możliwością wprowadzania nowych połączeń. Szczecin Główny podobnie jak stacje i przystanki dostosowane i przygotowywane dla podróżnych, np. Gdańsk Główny, Kraków Bronowice, Rzeszów Zachodni, Lubin świadczą o efektach uzyskanych dzięki Krajowemu Programowi Kolejowemu – powiedział Ireneusz Merchel, prezes

PKP Polskich Linii Kolejowych SA.

Otwarcie obwodnicy Węgorzyna

Od dziś kierowcy mogą już korzystać z całej obwodnicy Węgorzyna w ciągu DK20 w województwie zachodniopomorskim. Inwestycja zrealizowana za 13,3 mln zł przez firmę PRD Nowogard została oddana do ruchu 4 miesiące przed terminem kontraktowym.

Obwodnica powstała jako droga jednojezdniowa o długości 1 km i szerokości 7 metrów (2 pasy ruchu po 3,5 m), na jej początku i końcu zostały wybudowane ronda.

Pierwszy etap budowy obwodnicy o długości 0,5 km, od DK20 od strony Stargardu do

DW151, powstał kilkanaście lat temu. Obwodnica w takim kształcie nie zapewniała możliwości omięcia Węgorzyna i ruch odbywać się przez miasto, starym przebiegiem DK20. Przez następne lata nie było środków na realizację tej inwestycji. W 2017 roku został zatwierdzony Program inwestycji i przyznane finansowanie rządowe dla realizacji 2. etapu budowy obwodnicy Węgorzyna.

DK20 w Węgorzynie przebiegała przez środek miejscowości, między zabudowaniami. Trasa na znacznej części ma nawierzchnię z kostki kamiennej. Dzięki obwodnicy z Węgorzyna zostanie wyprowadzony ruch tranzytowy, zmniejszy się jego uciążliwość dla mieszkańców, jak również skróci przebieg DK20.

Nowe obwodnice z Programu Budowy 100 Obwodnic

W ramach programu obwodnicowego w województwie zachodniopomorskim powstanie łącznie 9 obwodnic:

- 1/. Obwodnica Człopa w ciągu drogi krajowej nr 22.
- 2/. Obwodnica Gryfina w ciągu drogi krajowej nr 31.
- 3/. Obwodnica Kołbaskowa w ciągu drogi krajowej nr 13.
- 4/. Obwodnica Rusinowa w ciągu drogi krajowej nr 22.
- 5/. Obwodnica Stargardu w ciągu drogi krajowej nr 20.
- 6/. Obwodnica Szczecinka w ciągu drogi krajowej nr 20.
- 7/. Obwodnica Szwecji w ciągu drogi krajowej nr 22.
- 8/. Obwodnica Wąlcza w ciągu drogi krajowej nr 22.
- 9/. Obwodnica Złocieńca w ciągu drogi krajowej nr 20.

Minister infrastruktury Andrzej w kwietniu 2020 r. Adamczyk zatwierdził już Programy

inwestycji dla obwodnic Gryfina, Kołbaskowa, Stargardu i Szczecinka. W ramach zadań powstaną nowe odcinki dróg krajowych nr 13, 20 i 31 o łącznej długości ponad 20 km.

W IV kwartale tego roku jest planowane ogłoszenie przetargów na zaprojektowanie i budowę obwodnic Gryfina i Szczecinka.

GDDKiA podpisała już umowy na prace przygotowawcze dla sześciu zadań na DK22, obejmujących rozbudowę drogi wraz z budową czterech obwodnic z Programu 100 obwodnic. Odcinki: granica województwa – Człopa, obwodnicę Człopy, obwodnicę Wąlcza, odcinek Ostrowiec-Szwecja oraz obwodnicę Szwecji będzie projektowało Biuro Projektów Trasa z Poznania. Natomiast rozbudowę DK22 na odcinku Człopa-Wąlcz, wraz z obwodnicą Rusinowa, zaprojektuje firma Transprojekt Gdański. Łączna długość odcinka DK22, dla którego będzie przygotowywana dokumentacja, to 57 km, a wartość zawartych umów to 8,3 mln zł.

Proces przygotowawczy dla tych inwestycji rozpoczyna się od początku, wykonawcy będą musieli opracować dokumentację studialną z uzyskaniem koniecznych decyzji środowiskowych. Następnie będą wykonywane elementy koncepcji programowych wraz z badaniami geologicznymi. W przypadku odcinków bez obwodnic projektant będzie musiał również przygotować szczegółową dokumentację techniczną.

DK22 będzie projektowana jako droga jednojezdniowa z dwoma pasami ruchu o szerokości 3,5 metra. Skrzyżowania i zjazdy będą ograniczone, a tam gdzie będzie to konieczne będą przewidziane wiadukty. Nawierzchnia

drogi będzie miała nośność podniesioną do 11,5 ton na oś, co przełoży się na jej większą trwałość i wytrzymałość. Celem podniesienia bezpieczeństwa niechronionych użytkowników ruchu przewidziano również budowę ciągów pieszo-rowerowych.

Łączymy Polskę: budujemy tunel w Świnoujściu

Inwestycja o wartości 793 mln zł jest realizowana przez konsorcjum firm PORR, Gulermak w formule projektuj i buduj. Umowa została zawarta we wrześniu 2018 r. Zakończenie realizacji inwestycji planowane jest w 2022 r. Inwestorem zadania jest Miasto Świnoujście, które finansuje inwestycję, a GDDKiA pełni rolę inwestora zastępczego wspierając samorząd w prowadzeniu inwestycji. Projekt jest dofinansowany ze środków UE w ramach POIiŚ 2014-2020, kwotą 775,6 mln zł.

Tunel będzie składał się z trzech części: wykonanej w murach oporowych o długości 475 m, metodą odkrywkową o długości 295 m oraz zasadniczej części drążonej o długości 1,48 km.

Drażenie tunelu z komory startowej położonej po stronie wyspy Uznam będzie wykonywała maszyna drążąca (TBM) o długości 100 metrów, której tarcza będzie miała średnicę 13,5 metrów. Maszyna TBM będzie zostawiała za sobą gotowy tunel złożony z prefabrykowanych elementów. Samo drażenie będzie trwało kilka miesięcy, w II połowie 2021 r. maszyna powinna przebić się do szybu końcowego położonego na wyspie Wolin. Następnie zostanie zdemontowana.

W wydrążonym tunelu niezbędne będzie wykonanie drogi

wraz ze wszystkimi elementami niezbędnymi do jej funkcjonowania. Powstanie jezdnia wraz z położoną poniżej galerią ewakuacyjną. Zejścia z poziomu tunelu do galerii ewakuacyjnej będą wychodziły poza rurę tunelu i będą wykonywane metodą mrozenia gruntu. Bardzo ważne bę-

da również urządzenia wentylacyjne i systemy bezpieczeństwa. Do funkcjonowania tunelu konieczny jest układ dróg dojazdowych. Po stronie wyspy Uznam zlokalizowany będzie budynek, z którego tunel będzie zarządzany. Zgodnie z kontraktem, we II połowie 2022 r. wszystkie robo-

ty powinny zostać zakończone i kierowcy powinni zacząć korzystać z tunelu łączącego Świnoujście z resztą Polski.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Bezpieczna, szybsza i bardziej dostępna kolej w województwie warmińsko-mazurskim

24 czerwca 2020 r. minister infrastruktury Andrzej Adamczyk podczas konferencji w Szczytnie, Olsztynie i Nidzicy przedstawił najważniejsze inwestycje kolejowe w województwie warmińsko-mazurskim.

Sprawna kolej regionalna pod nadzorem LCS Szczytno

W Szczytnie minister A. Adamczyk podkreślił znaczenie Lokalnego Centrum Sterowania, które umożliwia nadzór nad prawie 170 km linii kolejowych w tym województwie. Pozwala na sprawne i bezpieczne prowadzenie ruchu kolejowego na linii Olsztyn – Szczytno – Ełk i linii ze Szczytna do Szyman. Lepsze zarządzanie ruchem pociągów to efekt inwestycji PKP Polskich Linii Kolejowych SA. Dzięki modernizacji linii ze Szczytna do Ełku możliwa jest obsługa kolejnych stacji i odcinków mazurskiego szlaku.

Efektami inwestycji z Krajowego Programu Kolejowego są nie tylko krótsze i wygodniejsze podróże, ale także wzrost poziomu bezpieczeństwa ruchu kolejowego. Równoległe z budową nowych torów montowane są

nowoczesne systemy sterowania, które zapewniają m.in. sprawny przejazd większej liczby pociągów - powiedział minister A. Adamczyk.

Na trasie Olsztyn – Szczytno – Ełk sprawne prowadzenie ruchu pociągów umożliwiają komputerowe urządzenia, które zastąpiły układy przekątnikowe oraz mechaniczne. LCS w Szczytnie od grudnia 2019 r. nadzoruje ruch na odcinku Szczytno – Ełk, a od czerwca br. także możliwość mijania się składów w Drygałach. Dyżurni ruchu w Szczytnie śledzą pociągi na monitorach. Urządzenia zamontowane w torach odnotowują liczbę przejeżdżających składów. Dzięki kamerom kolejarzy mają stały podgląd na 41 przejazdów kolejowo-drogowych.

Dzięki przeprowadzonej przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA modernizacji linii ze Szczytna do Ełku, zasięg Lokalnego Centrum Sterowania w Szczytnie objął kolejne stacje i tory. Komputerowy system i urządzenie zapewniają sprawne podróże koleją z zachodu na wschód województwa – stwierdził Ireneusz Merchel, prezes Zarządu PKP PLK SA.

LCS obejmuje nie tylko Szczytno, ale też stacje i przystanki Marcinkowo, Pasym, Szymany, Spychowo, Pisz, Drygały czy Szeroki Bór. Sprawniejsze zarządzanie ruchem kolejowym jest na linii Olsztyn – Ełk, Szczytno – Szymany i trasie z Szyman do lotniska Olsztyn-Mazury.

Modernizacja linii kolejowej Olsztyn – Ełk na odcinku Szczytno – Pisz – Ełk realizowana jest w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia. Wartości projektu to ponad 300 mln zł. Zmodernizowana linia kolejowa, przy dostosowanej do potrzeb mieszkańców i turystów ofercie przewoźników, to możliwość szybszych i wygodniejszych podróży ze Szczytna do Ełku. Pociągi pasażerskie już jadą w relacji Szczytno – Ełk nieco ponad 2 godz., a czas jeszcze się skróci do 1,5 godz. Podróż na trasie Olsztyn – Szczytno – Ełk potrwa nieco ponad 2 godz.

Więcej informacji o projekcie na stronie plk-polskawschodnia.pl

W Olsztynie trzy nowe przystanki zwiększą dostęp do kolei

W Olsztynie minister A. Adamczyk podkreślił znaczenie dla mieszkańców województwa budowy nowych przystanków. Trzy nowe przystanki Olsztyn Likusy, Olsztyn Redykajny i Olsztyn Szkoła to dla mieszkańców lepszy dostęp do kolei. Budowane przez PKP Polskie Linie Kolejowe SA przystanki umożliwią dogodne korzystanie z kolei aglomeracyjnej. Otworzą się nowe możliwości podróży w kierunku Elbląga, Morąga i Braniewa. Inwestycja za 66 mln zł realizowana jest ze środków RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Dzięki projektom Krajowego Programu Kolejowego, kolej staje się bardziej dostępna, przewidywalna i komfortowa. Już wybudowane przystanki i kolejnice, jak te w Olsztynie, realnie poprawiają warunki życia mieszkańców dużych aglomeracji i małych miejscowości – powiedział minister A. Adamczyk.

Olsztyn Likusy, Olsztyn Redykajny, Olsztyn Szkoła w pobliżu tamtejszych szkół zawodowych oraz największego olsztyńskiego jeziora Ukiel, a także dodatkowy peron na przystanku Olsztyn Śródmieście zapewnią mieszkańcom wygodniejsze podróże między okolicznymi gminami a centrum Olsztyna.

Dzięki inwestycji znacząco poprawi się mieszkańcom Olsztyna dostęp do kolei. Budowane są nowe przystanki, z których szybko będzie można podróżować do centrum miasta w kierunku Morąga, Elbląga, Dobrego

Miasta czy Braniewa. To oszczędność czasu, lepsze podróże do pracy czy szkoły – stwierdził Ireneusz Merchel, prezes Zarządu PKP PLK SA.

Na linii z Olsztyna Głównego do Olsztyna Gutkowa wykonawca prowadzi prace, które zapewnią sprawne i bezpieczne przejazdy pociągów. Wzmocnił grunt i układa nowy tor. Montowane są słupy sieci trakcyjnej.

Mijanka na przystanku Olsztyn Likusy zwiększy przepustowość jednotorowej trasy. Dzięki takiemu rozwiązaniu po torach będzie mogło kursować więcej składów.

Projekt „Prace na linii kolejowej nr 220 na odcinku Olsztyn – Gutkowo” zrealizowany będzie z udziałem środków unijnych z RPO Województwa Warmińsko-Mazurskiego. Wartość prac to 66,1 mln zł. Zakończenie zasadniczych robót i udostępnienie trasy dla pociągów planowane jest w III kwartale br. Nowe przystanki będą służyły pasażerom od grudnia.

Dworce kolejowe jako bramy miast

W województwie warmińsko-mazurskim Programem Inwestycji Dworcowych PKP SA zostało objętych sześć dworców. Jeden z nich – Olsztyn Zachodni – został już przebudowany. Podróżni korzystają z niego od czerwca 2017 roku. Aktualnie prace budowlane prowadzone są na dworcach: Nidzica, Szczytno, Susz i Olsztynek. Finalizo-

wane są prace projektowe związane z budową nowego Dworca Głównego w Olsztynie. Wszystkie inwestycje dworcowe w regionie są prowadzone z wykorzystaniem funduszy unijnych. Przebudowa dworca w Suszu zostanie dofinansowana w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, a pozostałych obiektów w ramach Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.

Jeszcze w tym roku powinien zostać udostępniony podróżnym dworzec w Nidzicy. Obiekt powstaje w formule Innowacyjnego Dworca Systemowego. To autorski projekt PKP SA obejmujący budowę nowych, parterowych budynków z zastosowaniem proekologicznych rozwiązań, takich jak panele fotowoltaiczne, odzysk wody deszczowej do splukiwania toalet, oświetlenie LED, pompy ciepła. IDS-y najczęściej zastępują duże, niefunkcjonalne budynki, które nie odpowiadają współczesnym wymogom podróżnych i są kosztowne w utrzymaniu. Rozebrano już poprzedni budynek, wykonano przyłącza instalacji, fundamenty, konstrukcję budynku, dach, elewacje i szklenie. Następnie będą kontynuowane będą prace przy wykończeniu wnętrza oraz zagospodarowaniu terenu przy dworcu.

Szymon Hupłyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Ciąg dalszy ze s.1

Nowe inwestycje kolejowe związane z CPK

Nowa trasa kolei dużych prędkości Grudziądz - Gdańsk i modernizacja linii 202 Gdynia- Słupsk to najważniejsze inwestycje kolejowe na Pomorzu, które powstaną dzięki CPK.

Centralny Port Komunikacyjny to nie tylko lotnisko. Równocześnie z powstaniem nowego portu lotniczego rząd zamierza stworzyć cały system transportowy, którego głównym elementem będą inwestycje kolejowe zapewniające dojazd do CPK i Warszawy z większości miast w Polsce w czasie do 2,5 godziny. Na Pomorzu zlokalizowana jest tzw. szprycha nr 1, która obejmuje 378 km, co stanowi prawie jedną trzecią wszystkich tras w województwie. Jej nowy przebieg przedstawił 23 czerwca 2020 r. w Gdańsku wiceminister infrastruktury i pełnomocnik rządu ds. CPK Marcin Horała.

Gdańsk-Warszawa w mniej niż 2 godziny

Trasa Gdańsk-Warszawa to kluczowy ciąg kolejowy dla polskiego systemu transportowego. Dlatego dzisiaj ogłaszamy osta-

teczny przebieg tej trasy, która będzie budowana w ramach kolei dużych prędkości. Od Grudnia do Gdańska poprowadzimy całkowicie nową trasę, dzięki czemu podróż z Gdańska do Warszawy skróci się do godziny i 45 minut – powiedział wiceminister Marcin Horała.

Od samego początku budowy CPK zakładano dwa warianty trasy kolejowej do Trójmiasta. Jeden z nich przewidywał, że nowa linia będzie poprowadzona z Warszawy do Grudnia, a następnie pociągi pojadą istniejącymi, zmodernizowanymi przez PKP Polskie Linie Kolejowe torami do Gdańska. Zgodnie z drugim wariantem trasa Warszawa-Gdańsk byłaby wybudowana jako całkowicie nowa linia kolei dużych prędkości. Zwyciężył drugi wariant. Pociągi pokonają ten odcinek szybciej o prawie 40 proc. – w 1

godz. 45 min zamiast obecnych 2 godz. 50 min.

Drugim ważnym elementem Programu Kolejowego CPK w województwie pomorskim jest linia kolejowa nr 202 Gdynia Chylonia - Słupsk, której modernizacja już się rozpoczęła. PKP PLK zleciły prace projektowe oraz wykonanie przyłączy do podstacji trakcyjnych. Zakończą się one w 2021 r., zaś cała inwestycja, razem z robotami budowlanymi, potrwa do 2027 r. Dzięki niej podróż skróci się o jedną czwartą.

Cieszę się, że trasa z mojej rodzinnej Gdyni do Słupska jest jednym z pierwszych realizowanych elementów Programu Kolejowego CPK. Mam nadzieję, że prace planistyczne i projektowe pójdą sprawnie i już na początku 2021 roku będą mogły rozpocząć się roboty budowlane – powiedział wiceminister Marcin Horała.

Dzięki CPK krótsze podróże nie tylko z Gdyni i Gdańska

Zestawienie tras i czasów przejazdu w poszczególnych wariantach:

Trasa	Gdańsk-Warszawa	Gdynia-Warszawa	Gdańsk-CPK	Gdynia-CPK
Aktualnie	2:47	3:14	-	-
Pierwotnie planowana	2:05	2:25	1:50	2:10
Finalnie	1:45	2:05	1:30	1:50

Istotnym elementem Programu Kolejowego CPK jest także rewitalizacja i modernizacja innych tras w województwie. Dzięki tym pracom, prowadzonym przez PKP PLK, zmieniają się czasy dojazdu do Warszawy i CPK:

Trasa	Kwidzyn-Warszawa	Malbork-Warszawa	Tczew-Warszawa	Słupsk-Warszawa
Aktualnie	3:41	3:16	2:30	4:31
Finalnie	1:50	2:00	1:55	3:15

Na Pomorzu 17 inwestycji PKP PLK za ok. 5,5 mld zł

Pomorze na dobrych torach Nowe inwestycje kolejowe CPK

Trasa	Gdańsk-Warszawa	Gdynia-Warszawa	Gdańsk-CPK	Gdynia-CPK
Aktualnie	2:47	3:14	—	—
Docelowo	1:45	2:05	1:30	1:50

Trasa	Kwidzyn-Warszawa	Malbork-Warszawa	Tczew-Warszawa	Słupsk-Warszawa
Aktualnie	3:41	3:16	2:30	4:31
Docelowo	1:50	2:00	1:55	3:15

CENTRALNY PORT KOMUNIKACYJNY
—
SOLIDARITY TRANSPORT HUB
POLAND

Pomorze na dobrych torach Nowe inwestycje kolejowe CPK

Trasa Gdańsk-Warszawa to kluczowy dla polskiego systemu transportowego szlak kolejowy. Dlatego dzisiaj ogłaszamy ostateczny przebieg tej trasy, która będzie budowana w ramach kolei dużych prędkości. Od Grudziądza do Gdańska poprowadzimy całkowicie nową trasę, dzięki czemu podróż z Gdańska do Warszawy skróci się do 1 godz. 45 min

Marcin Horała
wiceminister infrastruktury
i pełnomocnik rządu ds. CPK

CENTRALNY PORT KOMUNIKACYJNY
—
SOLIDARITY TRANSPORT HUB
POLAND

Linia nr 202 to nie jedyna inwestycja prowadzona przez PKP PLK w województwie pomorskim. Aktualnie realizowanych jest 17 przedsięwzięć, których łączna wartość wynosi prawie 5,5 mld zł. To najszerszy zakrojony program modernizacji kolei w historii województwa. Łączna długość remontowanych tras wynosi prawie 823 km.

Najważniejsze działania PKP PLK w ramach Programu w tym regionie to:

- 1/. Poprawa infrastruktury kolejowego dostępu do portów w Gdyni i Gdańsku.
- 2/. Modernizacja linii kolejowej 202 na linii Gdynia Chylonia – Słupsk (przebudowa i rozbudowa linii kolejowej nr 202).

- 3/. Prace na alternatywnym ciągu transportowym Bydgoszcz – Trójmiasto.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Sarnowo gmina Lubraniec Co nowego w Sarnowie?

Na temat megalitów w Sarnowie ze Stanisławem Budzyńskim burmistrem gminy Lubraniec rozmawia dr Ryszard Milewski

O megalitach w Sarnowie pisaliśmy w kwietniu 2019 (www.wiesciswiatowe.pl), dlatego teraz z pytaniem jak w tytule zwróciliśmy się do burmistrza gminy Lubraniec.

A dzieje się, dzieje się; do Sarnowa wrócili archeolodzy.

Kiedy wrócili?

Teraz na początku miesiąca,

było to w dniach 1-6 czerwca. I prowadzono projekt w ramach, którego grupa archeologów z Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi oraz Fundacji Badań Archeologicznych im. prof. Konrada Jażdżewskiego, wykonywała badania rejonie cmentarzyska megalitycznego. Pracami kierował, blisko związany z naszym regionem, dr Piotr Papiernik.

Od czego zaczęło się spotkanie?

Panie redaktorze, każde spotkanie rozpoczyna się od inauguracji. To też, w pierwszym dniu miała miejsce uroczysta

inauguracja badań, w której oprócz archeologów udział wzięli również miejscowi przedstawiciele władz, czyli jako gospodarz gminy byłem osobiście i był też leśniczy Damian Górski.

A dlaczego przyjechali archeolodzy, czy wiedzieli o czym, o czym my jeszcze nie wiemy?

Okazją do przeprowadzenia eksploracji była częściowa wymiana drzewostanu na terenie Parku Kulturowego Sarnowo. Dzięki życzliwości nadleśnictwa Kutno, po raz pierwszy od niemalże pięćdziesięciu lat,

Uroczyste powitanie w sarnowskim lesie. Trzeci od lewej: Stanisław Budzyński burmistrz Lubrańca.

Przygotowywanie do prac.

Coś znalezione.

Kolejne miejsce należy zaznaczyć.

można było wykonać prace poszukiwawcze na obszarach z reguły niedostępnych dla penetracji archeologicznych. Celem badań było zlokalizowanie miejsc, w których mieszkali budowniczy monumentalnych grobowców, wniesionych ok. 5,5 tys lat temu.

Na czym polegały prowadzone prace?

Prace terenowe polegały na odnajdywaniu i precyzyjnej rejestracji (przy pomocy aparatury GPS) drobnych zabytków archeologicznych. Wśród tych najczęściej spotykane były różnego typu „odpadki”, których identyfikacja pozwoliła na wskazanie miejsc osiedli z epoki kamienia. O celowości i wadze prowadzonych działań przekonały już pierwsze dwa dni, w czasie których zlokalizowano pięć osiedli, które zidentyfiko-

wane zostały z czasami życia ry. Działania nasze jako samorządu, polegają też na szeroko rozumianej współpracy z różnymi instytucjami naukowymi i badawczymi, jak również organizacjami społecznymi, i z roku na rok owocuje to nowymi inicjatywami mającymi przyczynić się do realizacji coraz to ambitniejszych celów.

W jaki sposób może pan przedstawić Park Kulturowy w Sarnowie?

Park Kulturowy w Sarnowie wraz z znajdującymi się na jego terenie monumentalnymi grobowcami z epoki kultury pucharów lejkowatych, jest bez wątpienia najważniejszym zabytkiem znajdującym się na terenie gminy Lubraniec. Nasz samorząd od wielu lat prowadzi sukcesywne działania zmierzające do: lepszej promocji, poprawy stanu zachowania oraz pogłębienia wiedzy o zlokalizowanych w sarnowskim lesie dobrach kultu-

ry. Działania nasze jako samorządu, polegają też na szeroko rozumianej współpracy z różnymi instytucjami naukowymi i badawczymi, jak również organizacjami społecznymi, i z roku na rok owocuje to nowymi inicjatywami mającymi przyczynić się do realizacji coraz to ambitniejszych celów.

Co chciałby pan burmistrz dodać, o co nie zapytałem?

Chciałbym dodać, że warto podkreślić, iż przeprowadzenie badań było możliwe właśnie dzięki harmonijnej współpracy wszystkich zainteresowanych podmiotów i osób je reprezentujących: leśników, naukowców-archeologów oraz urzędników.

**Dziękuję za rozmowę:
R/M.**

Rozpoczyna się budowa dwujezdniowej drogi z Rdzawki do Nowego Targu

Wojewoda Małopolski wydał decyzję zezwalającą na realizację drogi krajowej nr 47 z Rdzawki do Nowego Targu. 25 czerwca 2020 r. rozpoczęły się prace budowlane na tym odcinku Zakopianki.

Dzisiaj rozpoczynamy budowę drogi, na którą czekały pokolenia mieszkańców Podhala. Doprowadziliśmy do rozpoczęcia budowy

W ramach inwestycji powstanie dwujezdniowa droga klasy GP (główna o ruchu przyspieszonym), o długości 16,1 km z czterema węzłami drogowymi: Obidowa, Klikuszoza, Nowy Targ Zachód i Nowy Targ Południe. Budowa obejmuje ponadto wykonie 27 obiektów inżynierskich (mosty, wiadukty), dróg obsługujących tereny przyległe do inwestycji, infrastruktury dla pieszych i rowerzystów, kanalizacji

ziomie 14 007 – 18 082 pojazdów/dobę. W okresie weekendów, ferii i wakacji ruch ten znacznie wzrasta, tworzą się spiętrzenia ruchu, co świadczy o wyczerpaniu przepustowości przekroju jednojezdniowego drogi. Sytuację komplikują liczne zjazdy, zabudowa wzdłuż istniejącej drogi, ruch pieszych, co stwarza duże utrudnienia w ruchu tranzytowym oraz lokalnym. W Nowym Targu krzyżują się drogi krajowe nr

DK47

Rozpoczyna się budowa odcinka z Rdzawki do Nowego Targu!

W ramach inwestycji powstanie:

- 16 km dwujezdniowej drogi klasy GP,
- 4 węzły drogowe: Obidowa, Klikuszoza, Nowy Targ Zachód, Nowy Targ Południe,
- 27 obiektów inżynierskich.

Wartość inwestycji: 880 mln zł.

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

odcinka Zakopianki Rdzawka - Nowy Targ. To ważne wydarzenie i świadectwo tego, że dotrzemy danego słowa - powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk. Umowa na realizację DK47 pomiędzy Rdzawką i Nowym Targiem w trybie „projektuj i buduj” została podpisana we wrześniu 2018 r. z Przedsiębiorstwem Usług Technicznych „INTERCOR” z Zawiercia. Koszt inwestycji to ponad 880 mln zł. Zadanie finansowane jest w całości ze środków budżetu państwa.

i odwodnienia, urządzeń ochrony środowiska (ekrany akustyczne, przejścia dla zwierząt).

Najdłuższy wiadukt tej trasy, który powstanie w Nowym Targu, będzie miał 850 m długości, a drugi co do wielkości w miejscowości Lasek będzie miał prawie 690 m długości. Różnica poziomów pomiędzy początkiem odcinka i węzłem Nowy Targ Południe będzie wynosiła 190 m.

Według Generalnego Pomiaru Ruchu z 2015 r. na tym odcinku panuje średni ruch dobowy na po-

47 i 49 oraz droga wojewódzka w kierunku Czarnego Dunajca, rozprowadzające ruch na Podhalu. Budowa nowej dwujezdniowej drogi w nowym śladzie jest konieczna dla poprawy bezpieczeństwa i obsługi ruchu. Umożliwi ona szybsze i bezpieczniejsze połączenie Podhala i Zakopanego z innymi regionami kraju. Zakończenie budowy jest planowane w III kwartale 2023 r.

Szymon Huputyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Rozpoczyna się budowa odcinka S1 Przybędza – Milówka

25 czerwca 2020 r. rozpoczęły się prace budowlane na 8,5-kilometrowym odcinku drogi ekspresowej S1 Przybędza - Milówka (obejście Węgierskiej Górki). Zakończenie prac jest planowane w sierpniu 2023 r.

Dzięki staraniom obecnego rządu w realizacji znalazł się odcinek S1 Przybędza – Milówka, stanowiący obejście Węgierskiej Górki. Dzięki budowie tej trasy zniknie wąskie gardło w ciągu drogi ekspresowej S1 od Bielska-Białej w kierunku granicy państwa. Inwestycja pozwoli rozładować ruch tranzytowy, który jest szczególnie uciążliwy dla mieszkańców Węgierskiej Górki i okolic – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Umowa na projekt i budowę nowego 8,5-kilometrowego odcinka S1 Przybędza - Milówka o wartości 1 379 mln zł została podpisana 10 października 2019 r. Wykonawca inwestycji opracował już dokumentację projektowo-wykonawczą dla tej inwestycji.

Dzisiaj rozpoczyna się najważniejszy etap realizacji tej inwestycji – roboty budowlane. Po zakończeniu tych prac przeprowadzona zostanie procedura kontrolna, której efektem będzie otrzymanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie nowego odcinka drogi.

Dwa przekroj i dwa tunele

W ramach inwestycji powstaną dwa tunele o długości 1000 m i 830 m.

Droga ekspresowa S1 na odcinku Przybędza - Milówka będzie posiadała dwa typy przekroju: jednojezdniowy o długości 3,7 km na odcinku przed i za tunelami, wyposażony w jedną jezdnię z dwoma pasami w każdym kierunku oraz dwujezdniowy o długości 4,8 km, na odcinku tunelowym oraz między tunelami, wyposażony w dwie jezdnie po dwa pasy ruchu w każdym kierunku.

Węzły Przybędza i Milówka, wykonane częściowo w ramach budowy sąsiednich odcinków, rozbudowane zostaną o dodatkowe łącznice, umożliwiające pełne skomunikowanie z pozostałymi drogami.

S1 w budowie

Obecnie trwa budowa drugiej jezdni drogi S1 Pyrzowice - Podwarpie, o długości prawie 10 km, której zakończenie planowane jest w 2021 roku. Wybudowane są już wszystkie obiekty mostowe w ciągu nowej jezdni, na ukończeniu są roboty ziemne. Rozpoczęto już wykonanie warstw konstrukcji jezdni.

Budowa drogi ekspresowej S1 na odcinku od Mysłowic do Bielska-Białej, o długości ponad 40 km, została podzielona na cztery odcinki realizacyjne:

- 1/. Węzeł Kosztowy II – węzeł Oświęcim o długości 12,9 km.
- 2/. Węzeł Oświęcim – Dankowice o długości 15,2 km.
- 3/. Dankowice – węzeł Suchy Potok o długości 12 km.
- 4/. Obwodnica Oświęcimia o długości 9 km.

W maju 2020 r. GDDKiA podpisała umowę na budowę odcinka Oświęcim - Dankowice. 19 czerw-

ca 2020 r. nastąpił wybór wykonawcy odcinka S1 do węzła Suchy Potok.

W III kwartale tego roku planowane jest podpisanie umowy na zaprojektowanie i wybudowanie drogi ekspresowej S1 Podwarpie - Dąbrowa Górnicza o długości prawie 7 km. Inwestycja zostanie zrealizowana po istniejącym śladzie drogi krajowej nr 1 w latach 2020-2022.

Kluczowe połączenie w ramach sieci TEN-T

Budowa drogi ekspresowej S1 na odcinku obwodnicy Węgierskiej Górki jest jednym z kluczowych przedsięwzięć objętych rządowym Programem Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023, które zapewni bezpośrednie, szybkie połączenie na trasie Bielsko-Biała - granica polsko-słowacka.

S1 znajduje się w VI korytarzu Transeuropejskiej Sieci Transportowej, łączącej kraje basenu Morza Bałtyckiego z krajami Europy Południowej i przebiegającej w osi priorytetowej TEN-T nr 25 „oś drogowa Gdańsk-Brno/Bratysława-Wiedeń”. Przedłużeniem drogi ekspresowej S1 na południe, poza granicami Polski, jest słowacka autostrada D3 relacji Żylin - Skalite.

Docelowo łączna długość drogi ekspresowej S1 wyniesie ok. 135 km.

Szymon Huputyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Ciąg dalszy ze s.8
Od naszej stałej korespondentki z Francji

POGROM PSZCZÓŁ

dów, zarówno hodowanych przez człowieka, jak i żyjących w stanie naturalnym nazwanym przez człowieka dzikim. https://koscian.poznan.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/EJyrCvIQ1THh/content/wielki-dzien-pszcz-1/pop_up?_101_INSTANCE_EJyrCvIQ1THh_viewMo-de=print&_101_INSTANCE_EJyrCvIQ1THh_languageId=pl_PL#.Xuoot3g6_cs

Zdjęcia przedstawiające puste uli i stopy martwych pszczoł to wymowny widok. Choć badacze alarmowali od dawna o rosnącej śmiertelności pszczoł, to dopiero

raport **IPBES** (Międzypaństwowa Naukowa Platforma Bioróżnorodności i Usług Ekosystemowych) opublikowany w 2019 r. otrzymał odpowiedni wydźwięk w mediach. Raport wydał wskazówki dla rządów państw, podkreślając konieczność rezygnacji ze stosowania nieniekotynoidów, radykalne ograniczenie stosowania środków ochrony roślin, natomiast rekomendował orientację w kierunku agroekologii, która nie oznacza powrotu do przestarzałych metod rolniczych, lecz stanowi dziś model zaawansowanej wiedzy agronomicznej.

Droga do zmiany tendencji w rolnictwie będzie niełatwa, gdyż nowe pestycydy czekają na wpro-

wadzenie na rynek.

Ale zdanie się wyłącznie na proekologiczne projekty rządowe może nie wystarczyć. Niezwykle skuteczne byłyby również działania indywidualne, gdyż każdy może przyczynić się do zmian na lepsze, na przykład wybierając alternatywne i nieszkodliwe dla pszczoł produkty w swoich ogrodach i balkonach (oznaczone BIO lub Eco). Sobie i pszczołom można pomóc sięjąc i sadząc rośliny chętnie odwiedzane przez pszczoły. Do takich roślin należy arcydzięgiel, a także **melisa, szalwia, lawenda, i wiele roślin ozdobnych, takich jak ligustr, wrzosy, śnieguliczka biała. Korzyść dla pszczoł może przy-**

Pszczoła na kwiatkach ligustru.

Pszczola zapyła kwiat ligustru.

nieść pozostawianie kępek lub zakątka ogrodu z rosnącą koni-
czyzną, mniszkiem lekarskim, po-
krzywą lub trawą, które koszone
zostaną dopiero pod koniec lata,
czyli po przekwitnięciu. A na
polach należałoby zostawiać mie-
dze i zagajniki, takie działania są
również działaniami na rzecz
ekologii.

<https://www.ekologia.pl/dom-i-ogrod/ekologiczny-dom/ziola-ktore-pomagaja-pszczolom.22826.html>

Ze względu na wysoką zawar-
tość odżywczą pyłku, pszczoły bar-
dzo lubią odwiedzać kwiaty kuku-
rydzy i rzepaku. Ale wyjątkowo
atrakcyjny jest też dla nich kwiat
maku polnego. Choć mak polny nie
daje nektaru, to daje pyłek o dużej
zawartości tłuszczu (ok. 3%) i już
m.in. sam ten fakt powinien być
zachętą, by nie niszczyć maku pol-
nego; tym bardziej, że kwitnie wte-
dy, gdy innych kwiatów jest jeszcze
mało, czyli w czerwcu. Kwiaty
maku polnego są ulubionym kwia-

tem nie tylko pszczoły miodnej, ale
i pszczoły murarki makowej
(*Hoplitis papaveris*), która wyko-
rzystuje kwiaty maku polnego do
budowy swojego gniazda: <https://dzicyzapylacze.pl/murarka-makowa-hoplitis-papaveris/>

W przypadku pszczoł również
czynnik biologiczne mają destruk-
cyjne działanie. Pszczoła ma wielu
wrogów naturalnych. Niektóre z
nich są przybyszami przywleczony-
mi z innych zakątków globu, a wal-
ka z nimi jest bardzo trudna:

1/. Pasożyt pszczoły miodnej, roz-
tocze **Varroa**, sprowadzony z Au-
stralii robi znaczne spustoszenia w
pasiekach. Żerując na pszczołach
osłabia ich układ odpornościowy, a
w dodatku przenosi infekcje wiru-
sowe.

2/. **Nosema ceranae**, to mikrosko-
piny grzyb, rodem z Azji, wykryty
przez badaczy hiszpańskich w 2006
r. Wywołuje u pszczoł chorobę o
nazwie „nosemoza”, powodującą
niszczenie nabłonka przewodu po-

karmowego pszczoły miodnej, któ-
rego konsekwencją jest spadek ży-
wotności pszczoły.

3/. Bakteria **Paenibacillus larvae**,
niszczy larwy i jaja pszczoł oraz
młode osobniki w pasiekach.

4/ Larwy ęmy **Galleria mellonella**
(Barciak większy) niszczą plastry
woskowe w ulu. Larwy te mają
niebanalną cechę, gdyż trawią nie
tylko wosk, ale też plastik, co
wzbudziło zainteresowanie branży
recyklingowej. Odkrycia dokonali
jednocześnie badaczka Federica
Bertocchini z Hiszpanii i badacze z
uniwersytetu w Cambridge.

https://pl.wikipedia.org/wiki/Barciak_wi%C4%99kszy

5/. Szerszeń azjatycki **Vespa velu-
tina**, inaczej szerszen z żółtymi
odnóżami, to groźny pogromca
pszczoł miodnych. Uważa się, że
przywieziony został przypadkowo
w 2014 r. do jednej z miejscowości
w południowo-zachodniej Francji w
naczyniach ceramicznych. Ponie-
waż przybył bez swoich natural-

Pszczoła z wypełnionymi żółtym pyłkiem kieszonkami na odnóżach wraca do ula.

nych wrogów, żyjących w jego środowisku. Szerszeń azjatycki w Europie jest niezagrożony i łatwo opanowuje stale nowe terytoria. Jedno z badań zrealizowane w Belgii wykazało, że jeden ul (rodzina pszczela) może być odwiedzany przez 30 szerszeni, z których każdy zabija kilka pszczoł, po czym dzieli je na fragmenty i znosi do swojego gniazda tułów pszczoły, jako pożywienie dla swych larw. Pszczoły są wobec niego bezbronne, gdyż jest od nich większy, silniejszy.

Szerszeń jest zdolny zniszczyć około 30% , a nawet do 80 % roju (przykład pasieki pszczelarza Richard Legrand zanotowany w 2007 r. w Bergerac we Francji).

Silną szerszenia azjatyckiego jest też jego liczebność kolonii i szybkość rozmnażania się znacznie większa nawet od szerszeni europejskich, gdyż królowa szerszenia azjatyckiego jest zdolna wyprodu-

kować aż 500 (pięćset) nowych królowych, zaś teren ich występowania powiększa się o 100 (sto) kilometrów rocznie. Szerszeń azjatycki widywany jest już w Hiszpanii, Portugalii, Belgii, ale warunki klimatyczne w całej Europie są dla niego korzystne.

Niszcząc rodzinę pszczelą szerszeń azjatycki najczęściej wyczekuje w pobliżu ula, albo atakuje pszczoły miodne (zbieraczki) wracające do ula. Zauważono również, że szerszenie po zabiciu pszczoł strażniczek gromadą wsuwają się do ula i wyjadają larwy pszczoł.

Czym więc wytłumaczyć to, że pszczoły azjatyckie **Apis cerana**, nie wyginęły? Zagłada je ominęła, gdyż szerszeń **Vespa velutina** nie jest jedynym wrogiem naturalnym pszczoł, tak jak to dzieje się u nas. W regionach, z których pochodzi szerszeń azjatycki, koegzystuje aż z 22. innymi gatunkami szerszeni, zaś wszystkie konkurują ze sobą o zasoby i siedliska.

Poza tym, pszczoła azjatycka nie jest tak łatwym łupem i umie się bronić. Jeśli szerszeń zaatakuje jedną z nich, to inne pszczoły natychmiast tworzą wokół niego zbity w kulę rój. Następnie szybko wibrując skrzydłami w ciągu kilku minut podnoszą temperaturę nawet do aż 45°C. Szerszeń ginie z przegrzania, ale nie pszczoły, które znoszą temperaturę wyższą o dwa stopnie.

Inną taktyką pszczoł jest formowanie falującej linii na wprost lecącego szerszenia, który zdezorientowany wybiera ucieczkę.

Niestety pszczoły europejskie nie ewoluowały z tak silnymi szerszeniami, dlatego nie musiały dostosować metod obrony. W związku z tym, na widok szerszeni azjatyckich, pszczoła miodna dosłownie truchleje. Po wielu atakach szerszeni robotnice rezygnują z wylatywania z ula, a królowa przestaje znosić jaja. W rezultacie osłabiony i niedożywiony rój ginie, bo nie przeżywa zimy.

Pszczola z wyraźnie widocznym zapasem pyłku na odnóżach.

Szerszeń azjatycki żywi się też innymi owadami, i w ten sposób może mieć nawet pewien wpływ na środowisko naturalne.

W roku 2012 szerszeń *Vespa velutina* został uznany we Francji za gatunek szkodliwy dla środowiska i zezwolono na jego likwidację. Odkryto, że posiada w Europie swoich naturalnych wrogów. Są nimi: owad *Conops vesicularis* (pasożyt szerszenia), a także ptaki, takie jak *Merops apiaster* (żółna zwyczajna), ptaki z rodziny dzierzbowatych, *Pernis apivorus* (trzmiełojad zwyczajny). A ku zaskoczeniu hodowców drobiu, okazało się, że również kura rasy Janzé okazała się skutecznym tępicielem szerszenia azjatyckiego, dlatego proponowane są próby ustawiania uli w pobliżu kurników.

Jednak częściowe niszczenie szerszeni za pośrednictwem tych zwierząt nie zatrzymuje tego intruza zajmującego ciągle nowe terytoria.

Jedyną metodą pozwalającą ograniczyć ekspansję jest niszczenie gniazd na wiosnę przez ekipy specjalistyczne, gdy rój się dopiero rozwija. Trudność polega na tym, że gniazda,

usytuowane są zwykle wysoko na drzewach, i są dobrze ukryte wśród liści, a zauważyć można dopiero jesienią, gdy praktycznie są już puste.

Pułapki domowej roboty na bazie piwa i lemoniady nie zdały egzaminu: złapane w nich szerszenie stanowiły tylko około 1% owadów.

6/. Szerszeń ***Vespa mandarinia***, inny „kolonizator” z Azji, to siejący postrach istny „Godzilla”. Uważa się go za największego szerszenia na świecie, gdyż ma 6 cm długości i prawie 10 cm rozpiętości skrzydeł. Jeden osobnik jest w stanie zmasakrować nawet 300 (trzysta) pszczoł w ciągu około jednej godziny. Jest też niebezpieczny dla ludzi, ponieważ żądłem może przebić nawet strój ochronny pszczelarza.

W Japonii odnotowuje się rocznie około 50 przypadków użądleń. Jego obecność odkryto niedawno w stanie Washington w Ameryce Północnej, ale jest tylko kwestią czasu, kiedy zasiedli inne kontynenty.

Oprócz szerszeni zagrożenie dla pszczoł stanowią też inne zwierzęta: pająki, manta religijna, muchy, osy

drapieżne, ptaki (jaskółka, żółna zwyczajna), a nawet niektóre ssaki.

Połączenie wszystkich niekorzystnych warunków wpływa na większą śmiertelność pszczoł miodnych, a także dzikich, których rola jest niedoceniana. Tymczasem pszczoły dzikie (owady pszczołowate) zapewniają zapylenie wtedy, gdy pszczoły miodne nie latają. W zakresie zapylenia pszczoły dzikie to mistrzyni, bijące na przysłowiową głowę pszczoły miodne. Wyniki badań przeprowadzonych na całym świecie, opublikowanych w czasopiśmie **Science** wykazały, że wydajność rolna jest słaba, gdy zapylenia dokonują tylko pszczoły miodne. Zwiększenie liczby uli podnosi wydajność zaledwie o 14%. Produkcja rolna jest dwa razy większa, jeśli kwiaty zapylane są przez pszczoły dzikie. Na przykład w uprawie pomidorów najlepszym zapyłaczem jest trzmieł, którego trzepot skrzydeł powoduje uwalnianie pyłku, do czego nie jest zdolna pszczoła miodna. Trzmieł i inne dzikie pszczoły, to cenna pomoc w uprawach słonecznika i w sadach.

Najczęściej spotykaną dziką

Trzmiel w locie nad glistnikiem jaskółczym
z zieloną wybiera pozycję do lądowania.

Trzmiel spija nektar na kwiatkach ligustru.

Szrzeszen azjatycki vespa velutina.

pszczołą jest trzmiel (Bombus), lecz w Europie spotkać można również mniej znane owady pszczołowate, takie jak pszczoła czarna, inaczej zadrzechnia (Xylocopa), czy też pszczoły z rodziny murarek. Dzikie pszczoły gnieźdzą się w ziemi, w piasku, pomiędzy skałami, w trawie, suchych łodygach roślin, w spróchniałym drewnie, w szczelinach murów, a nawet w pustych muszlach ślimaków. Specjalnością niektórych z nich jest zbieranie kawałków liści lub płatków kwiatów do budowy swoich kryjówek.

W przeciwieństwie do pszczoły miodnej, pszczoły dzikie w większości żyją samotnie. Nie zakładają dużych kolonii, a ich gniazda są niewielkie. Samica zajmuje się gniazdem sama: buduje gniazdo, składa jaja (20-30 sztuk), zbiera pyłek i nektar. Jej praca wymaga od niej wiele wysiłku, ponieważ każda nowa larwa potrzebuje pożytku kwiatowego z około 1000 (tysiąca) kwiatów. Poszukiwanie tych kwiatów zmusza pszczołę do lotów na dalekie odległości, które nie zawsze kończą się sukcesem.

Na korzyść pszczoły miodnej

przemawia jej liczebność, gdyż łatwiej ustawić dwa ule na polu, niż sprowadzić tysiące trzmieli. Do zapylaczy zalicza się również motyle, ćmy, a nawet mrówki (choć ich obecność ma czasem złe strony). Warto wiedzieć, że niektóre gatunki os są dobrymi zapylaczami. Osy są owadami nieulubianymi, lecz to sprzymierzeńcy ogrodników, gdyż nie tylko zapylają kwiaty, ale też niszczą mszyce, gąsienice i mączliki.

<https://www.sklep.biodar.com.pl/pozyteczne-osy-kopulkowate-zasiedlone-gniazdo-trzcinowe-p-91.html>

<https://www.mkwpracownia.pl/trzmiel-i-pszczoła-murarka-owady-bardzo-pozyteczne>

<https://pasieka24.pl/index.php/pl-pl/pasieka-czasopismo-dla-pszczelarzy/102-pasieka-4-2003/1215-osy-woko-nas>

<https://dzicyzapylacze.pl/co-to-sa-dzikie-pszczoły/>

<https://dzicyzapylacze.pl/murarka-muszlowka-osmia-aurulenta/>

Pszczoła miodna, jako owad od zawsze wzbudzała największe zainteresowanie ludzi. Stała się przedmiotem uzasadnionej fascynacji i

symbolem najwyższych wartości: pracowitości, dyscypliny, zgodnej współpracy. W wielu kulturach jest tematem mitów i wierzeń. Czczona i ceniona za przysługi oddawane ludziom i produkty swojej pracy: miód, pyłek, mleczko pszczele, wosk, kit. Ich przyszłością trzeba koniecznie się zainteresować, bo tak wiele im zawdzięczamy. One nas nie potrzebują, żeby przeżyć, ale my ludzie bez nich prawdopodobnie nie przeżyjemy. Jeśli im nie pomożemy (nie będziemy przeszkadzać w życiu), to będziemy zmuszeni zastąpić je może przez drony zapylające rośliny uprawne. Taki projekt opracowują obecnie inżynierowie amerykańscy. Ale czy można pokochać drony?

Przypomnijmy sobie znany cytat: „Gdy umrze ostatnia pszczoła, ludzkości zostanie 4 lata życia” – Mayrycy Maeterlinck, esej „Życie pszczół” z 1901 r.

Tekst i fot.:
E.Pietruch
Paryż
Francja

Przedsiębiorstwo Robót Drogowo–Mostowych S.A. w Szamotułach

Oferta handlowa

Firma PRDM S.A w Szamotułach posiada na terenie placu przerobowego w Lipnicy gm. Szamotuły suszarnie i sortownie piasku. Posiadamy w swojej ofercie piasek suszony o różnych parametrach.

Dostępne frakcje: 0,0 – 1,2 mm

Piasek suszony znajduje szerokie zastosowanie w różnych gałęziach przemysłu:
przemysł motoryzacyjny (tramwaje-hamulce),

chemia budowlana
(suche zaprawy murarskie i klejowe, tynki szlachetne),
budownictwo sportowe,
budownictwo o specjalnych właściwościach
(piaskowanie konstrukcji stalowych, kamienia,
elewacji, posadzki przemysłowe)
odlewnictwo
zoologia
ogrodnictwo

Piasek suszony umieszczamy w profesjonalnych opakowaniach :
big - bagi ok. 1,0 – 1,5 Mg
możliwość odbioru luzem

Zamówienia przyjmujemy na telefon **612920604**, fax **612921003**,
e-mail: **prdmsa@prdmsa.pl**

Kolejne obwodnice z Programu budowy 100 obwodnic w województwie zachodniopomorskim

Minister infrastruktury Andrzej Adamczyk zatwierdził Program inwestycji dla obwodnicy Złocieńca w ciągu drogi krajowej nr 20 oraz aneksy do Programów inwestycji dla obwodnic: Człopy, Szewczi i Wałcza w ciągu drogi krajowej nr 22. Pozwoli to budowę odcinków dróg krajowych klasy GP (główne o ruchu przyspieszonym) o łącznej długości ok. 25 km. Minister Infrastruktury w kwietniu 2020 r. zatwierdził już Programy inwestycji dla obwod-

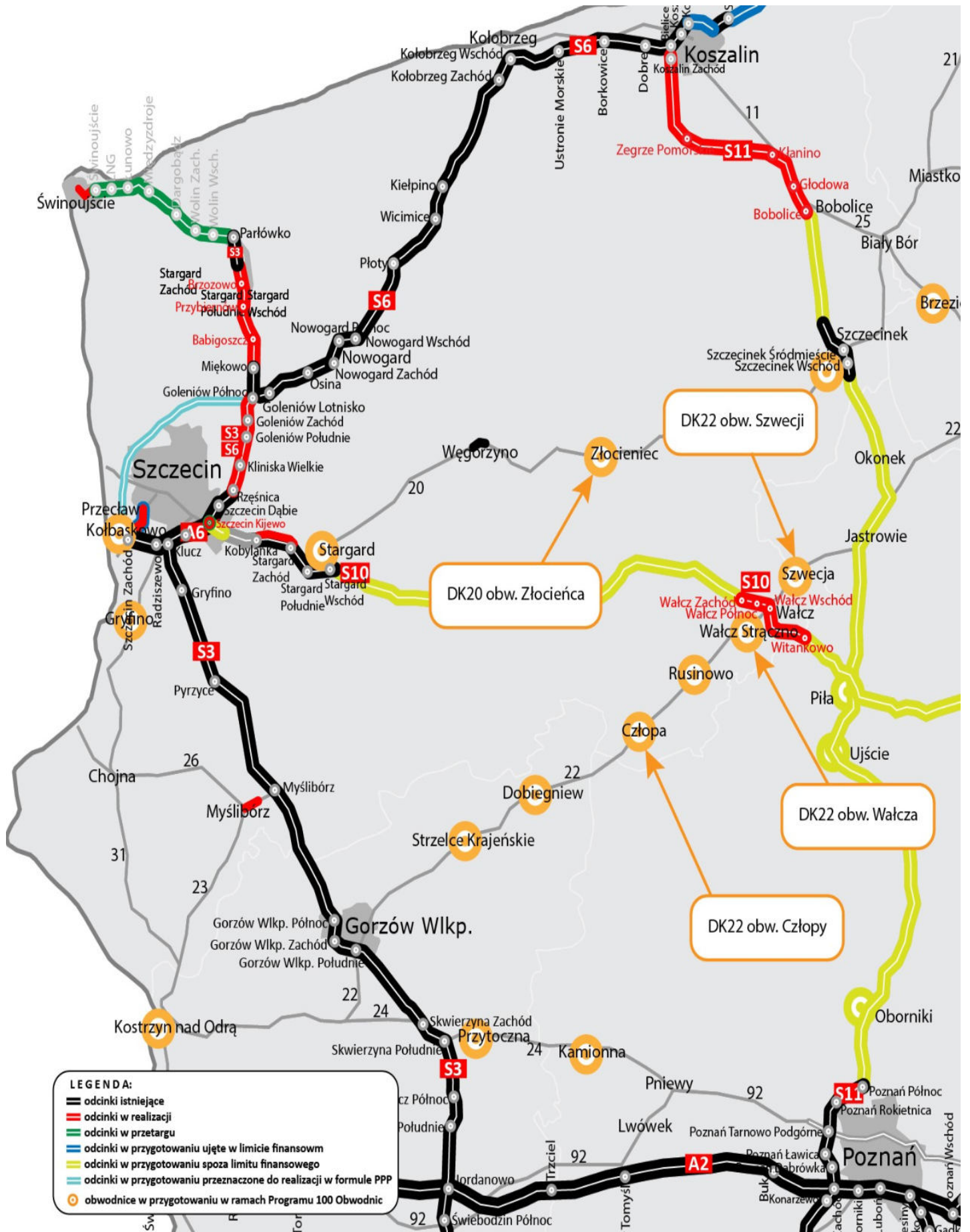
nic Gryfina, Kołbaskowa, Stargardu i Szczecinka. Wszystkie inwestycje zostały ujęte w Programie budowy 100 obwodnic na lata 2020-2030.

Inwestujemy w obwodnice w całej Polsce. To wyraz realizacji Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Województwo zachodniopomorskie bardzo zyska dzięki Programowi budowy 100 obwodnic - powiedział minister infrastruktury A. Adamczyk.

Obwodnica Człopy

Podstawowym celem budowy obwodnicy Człopy jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się w mieście na drodze krajowej nr 22.

Dzięki temu nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, odciążenie układu komunikacyjnego i zwiększenie przepustowości w Człopie. Inwestycja poprawi również warunki i bezpieczeństwa przejazdu dla ruchu dalekobieżnego i regionalnego. Jest to istotne, ponieważ droga

krajowa nr 22 jest też ważnym korytarzem dla ruchu tranzytowego. Dzięki podjętym działaniom eliminowane będą przejścia przez miejscowości na tym korytarzu komunikacyjnym (do realizacji skierowano również m.in. obwodnicę Rusinowa).

W ramach planowanej inwestycji powstanie nowy odcinek drogi klasy GP (główniej o ruchu przyspieszonym) o długości ok. 4,5 km.

Dla obwodnicy Człopy rozpoczęły się prace przygotowawcze. Inwestycja posiada wydaną decyzję środowiskową. Ogłoszony został przetarg na dokumentację projektową. Ogłoszenie przetargu na wybór wykonawcy planowane jest na II połowę 2024 r., a zawarcie umowy w III kwartale 2025 r. Roboty budowlane realizowane będą w latach 2025-2028.

Obwodnica Szwecji

Podstawowym celem budowy obwodnicy Szwecji jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się w mieście na drodze krajowej nr 22.

Dzięki inwestycji nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, odciążenie układu komunikacyjnego i zwiększenie przepustowości w Szwecji. Inwestycja poprawi również warunki i bezpieczeństwa przejazdu dla ruchu dalekobieżnego i regionalnego. Droga krajowa nr 22 jest też ważnym korytarzem dla ruchu tranzytowego. Dzięki podjętym działaniom eliminowane będą przejścia przez miejscowości na tym korytarzu komunikacyjnym.

W ramach planowanej inwestycji powstanie nowy odcinek drogi klasy GP (główniej o ruchu przyspieszonym) o długości ok. 3,5 km.

Dla obwodnicy Szwecji rozpoczęły się prace przygotowaw-

cze. Ogłoszenie przetargu na wybór wykonawcy planowane jest na I połowę 2023 r., a zawarcie umowy w I kwartale 2024 r. Roboty budowlane realizowane będą w latach 2024-2027.

Obwodnica Wąlcza

Podstawowym celem budowy obwodnicy Wąlcza i Strączna jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się w mieście na drodze krajowej nr 22.

Dzięki temu nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, odciążenie układu komunikacyjnego i zwiększenie przepustowości w Wąlczu. Droga krajowa nr 22 jest też ważnym korytarzem dla ruchu tranzytowego. Dzięki podjętym działaniom eliminowane będą przejścia przez miejscowości na tym korytarzu komunikacyjnym.

W ramach planowanej inwestycji powstanie nowy odcinek drogi klasy GP (główniej o ruchu przyspieszonym) o długości ok. 12 km.

Dla obwodnicy Wąlcza (Strączno) prowadzone są prace przygotowawcze. Ogłoszony został przetarg na dokumentację projektową. Ogłoszenie przetargu na wybór wykonawcy planowane jest na I połowę 2023 r., a zawarcie umowy w I połowie 2024 r. Roboty budowlane realizowane będą w latach 2024-2028.

Obwodnica Złocieńca

Podstawowym celem budowy obwodnicy Złocieńca jest wyprowadzenie ruchu tranzytowego, jaki koncentruje się w mieście na drodze krajowej nr 20.

Dzięki budowie obwodnicy Złocieńca nastąpi poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, od-

ciążenie układu komunikacyjnego i zwiększenie przepustowości w mieście. Inwestycja poprawi również warunki i bezpieczeństwa przejazdu dla ruchu dalekobieżnego i regionalnego. Ułatwi to komunikację pomiędzy Szczecinkiem (i korytarzem przyszłej drogi ekspresowej S11) z Stargardem i Szczecinem.

W ramach planowanej inwestycji powstanie nowy odcinek drogi klasy GP (główniej o ruchu przyspieszonym) o długości ok. 5 km.

Ogłoszenie przetargu na wybór wykonawcy planowane jest na II połowę 2023 r., a zawarcie umowy w II kwartale 2024 r. Roboty budowlane realizowane będą w latach 2026-2028.

Program budowy 100 obwodnic w województwie zachodniopomorskim

W ramach programu obwodnicowego w województwie zachodniopomorskim powstanie łącznie 9 obwodnic:

- 1/. Obwodnica Człopy w ciągu drogi krajowej nr 22.
- 2/. Obwodnica Gryfina w ciągu drogi krajowej nr 31.
- 3/. Obwodnica Kołbaskowa w ciągu drogi krajowej nr 13.
- 4/. Obwodnica Rusinowa w ciągu drogi krajowej nr 22.
- 5/. Obwodnica Stargardu w ciągu drogi krajowej nr 20.
- 6/. Obwodnica Szczecinka w ciągu drogi krajowej nr 20.
- 7/. Obwodnica Szwecji w ciągu drogi krajowej nr 22.
- 8/. Obwodnica Wąlcza w ciągu drogi krajowej nr 22.
- 9/. Obwodnica Złocieńca w ciągu drogi krajowej nr 20.

W ramach rządowego Programu do 2030 r. powstanie 100 obwodnic na sieci dróg krajowo-

wych o łącznej długości ok. 820 km. Będą to trasy o najwyższych parametrach technicznych, dostosowane do przeniesienia obciążenia 11,5 t/oś. Inwestycjom tym będą towarzyszyły urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego, w tym oświetlenie spełniające wytyczne prawidłowego oświetlenia przejść dla pieszych.

Koszt realizacji 100 obwodnic został oszacowany na blisko

28 mld zł. Ich budowa będzie finansowana ze środków Krajowego Funduszu Drogowego prowadzonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Inwestycje związane z budową nowych obwodnic będą realizowane przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad.

Jednym z najważniejszych efektów realizacji programu będzie poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, wyprowadze-

nie ruchu z zatłoczonych miast, czystsze powietrze, mniejszy hałas i poprawa przepustowości sieci drogowej.

Więcej o Programie budowy 100 obwodnic [na stronie Ministerstwa Infrastruktury](#).

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Przetarg na rozbudowę DK 61 Legionowo – Zegrze

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad ogłosiła postępowanie przetargowe na projekt i rozbudowę drogi krajo-

wej nr 61 pomiędzy Legionowem a Zegrzem.

Sukcesywnie kierujemy do realizacji kolejne inwestycje,

dzięki czemu kierowcy mogą korzystać z komfortowych i bezpiecznych dróg. Rozbudowa DK61 na odcinku Legionowo - Zegrze zlikwiduje wąskie gardło

na trasie z Warszawy w kierunku Pułtuska i Ostrołęki, z której korzysta wielu kierowców, w tym w ruchu tranzytowym - powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

Dwie jezdnie

Zadaniem wykonawcy będzie rozbudowa 4,5 km odcinka istniejącej DK61 do przekroju dwujezdniowego z dwoma pasami ruchu w obu kierunkach. Zrealizowane zostaną również drogi dojazdowe do obsługi terenu przyległego do trasy. Na skrzyżowaniach wybudowane zostaną sygnalizacje świetlne, a w miejscu obecnego ronda w Zegrzu, na skrzyżowaniu z DW631, powstanie węzeł. Piesi i rowerzyści będą mogli korzystać z chodnika i ścieżki pieszo-

rowerowej. Ponadto droga zostanie wyposażona w urządzenia ochrony środowiska i bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Podpisanie umowy z wykonawcą prac jest planowane w I kwartał 2021 r. Prace budowlane będą prowadzone w latach 2022-2024.

Rozbudowa DK61

Od 2006 roku trwają prace związane z rozbudową DK61 od granicy z Warszawą w kierunku Ostrołęki.

Pierwszym zadaniem była budowa obwodnicy Jabłonny, która została oddana do ruchu w 2008 r.

Kolejne trzy inwestycje to rozbudowa przejścia przez Legionowo. Prace zostały rozpo-

częte od budowy wiaduktu nad torami PKP oraz dojazdów do niego. Kolejnym etapem była rozbudowa DK61 od końca obwodnicy Jabłonny do wiaduktu. Oba zadania zostały zakończone w 2010 r. Obecnie w realizacji jest trzeci etap, od wiaduktu do rejonu skrzyżowania z ul. Wolską w Stanisławowie Drugim. Planowany termin zakończenia robót to koniec maja 2021 r.

Druga jezdnia na odcinku pomiędzy Zegrzem a Serockiem została dobudowana w latach 2007-2008, a od 2011 roku Serock omijamy obwodnicą.

Szymon Huptys
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Ułatwienia dla kierowców i właścicieli pojazdów

Toczą się prace parlamentarne nad projektem ustawy o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw, wprowadzającym szereg ułatwień dla właścicieli pojazdów i kierujących pojazdami oraz uproszczeń w procedurach związanych z rejestracją pojazdów. Projekt przedłożony przez Ministra Infrastruktury powstał we współpracy z Ministrem Cyfryzacji, jako tzw. pakiet deregulacyjny.

Prawo jazdy on-line

Kierujący pojazdami posiadający polskie prawo jazdy będą zwolnieni z obowiązku posiadania przy sobie i okazywania dokumentu podczas kontroli drogowej na terytorium Polski. Dane i uprawnienia kierowcy będą podczas kontroli drogowej sprawdzane w centralnej ewidencji kierowców. Zmiana ta stanowi kolejne ułatwienie dla obywateli. Już teraz, dzięki działaniom obecnego rządu, kierowcy nie muszą posiadać przy sobie dowodu rejestracyjnego i potwierdzenia polisy OC. Informację o zwolnieniu z obowiązku posiadania przy sobie prawa jazdy Minister Cyfryzacji ogłosi z trzymiesięcznym wyprzedze-

niem w komunikacie opublikowanym m.in. w Biuletynie Informacji Publicznej.

Koniec z wymianą dowodu rejestracyjnego, kiedy skończy się miejsce na pieczętki

W sytuacji, w której w dotychczasowym dowodzie rejestracyjnym wypełnione zostały wszystkie rubryki przeznaczone do wpisania terminu następnego badania technicznego, nie trzeba już będzie wymieniać dowodu rejestracyjnego pojazdu. Takie rozwiązanie to znaczna oszczędność czasu i pieniędzy dla właścicieli pojazdów.

Zmiana ustawy – Prawo o ruchu drogowym

Nie będzie już trzeba wymieniać dowodu rejestracyjnego kiedy skończy się miejsce na pieczątki z badania technicznego!

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

Zmiana ustawy – Prawo o ruchu drogowym

Likwidujemy Kartę Pojazdu!

To 75 zł oszczędności dla właściciela

Historię pojazdu będzie można sprawdzić on-line w centralnej ewidencji pojazdów

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

Zmiana ustawy – Prawo o ruchu drogowym

Korzyści dla kierowców i właścicieli pojazdów:

- łatwiejsza rejestracja pojazdów
- likwidacja Karty Pojazdu i nalepek kontrolnych
- możliwość zachowania dotychczasowego numeru rejestracyjnego w całej Polsce

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

Zmiana ustawy – Prawo o ruchu drogowym

Prawo jazdy zostaje w domu!

Podczas kontroli policja sprawdzi
dokumenty kierowcy w centralnej
ewidencji kierowców

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

Zmiana ustawy – Prawo o ruchu drogowym

**Możesz zarejestrować
pojazd tam,
gdzie aktualnie mieszkasz!**

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

Zmiana ustawy – Prawo o ruchu drogowym

**Stare tablice są OK!
80 zł oszczędności dla właściciela**

**Nowy właściciel kupując zarejestrowany w Polsce samochód
będzie mógł zachować dotychczasowy numer rejestracyjny**

MINISTERSTWO
INFRASTRUKTURY

#ŁĄCZYMYPOLSKĘ

Karta pojazdu i nalepki kontrolne nie będą już wydawane

Kolejnym uproszczeniem w procedurze rejestracji pojazdów jest zniesienie obowiązku wydawania karty pojazdu oraz nalepki kontrolnej i jej wtórnika. Dzięki temu właściciele pojazdów oszczędzą, np. podczas rejestracji pojazdu sprowadzonego z zagranicy w sumie 94,5 zł (karta pojazdu - 75 zł i nalepka kontrolna - 18,5 zł i łącznie 1 zł opłaty ewidencyjnej). Wydawanie karty pojazdu nie będzie konieczne, bo organy rejestrujące pojazdy oraz organy kontroli ruchu drogowego mają dostęp do centralnej ewidencji pojazdów. Właściciel może ponadto sprawdzić historię pojazdu on-line.

Pojazd zarejestruje starosta w miejscu czasowego zamieszkania

Nowelizacja ustawy przewiduje wprowadzenie możliwości rejestracji pojazdu lub czasowej rejestracji na wniosek właściciela, również przez starostę właściwego ze względu na miejsce czasowego zamieszkania, a także czasowej rejestracji pojazdu na wniosek właściciela w przypadku konieczności przejazdu z miejsca jego zakupu lub odbioru, również przez starostę właściwego dla miejsca zakupu lub odbioru pojazdu.

Będzie można zachować dotychczasowe tablice rejestracyjne

W projekcie zaproponowano ponadto wprowadzenie możliwości zachowania, na wniosek właściciela pojazdu, dotychczasowego numeru rejestracyjnego. Opłata za najczęściej wydawane tablice samochodowe to 80 zł, dzięki

pozostawieniu dotychczasowego numeru rejestracyjnego nie będzie trzeba jej ponosić, jak również nie trzeba będzie ponosić opłaty za nalepkę kontrolną - w sumie razem z opłatą ewidencyjną da to oszczędności 99,50 zł.

Dealer zarejestruje nowy pojazd

Nowością jest wprowadzenie możliwości załatwienia formalności związanych z rejestracją nowego pojazdu samochodowego przez salon sprzedaży autoryzowany przez producenta. Rozwiązanie to ułatwi proces rejestracji, zaoszczędzi czas nabywcy, a także umożliwi mu odbiór już zarejestrowanego pojazdu z salonu sprzedaży, w przypadku zlecenia wniosku o rejestrację przez salon sprzedaży drogą elektroniczną.

Będzie można czasowo wycofać z ruchu samochód osobowy

Nowym rozwiązaniem, które zakładają przygotowane w MI przepisy, jest rozszerzenie katalogu pojazdów wycofanych czasowo z eksploatacji o samochody osobowe. Będzie to jednak dotyczyło sytuacji uszkodzonych, a nie chwilowo nieużywanych samochodów. W przypadku konieczności naprawy samochodu (np. po wypadku) wynikającej z uszkodzenia zasadniczych elementów nośnych konstrukcji będzie można wycofać pojazd z ruchu na okres od 3 do 12 miesięcy i nie częściej niż po upływie 3 lat od daty poprzedniego wycofania z ruchu. Przywrócenie do ruchu będzie wiązało się przeprowadzeniem dodatkowego badania technicznego pojazdu po naprawie. Ta zmiana pozwoli właścicielowi naprawianego i czasowo wycofanego z użytku samochodu ograniczyć koszty ubezpieczenia pojazdu. Obecnie czasowo można

wycofać z ruchu samochody ciężarowe i przyczepy o dopuszczalnej masie całkowitej od 3,5 t, ciągniki samochodowe, pojazdy specjalne oraz autobusy.

Przepisy ustawy umożliwią zwrot zatrzymanego elektronicznie przez organ kontroli ruchu drogowego dowodu rejestracyjnego (pozwolenia czasowego) przez stację kontroli pojazdów. Rozwiązanie to wyeliminuje konieczność zwracania się kierowcy o zwrot dokumentu np. do urzędu lub też jednostki organu, który zatrzymał dokument.

Dużym ułatwieniem dla właścicieli pojazdów będzie wprowadzenie powiązania czasowej rejestracji pojazdu w celu wywozu za granicę z wyrejestrowaniem pojazdu z urzędu.

Jeśli od ostatniej rejestracji pojazdu na terytorium RP nie nastąpiła zmiana własności, nie będzie obowiązku przedkładania do rejestracji dowodu własności pojazdu. Do wniosku o rejestrację wystarczy dowód rejestracyjny z aktualnymi badaniami technicznymi, nie trzeba już będzie dostarczać do urzędu umowy kupna pojazdu.

Nowe przepisy zaczną obowiązywać po 3 miesiącach od ogłoszenia w Dzienniku Ustaw, z wyjątkiem rozwiązań związanych z koniecznością wydania komunikatu Ministra Cyfryzacji. Przepisy dotyczące zniesienia obowiązku wydawania karty pojazdu i nalepki kontrolnej wejdą w życie po upływie 24 miesięcy od publikacji.

Projekt ustawy jest dostępny na stronie Sejmu: <http://www.sejm.gov.pl/sejm9.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=388>

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

16 inwestycji zwiększających bezpieczeństwo ruchu drogowego

Minister Infrastruktury za-
twierdził do realizacji 16 progra-
mów inwestycji dla zadań dro-
gowych o wartości niemal 40
mln zł. Są one związane z rozbu-
dową odcinków dróg
i wzmocnieniem ich nawierzchni
do przenoszenia obciążeń o naci-
sku 11,5 t/oś, poprawą bezpie-
czeństwa uczestników ruchu
drogowego przez przebudową
skrzyżowań, budową barier
ochronnych, chodników, ścieżek
pieszo-rowerowych i sygnaliza-
cji świetlnych, poprawą oświe-
tlenia przejść dla pieszych oraz
zabezpieczeniem przed nadmier-
nym hałasem.
Zadania te będą realizowane w
województwach: lubelskim, lu-
buskim, mazowieckim, opol-
skim, podkarpackim, podlaskim
i wielkopolskim.

Województwo lubelskie

Budowa ronda w m. Krasnymstaw na skrzyżowaniu DK 17 z drogą wojewódzką nr 812

Zakres inwestycji obejmuje
przebudowę trzywlotowego
skrzyżowania drogi krajowej nr
17 z drogą wojewódzką nr 812
w Krasnymstawie na rondo,
wraz ze wzmocnieniem nośności
nawierzchni do 115 kN/oś i ko-
rrektą geometrii skrzyżowania.
Ponadto planowana jest budowa
chodników, zatoki autobusowej,
oświetlenia ronda, wymiana zna-
ków i elementów bezpieczeń-
stwa ruchu drogowego, a także

budowa kanalizacji deszczowej,
kanału technologicznego i prze-
łożenie instalacji wodociągowej,
energetycznej, teletechnicznej.
Realizacja: lata 2021-2022

Województwo lubuskie

Przebudowa obwodnicy Żar na drodze DK 12

Zadanie obejmuje odcinek
drogi krajowej nr 12 od km
34+950 do km 39+074 (z wyłąc-
zeniem wiaduktów w km
35+297, 36+734, 36+825,
35+376). Celem inwestycji jest
dostosowanie odcinka drogi kra-
jowej nr 12 do nośności na-
wierzchni 115 kN/oś. W ramach
zadania zaplanowa-
no poszerzenie jezdni, przebu-
dowę skrzyżowania (w km
37+450), budowę kanału techno-
logicznego oraz przebudowę
istniejących przepustów drogo-
wych.

Realizacja: lata 2022-2024

Montaż dwustronnych barier ochronnych oraz zamontowa- nie urządzeń energochłonnych na DK 29 na odcinku węzeł Świecko - terminal

Celem inwestycji jest separa-
cja kierunków ruchu na odcinku
węzeł Świecko – terminal po-
przez montaż barier ochronnych.
W obrębie skrzyżowania z droga
powiatową zamontowane zosta-
ną urządzenia energochłonne.
Realizacja: 2020 r.

Budowa wzbudzonej sygnali- zacji świetlnej wraz z doświe- tleniem na przejściu dla pie-

szych w ciągu DK 32 w obrębie dojścia do szkoły

w miejscowości Gronów

Celem inwestycji jest wyko-
nanie wzbudzonej sygnalizacji
świetlnej wraz z doświetleniem
przejścia dla pieszych w obrębie
dojścia do szkoły w Gronowie w
ciągu drogi krajowej nr 32 (w
km 42+074).

Realizacja: 2020 r.

Województwo mazowieckie

Przebudowa skrzyżowania w ciągu DK 50 w miejscowości Wyszogród

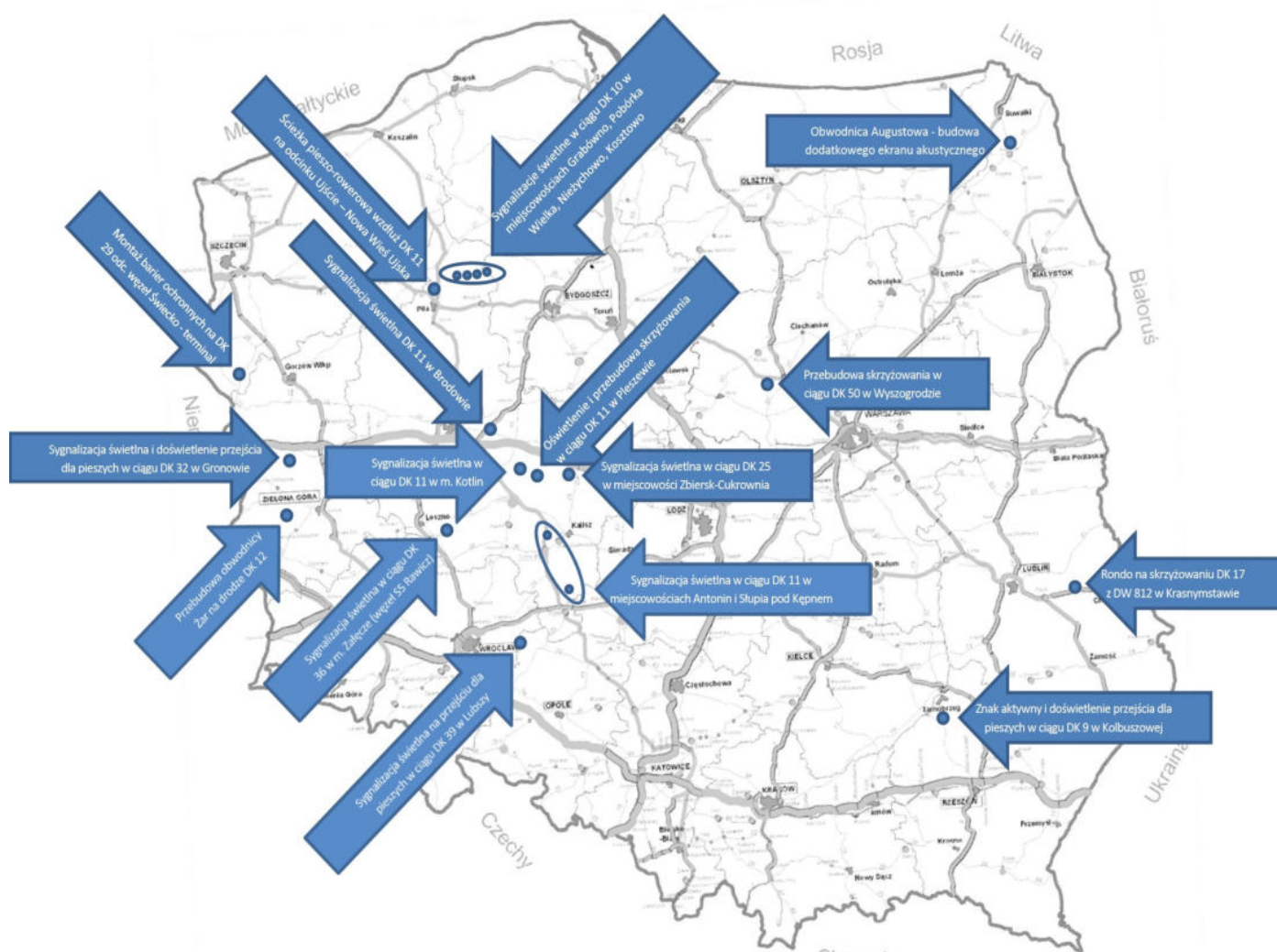
Zadanie polega na przebu-
dowie skrzyżowania DK 50 z dro-
gą gminą nr 291526W w Wy-
szogrodzie na odcinku ok. 0,3
km (od km 63+532 do km
63+826). W ramach inwestycji
poszerzona zostanie jezdnia,
wyznaczone pasy ruchu do skrę-
tu w lewo, przebudowana infra-
struktura techniczna oraz zmie-
niona stała organizacja ruchu.

Realizacja: 2020 r.

Województwo opolskie

Budowa sygnalizacji świetlnej na przejściu dla pieszych w ciągu drogi krajowej nr 39 w miejscowości Lubsza

Zadanie obejmuje budowę
wzbudzonej sygnalizacji świetl-
nej i oświetlenia na przejściu dla
pieszych w Lubszy w ciągu DK
39 (w km 56+290-56+320). Ce-
lem zadania jest zwiększenie
bezpieczeństwa pieszych na krę-

tej drodze o charakterze tranzytowym.
Realizacja: 2020 r.

doczności niechronionych uczestników ruchu drogowego.
Realizacja: 2020 r.

wynikających z ruchu pojazdów po drodze krajowej nr 8.
Realizacja: 2020 r.

Województwo podkarpackie

Montaż znaku aktywnego D-6 wraz z doświetleniem przejścia dla pieszych w ciągu drogi krajowej nr 9 w miejscowości Kolbuszowa

W ramach inwestycji wykonane zostanie dodatkowe oznakowanie i oświetlenie przejścia dla pieszych znakiem aktywnym D-6 na DK 9 w Kolbuszowej. Budowa dodatkowego oznakowania i oświetlenia przejścia dla pieszych na odcinku drogi o dużym natężeniu ruchu pojazdów, w tym ciężarowych, wpłynie na poprawę bezpieczeństwa i wi-

Województwo podlaskie

Obwodnica Augustowa - budowa dodatkowego ekranu akustycznego

W ramach zadania powstanie ekran akustyczny po prawej stronie DK 8 o długości 63 m i wysokości 2,5 m (od km 7+891 do km 7+954) oraz dyfraktory oktagonalne o długości 134 m i wysokości 2,5 m (od km 7+891 do km 8+025). Realizacja zadania przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców poprzez zmniejszenie uciążliwości związanej z przekroczeniem dopuszczalnych norm hałasu

Województwo wielkopolskie

Budowa oświetlenia wraz z przebudową skrzyżowania w ciągu DK 11 w miejscowości Pleszew

Celem inwestycji jest budowa oświetlenia DK11 w obrębie skrzyżowań z drogą gminną do Baranówka (od km 370+600 do km 371+020) i powiatową do Taczanowa i Nowej Wsi (od km 371+800 do km 372+190) w ciągu drogi krajowej nr 11. Ponadto skrzyżowanie z drogą gminną do Baranówka zostanie wyposażone w wyspy osłaniające lewoskręty oraz znaki aktywne.

Realizacja: 2020 r.

Budowa sygnalizacji świetlnych wraz z elementami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w ciągu drogi krajowej nr 10 w miejscowościach Grabówno, Pobórka Wielka, Niezychowo, Kosztowo

Celem inwestycji jest m.in. budowa sygnalizacji świetlnych z akomodacją, wydłużenie, przełożenie i zmiana nawierzchni chodników, przesunięcie zatoki autobusowej, likwidacja istniejących przejść dla pieszych z sygnalizacją świetlną ostrzegawczą, likwidacja wysp azylu, wydłużenie pasa lewoskrętu. Zadanie będzie realizowane w ciągu drogi krajowej nr 10 w Grabównie (od km 196+299 do km 196+499), Pobórce Wielkiej (od km 202+744 do km 202+944), Niezychowie (od km 206+591 do km 206+791) oraz Kosztowie (od km 209+118 do km 209+318).

Realizacja: 2020 r.

Budowa sygnalizacji świetlnych wzbudzanych wraz z elementami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w ciągu DK 11 w miejscowościach Antonin i Słupia pod Kępem

Celem inwestycji jest budowa dwóch wzbudzanych sygnalizacji świetlnych wraz z oświetleniem przejść oraz dostosowanie oznakowania pionowego i poziomego, a także przebudowa chodników w celu dostosowania ich przebiegu do lokalizacji nowo budowanej sygnalizacji. Zadanie będzie realizowane w ciągu drogi krajowej nr 11 w Antoninie (od km 417+657 do km 417+857) oraz Słupii pod Kępem (od km 453+400 do km 453+600).

Realizacja: 2020 r.

Budowa sygnalizacji świetlnej w ciągu DK 25 w miejscowości Zbiersk-Cukrownia

Celem inwestycji jest budowa sygnalizacji świetlnej wraz z akomodacją oraz wykonanie oświetlenia przejścia dla pieszych, dostosowanie oznakowania pionowego i poziomego w ciągu drogi krajowej nr 25 (od km 279+000 do km 279+200).

Realizacja: 2020 r.

Budowa sygnalizacji świetlnej wraz z elementami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w ciągu drogi krajowej nr 11 w miejscowości Kotlin

Celem inwestycji jest budowa sygnalizacji świetlnej, dostosowanie oznakowania pionowego i poziomego, budowa urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego, przełożenie, wydłużenie oraz zmiana nawierzchni chodnika, likwidacja wyspy azylu w celu wydłużenia pasa lewoskrętu w ciągu drogi krajowej nr 11 (od km 360+791 do km 360+991).

Realizacja: 2020 r.

Budowa sygnalizacji świetlnej wraz z elementami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w ciągu DK 11 w miejscowości Brodowo

Celem inwestycji jest budowa sygnalizacji świetlnej wraz z akomodacją oraz oświetleniem przejścia i skrzyżowania w ciągu DK 11 na skrzyżowaniu z drogą gminną i powiatową w Brodowie (od km 318+900 do km 319+650).

Realizacja: 2020 r.

Budowa sygnalizacji świetlnej wraz z elementami poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w ciągu drogi krajowej nr 36 w miejscowości Załęcze (węzeł S5 Rawicz)

Inwestycja przewiduje budowę sygnalizacji świetlnej na skrzyżowaniu DK 36 z łącznicą drogi S5 na węzle Rawicz, wraz z dostosowaniem oznakowania pionowego i poziomego oraz budowę urządzeń bezpieczeń-

stwa ruchu drogowego (od km 1+662 do km 1+862).

Realizacja: 2020 r.

Budowa ścieżki pieszo-rowerowej wzdłuż drogi krajowej nr 11 na odcinku Ujście – Nowa Wieś Ujska

Celem inwestycji jest budowa ścieżki pieszo-rowerowej o długości 793 m, wraz z infrastrukturą towarzyszącą, w ciągu drogi krajowej nr 11 (od km 191+912 do km 192+705). Dzięki inwestycji poprawi się bezpieczeństwo dzieci uczęszczających do szkoły w Ujściu.

Realizacja: 2020 r.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

HUMOR

Młoda nauczycielka poszła przeprowadzić pierwszą lekcję z języka polskiego w szkole podstawowej. Na wizytację pierwszej lekcji poszedł dyrektor szkoły i usiadł w ostatniej ławce za Jasiem.

Nauczycielka napisała na tablicy: Ala ma kota. Odwróciła się i zapytała: Kto przeczyta, co napisałam?

Pierwszy zgłosił się Jasiu i powiedział: Ale ładna pupa.

Nauczycielka speszona odpowiedziała: Nieprawda. Jasiu, bo dostaniesz dwójkę.

Zdenerwowany Jasiu siadając odwrócił się i powiedział: A TY jak nie wiesz, to nie podpowiadaj.

Nie wzrosną kary

Marcin Warchoł na spotkaniu z samorządem lekarskim: zaostrezenie kar za błędy lekarskie to nieprawda

Nie wzrosną kary ani za nielegalną aborcję, ani za znieważenie prezydenta, ani za błędy lekarskie. Doniesienia na ten temat to fake newsy, które były już przez Ministerstwo Sprawiedliwości dementowane – podkreślił wiceminister sprawiedliwości Marcin Warchoł na dzisiejszym (23 czerwca br.) spotkaniu z przedstawicielami samorządu lekarskiego.

Lęk dotyczy tego, że trzeba będzie iść do więzienia za nieumyślny błąd i sąd orzeknie zakaz wykonywania zawodu – mówił lekarz Grzegorz Wrona, Naczelny Rzecznik Odpowiedzialności Zawodowej.

Nie ma najmniejszych podstaw do takich obaw, sytuacja prawna lekarzy, pielęgniarek, i innych pracowników medycznych nie ulegnie zmianie – zapewnił Marcin Warchoł.

Wiceminister wyjaśnił, że wbrew nieprawdziwym doniesieniom, nowe regulacje zawarte w uchwalonej przez Sejm i podpisanej przez Prezydenta RP Tarczy antykryzysowej 4.0, nie zmieniają zasad odpowiedzialności karnej za jakiegokolwiek przestępstwa. Dotyczy to również błędów lekarskich, czyli np. nieumyślnego spowodowania śmierci lub nieumyślnego spowodowania ciężkiego uszczerbku na

zdrowiu. Kary za te czyny nie zmieniły się od 23 lat i tak pozostanie.

Całkowicie nieprawdziwe jest twierdzenie, że za błędy lekarskie będzie można orzec wyłącznie karę bezwzględnego pozbawienia wolności. Sąd będzie mógł, jak do tej pory, zawieszać wykonanie kary pozbawienia wolności, albo - jeśli oceni, że są ku temu podstawy - zamiennie stosować grzywnę lub karę ograniczenia wolności, warunkowo umorzyć postępowanie lub zawiesić karę. Nie będzie też żadnych zmian w zakresie podstaw do orzekania zakazu wykonywania zawodu, i to nie tylko w odniesieniu do lekarzy i osób wykonywujących inne zawody medyczne, ale również wobec osób wykonujących jakikolwiek inny zawód.

Tarcza 4.0 jedynie doprecyzowuje przesłanki wymierzenia przez sąd grzywny lub ograniczenia wolności zamiast kary pozbawienia wolności. Swoistym prezentem dla przestępców była nowelizacja Kodeksu karnego dokonana w 2015 roku, obejmująca wprowadzenie art. 37a k.k. w formule pozwalającej bez jakichkolwiek kryteriów wymierzyć tak łagodne kary, jak grzywna w wysokości 100 zł albo jeden miesiąc ograniczenia wolności za tak poważne przestępstwa, jak pobicie z użyciem noża albo kija bejsbolowego, udział w zbrojnym gangu lub grupie terrorystycznej czy doprowadzenie ofiary do ciężkiego kalectwa w wyniku pobi-

cia.

Możliwość rażąco łagodnego potraktowania sprawcy przestępstwa w oparciu o dotychczasowe brzmienie art. 37a k.k. dotyczy również tak dotkliwej w czasie pandemii koronawirusa przestępczości, uderzającej pośrednio również w osoby wykonujące zawody medyczne, jak oszustwa związane z wyłudzeniem pieniędzy w związku z rzekomo skutecznymi terapiami choroby COVID-19 albo sprzedażą fałszywych lekarstw i testów przeciwko tej chorobie.

Nowelizacja nie pozbawia ani nie ogranicza sądu w możliwości wymierzenia kary wolnościowej za każdy czyn zagrożony karą pozbawienia wolności do 8 lat, a wyłącznie doprecyzowuje ten przepis. Wskazuje czytelne kryteria jego stosowania, nadal pozwalając na bardzo szerokie jego wykorzystanie.

Podczas spotkania podkreślono przychylność Ministerstwa Sprawiedliwości wobec środowiska medycznego, czego dowodem jest wprowadzenie już w pierwszej Tarczy antykryzysowej ochrony lekarzy i personelu medycznego przed hejtem.

**Ministerstwo Sprawiedliwości
Rzeczypospolitej Polskiej**

Od Redakcji:

Publikowany tekst otrzymaliśmy 23 czerwca 2020.

Red.

Wyniki LIFE 2019:

28 mln euro na sześć polskich projektów

Komisja Europejska za- twierdziła sześć polskich projektów, w tym dwa zintegrowane. Dzięki środkom LIFE Województwo Małopolskie będzie miało szansę na obniżenie emisji gazów cieplarnianych, a jego mieszkańcy będą mogli w większym stopniu korzystać z odnawialnych źródeł energii. Z kolei społeczeństwu środkowej Polski, dzięki działaniom zmierzającym do obniżenia dopływu zanieczyszczeń,

przywrócony zostanie rezerwuwar wody pitnej, a jednocześnie akwen rekreacyjny – Zbiornik Sulejowski, w którym obecnie występują okresowe zakwity toksycznych sinic.

„Niezwykle istotne jest kontynuowanie działań na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu oraz poprawy stanu środowiska. Program LIFE wspiera innowacyjne rozwiązania, a przez to w szczególny sposób daje impuls dla rozwoju niskiemisyjnej gospodarki” – podkreślał Adam Guibourgé-Czterwertyński, wiceminister klimatu, podczas konferencji prasowej NFOŚiGW 29.06.2020 r., doceniając wysiłki beneficjentów Programu LIFE i Narodowego Funduszu we wspieraniu polskich podmiotów ubiegających się o dofinansowanie Komisji Europejskiej. A Krzysztof Mazur, podsekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju podkreślał, podczas swojego wystąpienia – „Działania lokalne, które mają szczegółowo

określone cele, dopasowane do konkretnych potrzeb, w tym wypadku zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do powietrza, przy jednoczesnym powiększeniu udziału energii z OZE, to najefektywniejsze działania w ochronie środowiska i Program LIFE zapewnia finansowanie takich, dobrych polskich projektów.

Ministerstwo Rozwoju będzie wspierać Małopolskę w tym obszarze i szukać możliwości replikowania dobrych doświadczeń w pozostałych regionach”.

O wsparciu dla polskich ekopresięwzięć oraz udogodnieniach, które w tym roku KE przygotowała dla zainteresowanych unijnymi funduszami przypomniał Artur Lorkowski, Wiceprezes NFOŚiGW: „Najistotniejsze we wprowadzanych przez nas udogodnieniach dla aplikujących o środki LIFE jest to, że NFOŚiGW kompleksowo – od etapu pomysłu do momentu zakończenia realizacji projektów – wspiera wnioskodawców, a następnie beneficjentów Programu LIFE”.

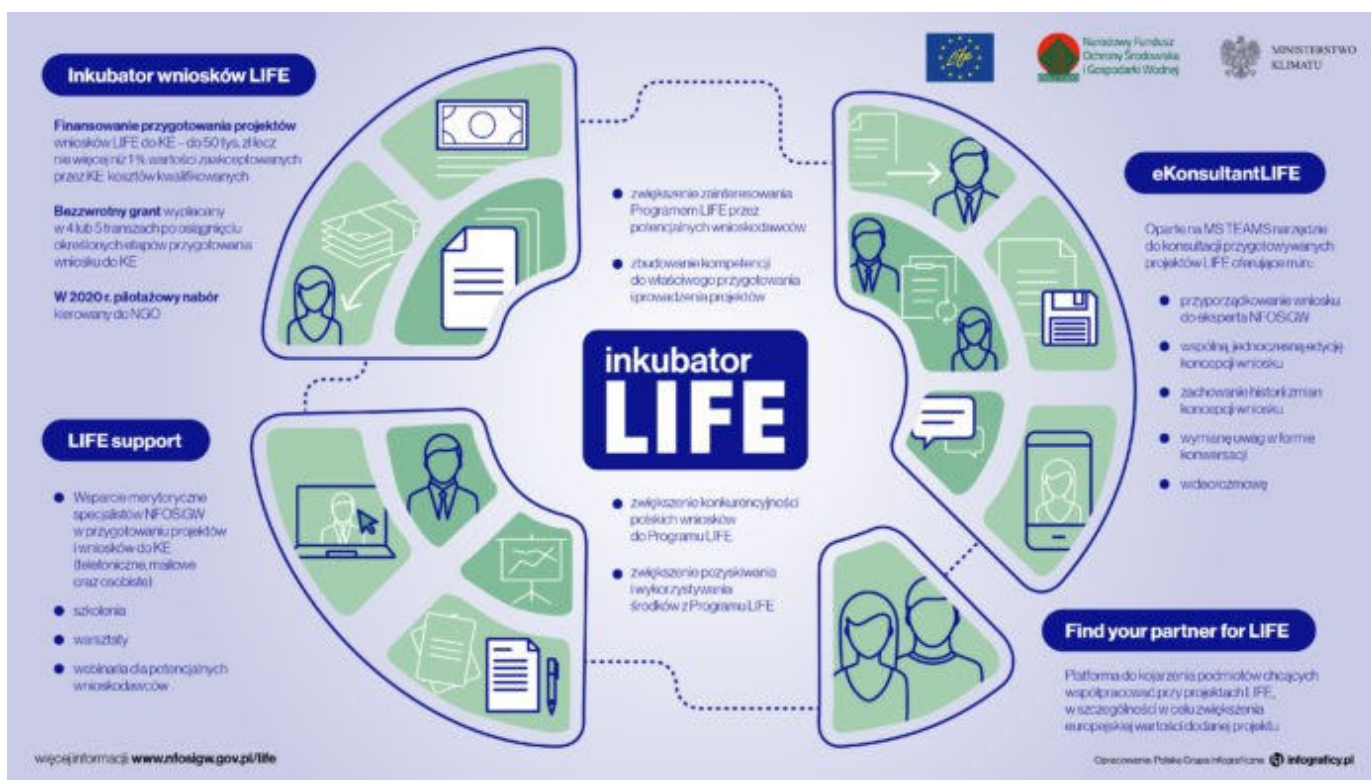
Wyniki naboru LIFE 2019

Na początku kwietnia wpłynęły do polskich wnioskodawców ostatnie pisma od Europejskiej Agencji ds. Małych i Średnich Przedsięwzięć Komisji Europejskiej – EASME (ang. European Agency for Small and Medium Enterprises) informujące o wynikach oceny wniosków LIFE, złożonych w ramach naboru 2019 w podprogramie środowisko i klimat. Sześciu polskim wnioskodawcom przyznano rekordowe dofinansowanie ze środków KE, które wynosi blisko 28 mln euro, przy łącznym budżecie projektów ponad 46 mln euro. Dwa z nich to tzw. projekty zintegrowane.

Projekty zintegrowane LIFE

Podczas prasowego spotkania on-line zaprezentowano dwa polskie projekty zintegrowane, które otrzymały dofinansowanie z Programu LIFE w naborze 2019.

Wdrażanie Regionalnego

Planu Działań dla Klimatu i Energii dla województwa małopolskiego

Głównym celem projektu będzie wdrożenie Regionalnego Planu Działań dla Klimatu i Energii (RAPCE), wspierającego niskoemisyjną transformację regionu i mobilizującego publiczne oraz prywatne fundusze w tym obszarze. Projekt będzie również promował i wzmacniał synergii między polityką dotyczącą czystego powietrza i polityką klimatyczną oraz zachęcał do inwestycji, które jednocześnie przyczyniają się do realizacji celów obu polityk.

Warto dodać, że od 2015 r. województwo małopolskie realizuje projekt zintegrowany LIFE pn. „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze”. Przedsięwzięcie jest koordynowane przez województwo małopolskie i angażuje łącznie 67 partnerów, w tym 62 małopolskie gminy, jego celem jest przyspieszenie wdrażania działań służących poprawie jakości powietrza. Całkowita wartość projektu to ponad 71 mln zł.

Wdrażanie planu gospodarowania wodami w dorzeczu Wisły na przykładzie zlewni Pilicy

Część wdrożeniowo-inwestycyjna projektu będzie

realizowana na terenie pięciu województw: łódzkiego (prawie połowa działań), śląskiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego oraz małopolskiego. Podstawowym celem przedsięwzięcia jest poprawa stanu wód w zlewni rzeki Pilicy w wyniku podejmowania działań związanych z ograniczeniem presji na podstawie ilościowej i jakościowej analizy źródeł presji.

Podczas konferencji 29 czerwca br. Artur Lorkowski, Wiceprezes NFOŚiGW przypomniał również o tegorocznych naborach i nowym wsparciu NFOŚiGW w 2020 r. dla zainteresowanych Programem LIFE. To jedyny program zarządzany na poziomie Komisji Europejskiej poświęcony wyłącznie współfinansowaniu projektów z dziedziny ochrony środowiska i klimatu. NFOŚiGW jako Krajowy Punkt Kontaktowy Programu LIFE odpowiada za współpracę z właściwą agencją Komisji Europejskiej, uczestniczy w spotkaniach Komitetu Sterującego LIFE, realizuje działania promocyjne i wspiera potencjalnych beneficjentów w przygotowywaniu wniosków o dofinansowanie. NFOŚiGW pełni także rolę podmiotu współfinansującego projekty LIFE.

W związku z ogłoszeniem przez Komisję Europejską kolejnego naboru w ramach Pro-

gramu LIFE z budżetem 450 mln euro, Narodowy Fundusz, poza realizowanymi dotychczas inicjatywami, uruchomił szereg nowych narzędzi, mających na celu zachęcanie podmiotów do korzystania z dofinansowania LIFE oraz rozpowszechniania wiedzy na temat programu.

Nowością jest wprowadzenie cenionego przez wnioskodawców „**Inkubatora LIFE**”. To narzędzie służące zwiększeniu szans polskich wnioskodawców w aplikowaniu o środki LIFE. „Inkubator LIFE” obejmuje: elektroniczne narzędzie do konsultowania wniosków online – „eKonsultantLIFE”, bazę podmiotów – „Find your partner for LIFE” oraz wsparcie merytoryczne – „LIFE support”. To rozwiązanie umożliwia także, w ramach pilotażu „Inkubatora wniosków LIFE”, uzyskanie dofinansowania NFOŚiGW w wysokości do 50 tys. zł na prace związane z przygotowaniem wniosku do KE ubiegającym się o nie organizacjom pozarządowym. (NFOŚiGW)

Redaktor

Więcej na:
www.liderzyinnowacyjnosci.com

Niszczanie bakterii przy pomocy plazmy

Wynalazek naukowców z Uniwersytetu Gdańskiego i Politechniki Wrocławskiej został wyróżniony w konkursie „Dziennika Gazety Prawnej” „Eureka – odkrywamy polskie wynalazki”. Ochrona roślin uprawnych i ozdobnych przed chorobami i niszczenie bakterii przy pomocy plazmy – to pomysł naukowców, który jest odpowiedzią na straty odnotowywane w sektorze rolniczym i ogrodniczym, wynika-

jące z występowania bakterii chorobotwórczych na roślinach. Ograniczając liczbę tych zakażeń, wynalazek może się przyczynić do zapewnienia odpowiednich zasobów żywności dla wciąż zwiększającej się populacji ludzkiej.

W siódmej edycji konkursu, w którym brały udział uczelnie, instytuty badawcze i jednostki naukowe PAN, prezentując wynalazki zgłoszone do Urzędu Patentowego RP w latach 2017 oraz 2018, wyróżniony został wynalazek pt. „Sposób eradykacji bakteryjnych fitopatogenów”. Jest to wynalazek naukowców z Zakładu Ochrony i Biotechnologii Roślin Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed oraz z Zakładu Chemii Analitycznej i Metalurgii Chemicznej Wydziału Chemicznego Politechniki Wrocławskiej.

Kierownikiem zespołu ze strony Uniwersytetu Gdańskiego jest prof. dr hab. Ewa Łojkowska zaś ze strony Politechniki Wrocławskiej: prof. dr hab. inż. Paweł Pohl. W Skład zespołu wchodzi ponadto: dr inż. Wojciech Śledź (UG), dr Agata Motyka-Pomagruk (UG), mgr Weronika Babińska (UG), dr hab. inż. Piotr Jamróż, prof. PWR (PWR) oraz dr inż. Anna Dzimirtrowicz (PWR).

Grupa naukowców opracowała roztwór, aktywowany przy pomocy plazmy, który niszczy bakterie chorobotwórcze względem roślin uprawnych i ozdobnych, przyczyniając się tym samym do ich ochrony. W wynalazku przedstawiono wykorzystanie wyładowania jarzeniowego, generowanego pod ciśnieniem atmosferycznym w kontakcie z cieczą (rodzaj nietermicznej plazmy atmosferycznej). Plazma jako zjonizowany

gaz wykazuje unikatowe właściwości, głównie ze względu na fakt bycia źródłem reaktywnych form tlenu i azotu. Ze względu na możliwość doboru rodzaju plazmy (co łączy się z koniecznością opracowania przepływowych układów reakcyjno -wyładowczych do jej kontrolowanego generowania), jak również właściwości plazmy, jest możliwe późniejsze sterowanie jej zastosowaniami.

Uzyskany w ten sposób „aktywny roztwór post-plazmowy” może być aplikowany na rośliny w formie oprysków, zamgławiania lub irygacji. (UG)

Redaktor

Więcej na:
www.liderzyinnowacyjnosci.com

W trosce o bezpieczeństwo pacjenta onkologicznego

Bezpieczna chemioterapia w czasie epidemii koronawirusa jest na wagę złota – apelują pacjenci i eksperci kliniczni. W dobie zagrożenia, wynikającego z możliwości zakażenia koronawirusem COVID-19, sposób podania leków przeciwnowotworowych ma szczególne znaczenie. Eksperci kliniczni i organizacje pacjenckie przekonują, że iniekcje pod-

skórne zapewniają nie tylko skuteczność leczenia, bezpieczeństwo oraz poprawę komfortu życia pacjentów hematologicznych, ale również mają wpływ na wydolność systemu ochrony zdrowia i ograniczenie kosztów społeczno-ekonomicznych.

Ograniczenie konieczności wizyty pacjenta w szpitalu i placówkach medycznych stało się istotne w dobie zagrożenia epi-

demicznego, ponieważ zmniejsza ryzyko zakażenia się wirusem. Z powodu osłabionej odporności, to pacjenci hematologiczni znajdują się w grupie najwyższego ryzyka ciężkiego przebiegu choroby COVID-19. Dzięki zastosowaniu rytuksymabu w postaci podskórnej, ich terapia może odbywać się w domu lub podczas krótkiej wizyty w placówce opieki zdrowotnej. Co ważne skuteczność le-

czenia zostaje w pełni zachowana. Znacząco skraca się natomiast czas przygotowania i podanie leku – procedura zajmuje kilka minut, zamiast trwającego nawet półtorej godziny klasycznego wlewu dożylnego. Wszystko to pozytywnie wpływa, nie tylko na bezpieczeństwo pacjenta, ale też jakość jego życia i aktywność zawodową. Dodatkowo, placówki i personel medyczny zostają odciążone z wykonywanych zadań, więc mogą pomóc większej liczbie chorych. Zwiększenie wydolności systemu ochrony zdrowia oraz obniżenie kosztów społecznych powoduje, że w ostatecznym rozrachunku nowoczesne formy podskórne stają się konkurencyjne kosztowo.

Rozwój medycyny skutkuje pojawianiem się innowacyjnych terapii, ale też same sposoby podawania leków stają się coraz bardziej nowoczesne i przyjazne pacjentom. Podskórne zastrzyki leków biologicznych z powodzeniem stosowane są m.in. u chorych na chłoniaka grudkowego oraz chłoniaka rozlanego z dużych limfocytów B. Jak wiadomo chłoniak to choroba układu odpornościowego, dotykająca przeważnie pacjentów po 60. roku życia. W dobie COVID-19 chorzy w starszym wieku, z niedoborem odporności wymagają szczególnej uwagi, są bowiem najbardziej narażeni na ciężki przebieg infekcji. Szybkie podanie leku w domu lub na oddziale leczenia dziennego ogranicza znacząco ryzyko zakażenia SARS-CoV-2 i konieczności przerwania prowadzonej terapii przeciwnowotworowej – mówi prof. dr hab. n. med. Sebastian Giebel, prezes Stowarzyszenia Polskiej Grupy Badawczej Chłoniaków, kierownik Kliniki Transplantacji Szpiku i

Onkohematologii Narodowego Instytutu Onkologii.

Dostęp do podskórnej postaci jest bardzo potrzebną opcją terapii dla polskich chorych na chłoniaki. Rytuksymab w formie podskórnej cechuje się podobną skutecznością, jak produkt dożylny przy znacznie wygodniejszej formie podania, zarówno dla chorego, jak i personelu służby zdrowia. To bardzo istotne

znaczenie, zarówno w odniesieniu do jakości życia pacjenta, poprawy organizacji pracy oddziałów hematologicznych, jak i zmniejszenia ryzyka na zakażenia – mówi prof. dr hab. n. med. Iwona Hus, prezes Polskiego Towarzystwa Hematologów i Transfuzjologów.

Epidemia koronawirusa pokazała, jak ważny jest szeroki wachlarz rozwiązań terapeutycznych, dedykowanych pacjentom hematologicznym. Uwzględniający nie tylko czas trwania terapii i dobór substancji czynnej leku, ale też formę podania preparatu, a nawet możliwość jego dostawy do domu pacjenta. – Nawet w obecnej sytuacji epidemicznej, terapie onkologiczne nie mogą zostać wstrzymane. Na chłoniaki choruje w Polsce 15 tys. osób. To zrozumiałe, że szczególnie teraz obawiają się oni długotrwałych wizyt w szpitalu i możliwości zakażenia koronawirusem. Ten stres możemy jednak zmniejszyć, dając im dostęp do nowoczesnych form podskórnych. Z doświadczenia wiem, że chorzy bardzo pozytywnie reagują na bezpieczną i mniej inwazyjną metodę podania leku w zastrzyku.

W dobie epidemii koronawirusa taka terapia jest na wagę złota – mówi Katarzyna Li-

sowska, przedstawiciel stowarzyszenia Hematoonkologiczni.

Zastosowanie leku w formie podskórnej wpisuje się w aktualny kierunek wyznaczony przez Ministra Zdrowia, mający na celu przeniesienie podania leków z trybu hospitalizacji do trybu ambulatoryjnego lub podania leków w trybie domowym. W dniu 13 marca 2020 r. Minister Zdrowia wydał komunikat, zgodnie z którym lek powinien być dostarczony przez szpital bezpośrednio do pacjenta, gdy jego stan zdrowia jest stabilny, a wizyta u świadczeniodawcy odbywa się wyłącznie w celu zabezpieczenia kontynuacji terapii pacjenta na kolejny okres cyklu leczenia. Odpowiadając na powyższe zalecenia, firmy farmaceutyczne wdrożyły programy dostaw domowych na czas trwania epidemii.

Leczenie w postaci form podskórnych, którego podanie możliwe jest w warunkach domowych lub ambulatoryjnych, ma olbrzymi wpływ na komfort życia i bezpieczeństwo zdrowotne pacjentów, wydolność systemu ochrony zdrowia, a także prowadzi do ograniczenia kosztów społeczno-ekonomicznych. Brak konieczności wizyty pacjenta w szpitalu zmniejsza ryzyko zarażenia się wirusem COVID-19, ale też usprawnia organizację pracy szpitala poprzez zwolnienie go z obowiązku cyklicznych przyjęć pacjentów już leczonych w ramach programów lekowych i chemioterapii wyłącznie dla celów podania leku. (IW)

Redaktor

Więcej na:

www.liderzyinnowacyjnosci.com

Nanogąbki – nowa broń przeciw SARS-CoV-2 i innym wirusom

Nowo opracowane nanocząstki działają niczym gąbki – przyciągają wirusa silniej niż żywe komórki człowieka i w ten sposób mogą zapobiec zakażeniu komórek. Zdaniem naukowców można je będzie podawać np. w postaci sprayu do nosa, a działać mają w przypadku różnych chorób. Naukowcy z Boston University i University of California, San Diego opracowali nietypową metodę walki z wirusami, a opisali ją na łamach pisma „ACS Nano Letters”.

Nowa technologia opiera się na bardzo małych, stworzonych w nanoskali kropelkach przypominającego miękki plastik poli-

meru, pokrytych fragmentami żywych komórek płuc i błonami komórek odpornościowych.

„To małe kawałeczki plastiku zawierające tylko zewnętrzne fragmenty komórek, bez żadnej, wewnętrznej, komórkowej maszyny, jaka znajduje się w żywych komórkach. Konceptyjnie to prosty wynalazek. Usuwa wirusa jak gąbka” – opisuje Anthony Griffiths jeden z autorów publikacji.

„Wygląda to jak nanocząstka pokryta kawałkami błon komórkowych. Małe krople udają komórki z błoną” – dodaje prof. Anna Honko, jedna z autorek wynalazku.

SARS-CoV-2 w czasie infekcji wyszukuje

receptory w błonach komórek płuc i się do nich przyłącza. To pozwala mu wnikać do komórki. Tymczasem nowe nanocząstki przyciągają wirusa silniej niż żywe komórki człowieka i w ten sposób mogą zapobiec zakażeniu komórek. „Stawiamy na to, że nanocząstki działają jak przynęta, konkurują z komórkami o wirusa” – wyjaśnia Griffiths.

To dlatego badacze nazywają swój wynalazek nanogąbkami. Kiedy wirus się do tych cząstek przyłączy, ginie. Choć do tej pory naukowcy przeprowadzili tylko eksperymenty na komórkach, są zdania, że biodegradowalne nanogąbki razem z wirusami zostaną usunięte przez układ odpornościowy. Nieustan-

nie przecież rozkłada on i usuwa martwe komórki, które zakończyły życie w wyniku infekcji czy zgodnie ze swoim cyklem.

Zdaniem badaczy nie tylko SARS-CoV-2 mógłby być usuwany z organizmu w taki sposób, ale także inne wirusy nawet np. Ebola, wirus grypy i inne, groźne zarazki. „Zwykle eksperci szukający nowych leków dokładnie poznają szczegóły na temat danego patogenu, aby znaleźć odpowiednie cele do zniszczenia go. Nasze podejście jest inne. Musimy tylko wiedzieć, które komórki są celem zarazki. Potem je chronimy, tworząc biomimetyczne przynęty” – tłumaczy

prof. Liangfang Zhang.

Nanogąbki mogą wylapywać nie tylko wirusy. W podobny sposób mogą się do nich przyłączać cząsteczki, które nasilają stan zapalny. To m.in. silne zapalenia są przyczyną ciężkiego przebiegu COVID-19. Wyłapanie odpowiedzialnych za to cząsteczek mogłoby więc ratować życie i zdrowie.

Co równie istotne, badacze uważają, że ich wynalazek można łatwo zamieć w nieinwazyjną terapię. „Powinniśmy móc podawać je prosto do nosa – mówi o nanogąbkach prof. Griffiths – W przypadku ludzi powinno po-

wstać coś w rodzaju sprayu do nosa”.

Pacjentom pod respiratorem można by natomiast podawać nowego typu środek prosto do płuc. Teraz naukowcy chcą sprawdzić, jak nanogąbki radzą sobie z usuwaniem koronawirusa u zwierząt. (PAP)

Więcej informacji na stronach: <https://www.bu.edu/bu-article/tiny-decoy-sponges-attract-coronavirus-away-from-lung-cells-bu-neidl/>

Redaktor

Więcej na:

www.liderzyinnowacyjnosci.com

Ciąg dalszy ze s.1

Możliwe jest unieważnienie wyborów prezydenckich

Jesteśmy na finiszu kampanii wyborczej. Komentatorzy podkreślają, że w najbliższą niedzielę dokonamy wyboru, który być może zadecyduje o tym, jaką drogą Polska podążyć będzie przez kolejne dekady. Z ich wagi zdają sobie sprawę politolodzy. Dziennikarze portalu wnp.pl zadają pytanie: czy na niedzielne głosowanie możemy patrzeć jak na zderzenie cywilizacji?

Co nas czeka po ewentualnym zwycięstwie Rafała Trzaskowskiego? Z dużym prawdopodobieństwem próby unieważnienia wyborów. Takiego zdania jest **prof. Antoni Dudek**, politolog Uniwersytetu Stefana Kardynała Wyszyńskiego. „To co w całej przedwyborczej dyskusji najważniejsze to pytanie – czy uda nam się wyjść z tej sytuacji

bez prób podważania wyniku wyborczego. Powiem wprost, jeśli racje mają radykalni krytycy obozu rządzącego to jasne, że takie protesty się pojawią. Najpierw będzie wywierana próba nacisku na Izbę Kontroli Nadzwyczajnej Sądu Najwyższego, żeby tego nie uznać, a później jeśli to nie da efektu to najprawdopodobniej pojawią się próby z Trybunałem Konstytucyjnym. Wiemy doskonale, że z powodu braku wprowadzenia przez rząd stanu klęski żywiołowej te wybory odbywają się poza konstytucyjnym terminem – wyjaśnia Dudek.

Protesty będą z obydwu stron, jest się czego obawiać – dodaje prof. Radosław Markowski. – To są bardzo ważne wybory. One przesądzą o tym, czy dekonstrukcja demokracji liberalnej, jaką zaczęło Prawo i

Sprawiedliwość w 2015 roku, będzie kontynuowana, czy też zostanie zatrzymana. Jeśli wygra Andrzej Duda to niewątpliwie Prawo i Sprawiedliwość będzie kontynuowało te wszystkie zmiany, jakie obserwujemy już 5 rok. Jeśli zwycięży Rafał Trzaskowski, to w oczywisty sposób zmiany zostaną zatrzymane i najpewniej będzie to początek ich końca. To jest waga tych wyborów.

Cywilizacyjna waga wyborów to także sposób uczestniczenia w życiu publicznym: sposób formułowania myśli czy traktowania przeciwników politycznych. – Niewątpliwie Prawo i Sprawiedliwość wprowadza nowe metody uprawiania polityki w naszym kraju. Pamiętajmy, że brutalizacja języka to nie jest coś, co jest winą obozu rządzącego. Obie strony tego sporu

mają w to spory wkład. Przypomnę nieobecnego już na polskiej scenie politycznej Janusza Pali-kota, który z Prawem i Sprawiedliwością nie miał nigdy nic wspólnego, a który zdemolował moim zdaniem język debaty

politycznej w Polsce – dodaje prof. Dudek. Podczas pierwszej z debat wyborczych przygotowanych przez redakcję WNP.PL oraz Portalu-Samorządowego.pl szukaliśmy naukowego wyjaśnienia rzeczy-

wistości otaczającej nas od kilku tygodni. (wnp.pl)

Redaktor

Więcej na:

www.liderzyinnowacyjnosci.com

Ciąg dalszy ze s.1

3 mld zł dotacji unijnych dla małych i średnich firm zmagających się z koronawirusem

W ramach łagodzenia gospodarczych skutków pandemii SARS-CoV-2 do końca lipca br. przedsiębiorstwa mogą ubiegać się o unijne dotacje na kapitał obrotowy. Aby otrzymać wsparcie, firma musi spełnić tylko dwa warunki: odnotować przynajmniej 30-proc. spadek obrotów wskutek

pandemii oraz mieścić się w definicji średniego przedsiębiorstwa.

Kwota dotacji jest uzależniona od skali zatrudnienia, a firma może przeznaczyć ją na zaspokojenie bieżących potrzeb maksymalnie przez okres trzech miesięcy. Na wsparcie przedsiębiorców Ministerstwo Funduszy i Polityki

Regionalnej przeznaczy w sumie 3 mld zł z unijnych funduszy, z czego 2,5 mld zł trafi do średnich firm za pośrednictwem PARP.

Unijne dotacje są wykorzystywane także do walki z koronawirusem. Są to m.in. środki, które mamy do dyspozycji w ramach polityki spójności i które Komisja Europejska pozwoliła

przeznaczyć na działania anty-covidowe dla przedsiębiorców i sektora ochrony zdrowia – mówi agencji Newseria Biznes **Małgorzata Jarosińska-Jedynak**, minister funduszy i polityki regionalnej. – Trzeba też pamiętać o programie odbudowy zaproponowanym przez KE – to kolejne co najmniej 64 mld euro, które mają trafić do Polski na łagodzenie skutków pandemii i odbudowę gospodarki po kryzysie. Są to środki, które będziemy mogli wykorzystać właśnie na cele związane z przedsiębiorczością i inwestycjami w gospodarkę tak, aby mogła wrócić na właściwe tory po pandemii.

O wsparcie w PARP mogą wnioskować średnie przedsiębiorstwa, które mają siedzibę lub oddział na terenie Polski, zatrudniają mniej niż 250 pracowników, a ich roczny obrót nie przekracza 50 mln euro (lub

roczna suma bilansowa nie przekracza 43 mln euro).

Program wystartował 15 czerwca i pierwszych pięć dni jego działania pokazało duże zainteresowanie. Do 22 czerwca wpłynęło do nas około 3 tys. wniosków od średnich firm. Udało się nam, przy bardzo dużym wysiłku pracowników, którzy wielokrotnie pracowali nad tym po godzinach i wieczorami, ocenić prawie tysiąc tych wniosków. Dzięki temu do 22 czerwca już 847 firm zostało objętych pomocą – mówi Mikołaj Różycycki.

Skorzystaliliśmy z dotacji na kapitał obrotowy i wniosek został rozpatrzony pozytywnie – mówi Marek Bala, właściciel firmy Kratki.pl i jeden z beneficjentów programu. – Procedura była bardzo prosta. Dotacja na kapitał obrotowy pozwoli nam przekazać te środki na opłaty bieżące i kolejne inwestycje. To

dla nas naprawdę duże wsparcie w tym ciężkim okresie, który nie wiadomo, jak długo potrwa. Bez tego byłoby nam dużo trudniej utrzymać miejsca pracy i się rozwijać.

Dotację na kapitał obrotowy firma może przeznaczyć na pokrycie swoich kosztów funkcjonowania i związanych z finansowaniem kapitału obrotowego, jak np. opłacenie mediów, najem powierzchni, zakup towarów czy ubezpieczenie działalności. Jej wysokość jest uzależniona od skali zatrudnienia w przedsiębiorstwie. Zastrzyk środków ma pomóc firmie maksymalnie przez okres trzech miesięcy.

Więcej na newseria.pl

Redaktor

Więcej na:

www.liderzyinnowacyjnosci.com

Marzyciele tworzą niekonwencjonalne rozwiązania

Rozwój gospodarki po kryzysie spowodowanym pandemią wymaga odbudowy i przekształcenia modeli jej funkcjonowania w skali, której nie potrafimy sobie jeszcze do końca wyobrazić. Niezbędne jest do tego dysponowanie wielkimi i różnorodnymi zasobami danych, które są gromadzone i analizowane z wykorzystaniem sztucznej inteligencji. Programy realizowane na Uniwersytecie Kardynała Stefana Wyszyńskiego przez Centrum Cyfrowej Nauki i Technologii, którym kieruje prof. dr hab. Marek Niezgódka, są kluczem do stworzenia rozwiązań pozwalających na budowanie modeli użytecznych w strategicznych dziedzinach gospodarki i opieki zdrowotnej.

Uczeni postawili przed sobą bardzo ambitne zadanie. Zespoły badawcze już przystąpiły do ich realizacji?

Zakres naszych działań jest całkiem szeroki, obejmuje problemy dotyczące inteligentnych systemów sieciowych w różnych gałęziach przemysłu, w szczególności w energetyce, do cyfrowej medycyny. W wymienionych przez mnie obszarach, centralną rolę będzie odgrywała gospodarka danymi, polegająca na możliwości przetwarzania wielkich zasobów danych pomiarowych, obserwacyjnych i prognostycznych, po to, żeby wspomagać racjonalizację procesów podejmowania decyzji. Niezmiernie ważne w większo-

ści zastosowań w interesujących nas systemach sieciowych jest stworzenie rozwiązań umożliwiających reagowanie w trybie zbliżonym do czasu rzeczywistego. Chodzi o możliwość takiego wydobywania informacji i budowania wskazań dla podejmowania decyzji, które zostaną zrealizowane w skali milisekundowej od chwili otrzymania takich sygnałów. To wymaga przygotowania, w skali kraju, zupełnie nowej infrastruktury krytycznej, umożliwiającej realizację wszystkich etapów przetwarzania ogromnych ilości danych, które w takim reżimie czasowym będą się pojawiały. Tylko w ten sposób możliwe stanie się racjonalne zarządzanie całym systemem energetycznym, szczególnie w sytuacjach niestabilnych, ze względów klimatycznych, albo pojawiania się gwałtownych zaburzeń, które będą odgrywać coraz większą rolę.

Te projekty są realizowane wspólnie z PGE i KGHM Polska Miedź, strategicznymi partnerami Centrum Cyfrowej Nauki i Technologii?

W naszym centrum realizujemy projekty naukowe, badawczo-rozwojowe i wdrożeniowe o znaczeniu gospodarczym. Większość z nich jest zamawiana bezpośrednio przez naszych strategicznych partnerów, czyli KGHM Polska Miedź i PGE, ale zainteresowanie zgłaszają również inne firmy. Jeśli chodzi o nowoczesną energetykę, jest to obszar, w którym szczególną rolę będzie odgrywać komplek-

sowe, wieloskalowe zarządzanie systemowe. Będzie się pojawiała nowa formuła funkcjonowania systemu energetycznego i jego poszczególnych segmentów, uwzględniająca lokalne sposoby generacji energii wykorzystujące m.in. różne rodzaje technologii odnawialnych. W tym zakresie pojawia się wiele wyzwań, zarówno strukturalnych jak i badawczych. W naszym centrum podjęliśmy realizację projektów o bardzo różnej skali, od małych przedsięwzięć aplikacyjnych do dużych programów badawczych, które dotyczą obszarów nauki o kluczowym znaczeniu dla rozwoju całej gospodarki.

Wszystkie związane są z modelowaniem obliczeniowym?

Większość, ale zajmujemy się także projektowaniem nowych materiałów pod kątem ich zastosowań ze względu na unikatowe właściwości. Badania te dotyczą w szczególności materiałów na bazie tytanu i innych surowców, które są dostępne w kraju, w szczególności u naszych partnerów gospodarczych i nie wymagają importu. Efektywne wykorzystanie zasobów krajowych dotyczy różnych obszarów i sektorów gospodarki. Jednym z podstawowych jest energetyka z całym zakresem przemysłu maszynowego i różnego typu produktów, które wymagają dużej odporności w bardzo zróżnicowanych warunkach środowiskowych.

– Do czego mogą być wykorzystywane materiały tworzone na bazie tytanu?

– Takie materiały charakteryzują się szeregiem niezwykle cennych właściwości mechanicznych, termomechanicznych i wyjątkową trwałością, dlatego mają niezwykle perspektywiczne zastosowania. Szczególnie tam, gdzie właściwości mechaniczne i trwałość, są kryterium wyboru konkretnych rozwiązań o istotnym znaczeniu technologicznym. Aby zidentyfikować różne możliwe warianty nowych materiałów, można to robić na kilka sposobów. Pierwszy, tradycyjny, polega na tym, że tworzy się stopy eksperymentalne i patrzy jakie otrzymane materiały mają właściwości. Ta metoda jest jednak nieefektywna. Można założyć, że będzie się miało wielkie „szczęście i trafi się na jakiś wyjątkowy

materiał stosunkowo szybko, ale to nie jest najbardziej racjonalne podejście. Takie działanie można niezwykle przyspieszyć.

W jaki sposób?

Stosuje się wówczas metody modelowania komputerowego, które po kolei, bez konieczności wykonywania eksperymentów fizycznych, pozwalają postawić hipotezę o właściwościach różnych rodzajów materiałów. Jeżeli w trakcie modelowania pojawią się „wirtualne” materiały kandydujące do tego, że ich właściwości mogą być przedmiotem szczególnego zainteresowania, to dopiero po takim pierwszym etapie przystępuje się do syntezy odpowiednich materiałów rzeczywistych. Tego typu podejście, o rzędy wielkości przyspiesza proces docho-

dzenia do rozwiązań użytecznych technologicznie. Otrzymałmy właśnie grant z Narodowego Centrum Nauki na realizację takiego projektu badawczego. Tym projektem w Centrum CNT kieruje dr inż. Piotr Kwaśniak, jeden z liderów grupy, wyróżniający się wśród naszych młodych naukowców. Liczę na to, że jeszcze w czerwcu ten projekt ruszy.

Na czym polegają projekty badawcze Centrum CNT w dziedzinie medycyny?

Medycyna jest w tej chwili, z naturalnych powodów, obszarem naszych szczególnych zainteresowań. Stan epidemii spowodował swoiste „zatrzymanie” w skali światowej. Pozornie nienaruszalne priorytety stały się nagle nieistotne. Wiedza o

naturze procesów rozprzestrzeniania się epidemii, tym razem COVID-19, okazała się pozorna. Spójna infrastruktura danych, dająca podstawy budowania wiarygodnych modeli prognostycznych, które umożliwiłyby podejmowanie decyzji uwzględniających geograficzne zróżnicowanie rozwoju sytuacji epidemiologicznej, zaczyna dopiero teraz powstawać. Jest to jeden z ważnych obszarów planów badawczo-rozwojowych Centrum CNT. Wiąże się to z indywidualizacją procedur medycznych, tworzeniem rozwiązań diagnostycznych, bazujących na indywidualnych cechach osobowych, jak również populacyjnych. Fundamentalną wręcz rolę odgrywają w tym dane kliniczne jak i pochodzące z instytucji finansujących działalność systemu ochrony zdrowia. Ma to szczególne znaczenie w kontekście rozwoju scenariuszy postępowania w przypadkach pojawiania się różnego typu zagrożeń lokalnych i w skali całego kraju, bądź nawet szerszych, nie tylko epidemicznych. Cyfrowa medycyna, o której mówimy, to z jednej strony zaawansowane metody Data Science, z drugiej indywidualizacja procedur diagnostycznych i terapeutycznych do poziomu specyfiki konkretnego człowieka. W tych działaniach w szerokim zakresie będziemy stosować i doskonalić inteligentne algorytmy wykorzystujące koncepcje sztucznej inteligencji. Tak rozumiana cyfrowa medycyna wyznacza kierunki transformacji całego systemu ochrony zdrowia, a to stanowi dla naszych prac szczególną motywację.

Istnieje jakiś wspólny mianownik tych wszystkich działań?

Skala naszych zainteresowań jest rzeczywiście szeroka, ale

istnieje wspólny mianownik tych wszystkich działań. Jest nim rozwój metod inteligentnej analityki danych, algorytmów wydobywających informację i tworzących wiedzę w oparciu o wielkie zbiory danych. Chodzi szczególnie o dostosowywanie ich przetwarzania, do potrzeb modeli matematycznych, które będą realizowane z wykorzystaniem bardzo zaawansowanych technologii komputerowych. To służy do wspomaganie wszystkich faz procesów decyzyjnych, od planowania, budowania strategii, poprzez zarządzanie w skali tygodniowej, czy 24-godzinnej, aż do sterowania różnego typu procesami, w czasie rzeczywistym. Te wszystkie obszary zastosowań mają wiele wspólnych elementów jeśli chodzi o metodologię, tworzenie narzędzi i budowanie rozwiązań, wspomagających ich racjonalne i zoptymalizowane funkcjonowanie. Motywem przewodnim naszych działań jest dążenie do utworzenia swobodnego hubu intelektualnego, gromadzącego naukowców i ekspertów dziedzinowych, otwartych na intensywne interakcje, przekraczające granice poszczególnych dziedzin kompetencji. To może prowadzić do kreowania nowych idei, zmieniających rozumienie świata i zachodzących w nim złożonych procesów.

Jaka będzie jego rola?

W ramach współpracy z firmami, instytucjami naukowymi i konkretnymi specjalistami będziemy się starali w sposób niekonwencjonalny dążyć do tworzenia zupełnie nowych koncepcji intelektualnych, jako odpowiedzi na wyzwania, które nadchodzą dla nauki i globalnej gospodarki. Są to wyzwania o skali właściwie niewyobrażalnej. Osoby, które się w to angażują, jeszcze kilkanaście tygodni te-

mu były uważane za niepoprawnych marzycieli, oderwanych od rzeczywistości. Dzisiaj już wiemy, że transformacja cyfrowa z impetem rewolucji zmieniła niemal z dnia na dzień model funkcjonowania świata. To, co spowodowała pandemia COVID-19, przekroczyło granicę wyobraźni chyba wszystkich. Największym błędem byłoby nie wyciągnięcie wniosków z tego, co nam się przytrafiło. Sytuacja, z którą dzisiaj musimy sobie poradzić, jest tylko przykładowym scenariuszem tego, co może się zdarzyć, i to w jeszcze groźniejszej formie, już w bliskiej przyszłości wskutek pojawienia się kolejnych epidemii jak i naruszenia równowagi środowiskowej, na skutek zmian klimatycznych, czy też zachwiania równowagi całego, globalnego modelu gospodarczego. Proszę zauważyć, że właściwie bezkrytycznie w ostatnich latach był rozwijany model, który bazował na tym, że wszystko będzie się odbywało w sposób zbliżony do planowego. Niestety, to się nie sprawdziło. Jeśli zbagatelizujemy te ostrzeżenia, następnym razem może być jeszcze gorzej. Nie wolno czekać, aż pojawi się znowu sytuacja gwałtownego zagrożenia, dlatego już teraz należy szukać niekonwencjonalnych rozwiązań.

Zachęcamy wszystkich do takiej współpracy z naszym Centrum Cyfrowej Nauki i Technologii (Centrum CNT) na UKSW. Możemy wspólnie rozpocząć wielką grę wyobraźni.

Z prof. Markiem Niezgódką rozmawiała Jolanta Czudak

Więcej na: www.liderzyinnowacyjnosci.com

Energia z odpadów

NFOŚiGW konsekwentnie wspiera rozwój nowoczesnego systemu ciepłowniczego w Tarnowie, który od wielu lat jest skutecznym narzędziem w walce ze smogiem w Małopolsce. – Tym razem przeznaczymy ponad 165 mln zł na budowę instalacji kogeneracyjnej produkującej energię z odpadów – mówi Dominik Bąk, p.o. prezesa Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. – Tar-

nowska miejska sieć ciepłownicza, m.in. dzięki wsparciu Narodowego Funduszu, jest jednym z najnowocześniejszych systemów przesyłu i dystrybucji ciepła w Polsce.

Nowe wyzwanie Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Tarnowie pochłonie 200 mln zł i zapewni ok. 30 proc. zapotrzebowania miasta na ciepło. Budowa eko-spalarni pre RDF (ang. Refused Derived Fuel) w Tarnowie zastąpi obecnie eksploatowane źródła wę-

glowe. – Wykorzystanie ciepła z odpadów, tam gdzie istnieje infrastruktura pozwalająca na całoroczne użytkowanie produkowanej energii cieplnej, wpisuje się w ideę gospodarki o obiegu zamkniętym i stanowi niejako „domknięcie” systemu gospodarowania odpadami komunalnymi – wyjaśnia

Dominik Bąk, szef NFOŚiGW. Wydajność nowoczesnej inwestycji szacuje się na 40 tys. ton przetwarzanego paliwa odnawialnego rocznie (tzw.

RDF) wytworzonego właśnie z lokalnych odpadów komunalnych.

Wykorzystanie śmieci będzie skutkować m.in. zmniejszeniem emisji pyłów oraz ograniczeniem masy składowanych na wysypiskach odpadów o ponad 34,5 tys. ton/rok. Moc cieplna, jaką osiągnie instalacja wyniesie 20 MWt, natomiast moc elektryczna 3,5 MWe. Szacowana wielkość produkcji ciepła to ponad 297 tys. GJ/rok a energii elektrycznej – ok. 12 tys. MWh/rok.

Projekt pn. „Budowa instalacji kogeneracji do produkcji energii z przetworzonych odpadów komunalnych z wykorzystaniem ciepła do miejskiej sieci ciepłowniczej w Tarnowie” będzie dofinansowany z programu

NFOŚiGW „Racjonalna gospodarka odpadami, Część 2) Instalacje gospodarowania odpadami”. MPEC S.A. w Tarnowie otrzyma 20 mln zł dotacji i ponad 145 mln niskoprocentowanej pożyczki. Umowę w tej sprawie podpisano pod koniec maja br.

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Tarnowie jest liderem przedsiębiorstw ciepłowniczych w Polsce. W 2006 r. spółka otrzymała Laur Ciepłownictwa, jako najlepsze przedsiębiorstwo energetyki ciepłej w kraju w kategorii do 1 mln GJ/rok. Obecnie MPEC zaopatruje w ciepło ponad 80 tys. mieszkańców Tarnowa, Niedomic i Żabna oraz kilkadziesiąt dużych przedsiębiorstw i instytucji publicznych

działających na terenie miasta Tarnowa i tym samym dostarcza ciepło systemowe do ogrzania ponad 2,1 mln m² powierzchni.

Jednym z trzech akcjonariuszy spółki jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, który posiada 39,3 proc. udziałów. W latach 2000-2004 – w ramach wejścia kapitałowego – NFOŚiGW zaінwestował 18 mln zł, które wywołały impuls rozwojowy spółki, a jego początkiem była kompleksowa przebudowa i modernizacja tarnowskiego systemu przesyłu ciepła. (NFOŚiGW)

Redaktor

Więcej na:

www.liderzyinnowacyjnosci.com

Ciąg dalszy ze s.1

Nowe lokomotywy PKP Intercity wjeżdżają na tory

Flota PKP Intercity wzrosła się o 20 najnowocześniejszych w Polsce lokomotyw elektrycznych serii EU160 Griffin.

Polską gospodarkę napędzają przemysłane i intensywne inwestycje. Od kilku lat jesteśmy ich świadkami na kolei. Kolejne zakupy nowoczesnego taboru przybliżają nas do celu, jakim jest kolej bezpieczna, przewidywalna i komfortowa – powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk 30 czerwca 2020 r., podczas prezentacji lokomotywy Griffin w

Zakładzie Centralnym PKP Intercity w Warszawie.

Pierwsze lokomotywy elektryczne Griffin przewoźnik odebrał na początku bieżącego roku. Teraz, dzięki dostawie 20 nowych pojazdów wyprodukowanych przez NEWAG z Nowego Sącza, zrealizowana została podstawowa część podpisanej w maju 2018 roku umowy, która we wrześniu ubiegłego roku została rozszerzona o 10 dodatkowych pojazdów w tzw. prawie opcji. Wartość kontraktu obejmującego dostawę łącznie 30 lokomotyw wzrosła wówczas z 367,6 mln zł do 551,4 mln zł. Zgodnie z umową

pozostałych 10 Griffinów trafi do PKP Intercity jeszcze w tym roku.

Bezpieczne i szybkie podróże po całej Polsce

Dwadzieścia nowych lokomotyw od początku lipca br. poprowadzi pociągi:

- 1/. TLK *Kiev Express* relacji Warszawa – Kijów – Warszawa na odcinku Warszawa – Doro-husk – Warszawa.
- 2/. IC *Zielonogórzanin* relacji Warszawa – Zbąszynek – Warszawa.
- 3/. IC *Mewa* relacji Warszawa – Szczecin – Warszawa.

- 4/. IC *Galczyński* relacji Warszawa – Szczecin – Warszawa.
- 5/. TLK *Staszic* relacji Warszawa – Kołobrzeg – Warszawa.
- 6/. IC *Noteć* relacji Warszawa – Piła – Warszawa.
- 7/. IC *Czartoryski* relacji Lublin – Zbąszynek – Lublin.
- 8/. TLK *Zamoyski* relacji Piła – Lublin – Piła.
- 9/. TLK *Chelmski* relacji Warszawa – Chełm – Warszawa.
- 10/. TLK *Kochanowski* relacji Chełm – Bydgoszcz – Chełm.
- 11/. TLK *Mierzeja* relacji Lublin – Kołobrzeg – Lublin na odcinku Kołobrzeg – Bydgoszcz – Kołobrzeg (sezonowy).
- 12/. TLK *Wetlina* na odcinku Poznań – Lublin – Poznań (sezonowy).
- 13/. TLK *Latarnik* na odcinku Poznań – Białystok – Poznań (sezonowy).
- 14/. TLK *Warta* relacji Warszawa – Poznań – Warszawa.

Nowe lokomotywy rozwijają prędkość do 160 km/h. Pozwolą więc efektywnie wykorzystywać zmodernizowane linie kolejowe.

Realizowane obecnie przez spółki Grupy PKP inwestycje zakładają całościowe spojrzenie na polską kolej. Dzięki osiągniętemu efektowi synergii nowoczesne pociągi będą mogły w pełni wykorzystać swoje możliwości techniczne na zmodernizowanych liniach kolejowych - zauważa Krzysztof Mamiński, Prezes Zarządu PKP SA.

Moment odbioru wszystkich lokomotyw z podstawowego zamówienia, na które PKP Intercity uzyskało unijne dofinansowanie, to dla nas duża satysfakcja. Ambitny projekt realizowany przez spółkę jest coraz

bliższy realizacji i zakończenia się pełnym sukcesem – przekonuje Joanna Lech, p.o. Dyrektora Centrum Unijnych Projektów Transportowych.

Nowe lokomotywy są silnym wzmocnieniem naszej floty. Pozwolą udoskonalić naszą ofertę na wielu ważnych dla pasażerów trasach, co przyczyni się do dalszego wzrostu popularności – stwierdził Marek Chraniuk, Prezes Zarządu PKP Intercity.

Lokomotywy elektryczne Griffin spełniają wymagania rygorystycznych, europejskich przepisów Technicznej Specyfikacji Interoperacyjności. Pojazdy są wyposażone w europejski system sterowania pociągami ETCS poziomu pierwszego i drugiego, który znacząco wpływa na podniesienie standardów bezpieczeństwa na torach i spełnia wymagania IV pakietu kolejowego Agencji Kolejowej Unii Europejskiej, którego przepisy zaczną obowiązywać od 31 października 2020 r. Lokomotywy posiadają również system zdalnej diagnostyki, który pozwala na monitorowanie pracy lokomotyw w czasie rzeczywistym, co przełoży się na ich efektywną eksploatację.

Dzięki naszej współpracy PKP Intercity może pochwalić się teraz posiadaniem najnowocześniejszych lokomotyw elektrycznych w Polsce. Jestem przekonany, że dzięki zastosowanym w nich rozwiązaniom technicznym będą one służyć przewoźnikowi przez długi czas, cechując się wysokim poziomem bezpieczeństwa i niezawodnością - zapewnia Zbigniew Konieczek, Prezes NEWAG SA.

Największe inwestycje w historii

Zakup 30 nowoczesnych lokomotyw to element konsekwentnie realizowanego największego programu inwestycyjnego w historii spółki. Warty 7 mld zł program „PKP Intercity - Kolej Dużych Inwestycji” zostanie wdrożony do 2023 roku, a jego celem jest modernizacja i zakup nowego taboru oraz dalsze podnoszenie komfortu podróży. Po zakończeniu programu w 2023 r. tabor przewoźnika będzie w 80 proc. nowy lub zmodernizowany, w 94 proc. pociągów będzie dostępna klimatyzacja, a w co najmniej 77 proc. bezprzewodowy internet.

Szymon Huptýś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

HUMOR

Syn adwokata ukończył studia prawnicze i odbył aplikację adwokackie. Ojciec powierzył synowi pierwszą sprawę. Syn wrócił z sądu i już od drzwi woła uradowany: Tato, udało mi się wygrać sprawę którą TY prowadziłeś przez dziesięć lat!

Ojciec popatrzył zirytowany i powiedział: Oj synu, synu, to znaczy, że jeszcze musisz wiele się nauczyć. Dlaczego, pyta syn? Ojciec odpowiada rzeczowo: Bo za tę sprawę to ja dokończyłem budowę domu w którym mieszkamy, kupiłem samochód, i opłaciłem całe Twoje studia oraz aplikację adwokacką. A zamierzałem jeszcze kupić Tobie samochód. Przecież to był najlepszy, bo najbogatszy mój klient. Synu, co TY najlepszego zrobiłeś? Nie wiem też, gdzie będziecie mieszkać, jak się z Anią pobierzecie? Ale teraz będziesz pieszo chodzić, i będziesz miał dużo czasu na rozmyślanie.

Ciąg dalszy ze s.1

Wsparcie unijne

Wsparcie ze środków unijnych inwestycji kolejowych w województwach małopolskim i świętokrzyskim

30 czerwca 2020 r. minister infrastruktury Andrzej Adamczyk uczestniczył w podpisaniu przez Centrum Unijnych Projektów Transportowych i PKP Polskie Linie Kolejowe SA umowy o dofinansowanie ze środków unijnych projektu modernizacji linii kolejowej nr 8 na odcinku Skarżysko Kamienna – Kielce – Kozłów. Unijne dofinansowanie wyniesie prawie 18 mln zł.

Cieszę się, że polska kolej cały czas się rozwija. Podpisana dziś umowa to kluczowy moment dla każdej inwestycji. Dzięki dofinansowaniu unijnemu powstanie dokumentacja pozwalająca PKP PLK wybrać wykonawcę do modernizacji linii kolejowej łączącej Małopolskie i Świętokrzyskie. Dla pasażerów kolei oznacza to, że ich podróż już wkrótce stanie się bezpieczna i komfortowa –

powiedział minister infrastruktury Andrzej Adamczyk.

W efekcie prac modernizacyjnych skróci się czas jazdy pociągów, poprawi się przepustowość linii i zwiększy bezpieczeństwo. Lepsze będzie skomunikowanie oraz punktualność połączeń.

W tej perspektywie UE w ramach umów zawartych przez CUPT przeznaczono na rozwój transportu kolejowego w województwach małopolskim i świętokrzyskim prawie 6 mld zł z trzech programów POIiŚ, CEF i POPW. W kolejnej perspektywie projekty kolejowe również mogą liczyć na priorytetowe wsparcie unijne jako bardziej ekologiczne, co jest ściśle związane z celami Unii Europejskiej - powiedziała p.o Dyrektora CUPT Joanna Lech.

Podpisana umowa i zapewnienie dofinansowania oznacza przygotowanie projektu atrakcyjnych i bardziej komfortowych podróży koleją na ważnej dla mieszkańców linii Skarżysko-Kamienna – Kielce – Ko-

złów. Pociągami będziemy podróżować sprawniej i wygodniej w obszarze regionu i w połączeniach dalekobieżnych m.in. do Krakowa i Warszawy. Pamiętajmy o komforcie stacji i przystanków - będą dostępne i przygotowane dla wszystkich podróżnych – stwierdził Ireneusz Merchel, prezes Zarządu PKP Polskich Linii Kolejowych SA.

Główne prace związane z projektem to przygotowanie dokumentacji pozwalającej na pozyskanie ostatecznej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, deklaracji organu odpowiedzialnego za monitorowanie obszarów Natura 2000, uzyskanie deklaracji organu odpowiedzialnego za gospodarkę wodną, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej, pozwoleń na budowę oraz wszczęcie postępowania przetargowego na wybór wykonawcy robót budowlanych.

Szymon Huptyś
Ministerstwo Infrastruktury
Rzeczypospolitej Polskiej

Informacje różne

Agroturystyka – wielkopolskie gospodarstwa agroturystyczne w Internecie

Od niedawna Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu prowadzi portal internetowy o nazwie

„Wielkopolski e-bazarek”, gdzie rolnicy – producenci żywności, usługodawcy, rolnicy prowadzący gospodarstwa agroturystyczne mogą zamieszczać swoje oferty sprzedaży, a konsumenci

mają możliwość wyszukania potrzebnego towaru czy usługi.

W idealnym czasie, bo przed sezonem wakacyjnym, zapraszamy wszystkich właścicieli gospodarstw agroturystycznych do prezentacji ofert wy-

poczynkowych. Ogłoszenie jest darmowe. Doradcy służą pomocą w zamieszczaniu ofert na stronie: www.wielkopolskiebazarek.pl.

Notowania cen – maj 2020
Pod adresem www.notowania.wodr.poznan.pl prezentujemy notowania cen w maju 2020 r.

Kalkulacje rolnicze – maj 2020
Pod adresem www.kalkulacje.wodr.poznan.pl prezentujemy kalkulacje rolnicze opracowane według cen z maja 2020 r.

Ulubionymi warzywami Polaków są pomidory
Z badania realizowanego przez Krajowy Związek Grup Producentów Owoców i Warzyw wynika, że wśród najchętniej jedzonych warzyw absolutnym liderem jest pomidor, wymieniony jako ulubiony przez 34% badanych. Co piąty badany (21%) najchętniej spożywał ogórki, 13% wybierało ziemniaki, a 11% marchew. Dalej wymieniane były sałata (9%), kalafior (8%), papryka (8%), kapusta (6%), brokuły (6%) i cebula (4%). W odpowiedziach respondentów pojawiły się także buraki, rzodkiewka, cukinia, por, fasolka, seler, pieczarki, dynia, pietruszka, groszek, szczypior, kalarepa, szparagi i bób. Wszystkie warzywa chętnie je 28% badanych. Uczestników badania zapytano także, na jakie warzywa sezonowe czekają z największym utęsknieniem. Wyróżniają się młode polskie

ziemniaki, na które co roku niecierpliwie czeka 21% badanych.

Rozkręcamy wielkopolski e-bazarek!
Jeśli chcesz sprzedać swoje produkty rolne, wejdź na: wielkopolskiebazarek.pl, zarejestruj się i przedstaw swoją ofertę dodając produkty!
Wielkopolski e-bazarek to nowy, bezpłatny serwis ogłoszeniowy dla producentów rolnych, konsumentów i innych odbiorców zainteresowanych towarami rolniczymi. Serwis prowadzi Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu. Nasi pracownicy pomagają przy rejestracji w serwisie i w redagowaniu ogłoszeń – e-mail: ebazarek@wodr.poznan.pl, tel. 61 86 304 18.

Premia dla młodych rolników
Od środy 3 czerwca do 1 sierpnia 2020 r. można składać wnioski o premie dla młodych rolników, którzy samodzielnie prowadzą gospodarstwo. **Wysokość wsparcia wynosi 150 tys. zł.** Wsparcie mogą otrzymać osoby, które między innymi:
w dniu złożenia wniosku mają **nie więcej niż 40 lat;**
posiadają **odpowiednie kwalifikacje zawodowe** (lub uzupełnią je w ciągu 36 miesięcy od dnia doręczenia decyzji o przyznaniu pomocy);
posiadają **gospodarstwo rolne o powierzchni minimum 1 ha;**
rozpoczęły **prowadzenie działalności rolniczej nie wcześniej niż 24 miesiące przed dniem złożenia wniosku;**
posiadają lub utworzą **gospodarstwo o wielkości ekono-**

micznej mieszczącej się w przedziale od 13 tys. euro do 150 tys. euro;
przedłożą **biznesplan** dotyczący rozwoju gospodarstwa.
Premia musi w całości zostać przeznaczona na prowadzenie gospodarstwa lub przygotowanie do sprzedaży wytwarzanych w nim produktów rolnych. Minimum 70% premii należy przeznaczyć na inwestycje w środki trwałe.

Konkurs dla uczniów szkół podstawowych pt. „Kupuj świadomie – PRODUKT POLSKI”
Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa Oddział Terenowy w Poznaniu organizuje konkurs dla dzieci i młodzieży szkół podstawowych z terenu województwa wielkopolskiego pt. „Kupuj świadomie – PRODUKT POLSKI”. Serdecznie zapraszamy do wzięcia udziału w konkursie. **Prace konkursowe należy przesyłać do 17 lipca 2020 r.** – liczy się data nadania u operatora pocztowego lub innego przewoźnika. Regulamin konkursu i więcej informacji znajduje się na naszej stronie internetowej: www.wodr.poznan.pl

Młóto browarniane
Młóto browarniane – to odpad po produkcji piwa w postaci nierozpuszczalnych składników zacieru (kiefki, łuski, drobiny słodu – powstałe w kadzi w procesie fermentacji). Przez wiele lat młóto było odpadem sprawiającym browarom problem. Analizy składu chemicznego młóta wykazały, że będzie ono dobrym dodatkiem do paszy w żywieniu trzody chlewnej, jak i bydła mlecznego

i opasowego. Młóto browarniane zwiera stosunkowo dużo białka, witamin z grupy B, A i E, a także makro i mikroelementów. Młóto poprawia również smak paszy. Niestety jest ono dość wodniste i dlatego trudne do długotrwałego przechowywania. Są jednak sposoby pozwalające przechować go dłużej niż kilka dni. Dzienna dawka na krowę mleczną nie powinna przekroczyć jednak 8 kg.

Poręczenia wadialne oraz kontraktowe dla wielkopolskich przedsiębiorców przystępujących do przetargów

W ramach Wielkopolskiej Tarczy Antykrzysowej Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego przygotował dla wielkopolskich przedsiębiorstw **wsparcie w postaci „darmowego wadium”, jeśli przedsiębiorca wygra przetarg i weźmie gwarancję kontraktową z Funduszu.** Fundusz Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego powołany przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego pomaga przedsiębiorcom przystępującym do przetargów, realizowanych na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych, udzielając poręczeń wadialnych i kontraktowych. **Dzięki takiej formie poręczeń przedsiębiorca nie musi wpłacać gotówki, działa szybko, jego wiarygodność wzrasta w przetargu jako potencjalnego partnera biznesowego. Pozwala to również na zwiększenie konkurencyjności poprzez możliwość uczestnictwa w kilku postępowaniach przetargowych jednocześnie.** Z poręczeń

skorzystać mogą wyłącznie mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zatrudnienie poniżej 250 pracowników) mające siedzibę, oddział lub prowadzące inwestycje na terenie województwa wielkopolskiego. Poręczenia udzielane przez Fundusz posiadają identyczną skuteczność prawną jak wpłata w formie pieniędzy.

Podmiot ubiegający się o poręczenie musi złożyć wniosek o zawarcie umowy poręczeń w ramach określonego pakietu wraz z wymaganymi załącznikami. Zarząd Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego po analizie wniosku podejmuje decyzję o udzieleniu bądź odmowie udzielenia indywidualnego poręczenia. Zarząd podejmuje decyzję o udzieleniu indywidualnego poręczenia w ramach pakietu wadialnego w ciągu 1 dnia roboczego od dnia wpływu kompletnego i prawidłowo wypełnionego wniosku wraz ze wszystkimi wymaganymi załącznikami.

Więcej informacji na temat Funduszu Rozwoju i Promocji Województwa Wielkopolskiego i pakietu poręczeń można znaleźć na stronie: <http://www.fripww.pl>. W razie pytań lub wątpliwości można kontaktować się z: ol-ga.jarzemska@fripww.pl (tel. 694 866 500) lub ja-kub.chudy@fripww.pl (tel. 606 566 990).

W załączonych poniżej plikach znajduje się oferta poręczeń wadialnych i kontraktowych, podstawa prawna, wniosek oraz regulamin wadialny. Zachęcamy do skorzystania!

Do pobrania: [wniosek.docx](#)

[podstawa-prawna.pdf](#)
[regulamin-wadialny.pdf](#)
[oferta-wraz-z-wymaganymi-dokumentami.pdf](#)

Konkurs na najlepsze gospodarstwo ekologiczne 2020

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu zaprasza gospodarstwa ekologiczne z Wielkopolski do udziału w XIII Ogólnopolskim Konkursie na Najlepsze Gospodarstwo Ekologiczne w 2020 r. **Konkurs przeznaczony jest tylko dla rolników zawodowych, to znaczy rolników czerpiących dochód z produkcji rolnej (np. hodowli zwierząt i/lub uprawy roślin).** Do składania wniosków zachęcamy kandydatów prowadzących gospodarstwa ekologiczne towarowe, z lub bez hodowli zwierząt. W konkursie nie mogą brać udziału fundacje lub inne podmioty, które są finansowane z innych źródeł, stanowiących ich główne źródło dochodu lub utrzymania.

W konkursie mogą uczestniczyć gospodarstwa ekologiczne, które:

posiadają numer identyfikacyjny gospodarstwa,

wytwarzają produkty rolnictwa ekologicznego zgodnie z rozporządzeniem rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. i posiadają aktualny certyfikat wydany przez upoważnioną jednostkę certyfikującą,

zakończyły okres przedstawiania gospodarstwa i posiadają aktualny certyfikat na wyprodukowane ekologiczne surowce z przeznaczeniem do sprzedaży lub do przetwórstwa we własnym

gospodarstwie, nie były laureatami I nagrody wojewódzkiego etapu konkursu w latach 2017-2019.

Zgłoszenia udziału wraz ze szczegółowym opisem i dokumentacją zdjęciową **należy przesłać do 22 lipca 2020 r.** do Działu Rolnictwa Ekologicznego i Ochrony Środowiska Wielkopolskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Poznaniu za pośrednictwem kierowników Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego z dopiskiem „Konkurs” (ul. Sieradzka 29,60-163 Poznań) lub na adres e-mailowy srodowisko@wodr.poznan.pl.

Do zgłoszenia wymagane jest dołączenie kopii ważnego certyfikatu zgodności potwierdzającego produkcję zgodną z wymogami rolnictwa ekologicznego. Karty zgłoszeniowe powinny być podpisane zarówno przez rolnika, jak i osobę, która dokonuje zgłoszenia (pracownicy Powiatowych Zespołów Doradztwa Rolniczego).

Wszystkie gospodarstwa zgłoszone do konkursu będą podlegały ocenie zgodnie z regulaminem konkursu i kartą oceny.

Więcej informacji, w tym regulamin konkursu i formularz zgłoszenia, znajdują się na naszej stronie internetowej pod adresem: <http://www.wodr.poznan.pl/wydarzenia/konkursy/item/9809-konkurs-na-najlepsze-gospodarstwo-ekologiczne-2020>.

Tworzenie grup producentów i organizacji producentów

Od 19 czerwca do 17 sierpnia 2020 r. można składać wnioski w ramach działania 9 – „Tworzenie grup producentów i organizacji producentów”. Wnioski będą przyjmowały oddziały regionalne Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Program skierowany jest do nowych grup producentów rolnych uznanych od 1 czerwca 2019 r. na podstawie ustawy z 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach. Grupy te muszą składać się z osób fizycznych, prowadzących działalność jako mikro, małe lub średnie przedsiębiorstwo.

O dofinansowanie mogą starać się również organizacje producentów uznane na podstawie przepisów ustawy z 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych albo ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych. Wsparcia nie może otrzymać podmiot zrzeszający producentów drobiu, wyrobów z mięsa drobiowego i jego podrobów oraz owoców i warzyw.

Nabór wniosków na materiał siewny 2020

Do 25 czerwca rolnicy mogą składać wnioski o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany za rok 2020. Wnioski przyjmowane są przez biura powiatowe Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

O dopłaty mogą się ubiegać producenci rolni, którzy zużywają do siewu lub sadzenia materiał siewny kategorii elitarny

lub kwalifikowany i posiadają działki rolne, na których uprawia się gatunki roślin objęte dopłatami o łącznej powierzchni nie mniejszej niż 1 ha.

Dofinansowanie można uzyskać do następujących gatunków roślin uprawnych:
zboża: jęczmień, owies (nagi, szorstki, zwyczajny), pszenica (twarda, zwyczajna), pszenżyto, żyto; **rośliny strączkowe:** bobik, groch siewny (odmiany roślin rolniczych), łubin (biały, wąskolistny, żółty), soja, wyka siewna; **ziemniak.**

Wsparcie jest udzielane w formule pomocy de minimis w rolnictwie. Limit pomocy dla jednego producenta rolnego wynosi 20 000 euro w okresie trzech lat podatkowych.

Inicjatywa „Tradycyjna Gęsina Wiejska” – zgłoszenia do 18 czerwca!

Narodowy Instytut Kultury i Dziedzictwa Wsi zaprasza koła gospodyń wiejskich do wzięcia udziału w inicjatywie „Tradycyjna Gęsina Wiejska”. Projekt ma na celu promowanie przyzagrodowego chowu gęsi i przetwórstwa gęsiny metodami tradycyjnymi. Szczegóły są dostępne na stronie Narodowego Instytutu Kultury i Dziedzictwa Wsi:

<https://nikidw.edu.pl/2020/05/25/zaproszenie-do-inicjatywy-tradycyjna-gesina-wiejska/>.

Wielkopolski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Poznaniu

**Zakład Gospodarki Komunalnej w Szamotułach Sp. z o.o.
Informuje, że od dnia 1 lipca 2020 r.
wznawia odbiór odpadów wielkogabarytowych
z nieruchomości zamieszkałych.**

*Nie zrealizowane do dnia 30.06.2020 r.
odbioru odpadów wielkogabarytowych,
w związku z sytuacją epidemiologiczną w kraju,
zostają przesunięte na następujące terminy:*

Nr. trasy	Za termin	Nowy termin odbioru
1	17.04.2020	04.07.2020
2	24.04.2020	11.07.2020
3	08.05.2020	18.07.2020
4	15.05.2020	25.07.2020
5	22.05.2020	01.08.2020
6	29.05.2020	08.08.2020
7	05.06.2020	22.08.2020
8	19.06.2020	29.08.2020

***Odbiory odpadów wielkogabarytowych przypadające
po 1 lipca 2020r. realizowane będą
zgodnie z obowiązującym harmonogramem.***

**Zakład Gospodarki Komunalnej w Szamotułach – Sp. z o.o.
informuje, iż zawieszenie działalności pływalni krytej w
Szamotułach zostaje utrzymane
co najmniej do dnia 31 sierpnia 2020 r.**

Miesiące letnie charakteryzują się corocznie znacznym zmniejszeniem liczby osób korzystających z basenu. W bieżącym roku sytuacja ta uległaby pogłębieniu z uwagi na nieobecność uczniów zarówno do końca roku szkolnego jak i w czasie trwania wakacji. Ponadto obowiązujące od dnia 6 czerwca 2020 r. przepisy ograniczają liczbę uczestników zajęć na naszym basenie do 24 osób (4 osoby na tor) i dodatkowo wymuszają co najmniej 15 minutowe przerwy pomiędzy poszczególnymi grupami. Biorąc pod uwagę, iż w okresie letnim funkcjonuje basen odkryty w Szamotułach oraz kąpielisko w Pamiątkowie utrzymanie zawieszenia działalności pływalni krytej jest uzasadnione.